

BULGARIAN GOVERNMENT
MINISTRY OF ENVIRONMENT AND WATER

Project financed by
EUROPEAN UNION

EUROPEAID/124485/D/SV/BG

РЕГИОН ЛЕВСКИ

ДОКЛАД ЗА АКТУАЛИЗИРАНЕ НА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОТПАДЪЦИТЕ НА

ОБЩИНА ПАВЛИКЕНИ 2010- 2014 Г.

ОКОНЧАТЕЛЕН ВАРИАНТ

2010

CONSORTIUM ENVIROPLAN S.A. – N.T.U.A. – KOCKS CONSULT GmbH

NATIONAL TECHNICAL
UNIVERSITY OF ATHENS (NTUA)

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА.....	4
1.1. ВЪВЕДЕНИЕ	4
1.2. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА	5
II. ЗАКОНОДАТЕЛНА РАМКА И ПРИНЦИПИ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	6
2.1. ЗАКОНОДАТЕЛНА РАМКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ В БЪЛГАРИЯ	6
2.1.1. Закон за опазване на околната среда	6
2.1.2. Закон за управление на отпадъците	6
2.1.3. Подзаконови нормативни актове по прилагане на ЗУО	7
2.1.4. Закон за местните данъци и такси	9
2.1.5. Закон за устройство на територията	9
2.1.6. Закон за здравето	10
2.1.7. Закон за опазване на земеделските земи	10
2.1.8.1. Национална Програма за управление на дейностите по отпадъците	10
2.1.8.2. Оперативна Програма „Околна Среда 2007- 2013”	11
2.2. ЕВРОПЕЙСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И ПОЛИТИКА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	11
2.2.1. Законодателство на ЕС за управление на отпадъците	11
2.2.2. Стратегия на Европейската общност относно бъдещото управление на битовите отпадъци	13
2.3. ПРИНЦИПИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	15
2.3.1. Устойчиво развитие	15
2.3.2. Принципът на предотвратяването	15
2.3.3. Йерархия на управлението на отпадъците	15
2.3.4. Национален принцип на самостоятелността	16
2.3.5. Принципът на съседство (близост)	16
2.3.6. Най-добри налични техники (НДНТ)	17
2.3.7. Принципът „Замърсителят Плаща” и Поносимост	17
2.3.8. Разширена отговорност на производителя	17
2.3.9. Прилагане на принципите, в случай на грантова схема на плащане	18
2.3.10. Принципите в новата Рамковата Директива за отпадъците	18
III. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНАТА	21
3.1. ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА	21
3.1.1. Географско местоположение	21
3.1.2. Природни условия и ресурси	21
3.2. АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛНА ХАРАКТЕРИСТИКА	23
3.3. СОЦИАЛНО-ДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА	24
3.4. ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА. СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ	28
3.5. ЕКОЛОГИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА	33
IV. СЪЩЕСТВУВАЩО СЪСТОЯНИЕ И ПРАКТИКИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	34
4.1. ДАННИ ЗА ОТПАДЪЦИТЕ, СЪЩЕСТВУВАЩОТО СЪСТОЯНИЕ	34
4.1.1. Битови Отпадъци	34
4.1.2. Строителни отпадъци	36
4.1.3. Растителни отпадъци	37
4.1.4. Утайки от ПСОВ	37
4.1.5. Производствени отпадъци	37
4.2. СЪЩЕСТВУВАЩИ ПРАКТИКА ЗА ТРЕТИРНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	47
4.2.1. Система за събиране и транспортиране на битови отпадъци	47
4.3. СИСТЕМА ЗА РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИ ОТ ОПАКОВКИ.	48
4.4. ПРЕДВАРИТЕЛНО ТРЕТИРАНЕ И ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	48
4.5. ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ СТАРИ ЗАМЪРСЯВАНИЯ С ОТПАДЪЦИ	51
4.6. ВНАСЯНЕ И ИЗНАСЯНЕ НА ОТПАДЪЦИ	53
4.7. АДМИНИСТРИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	53
4.8. ПРОУЧВАНЕ, ПРОГНОЗИРАНЕ, ПЛАНИРАНЕ	55
4.9. ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	55

4.9.1. Източници за финансиране на дейностите по управление на отпадъците.....	55
V. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА И МЕРКИ, ОБЕЗПЕЧАВАЩИ ПРИЛАГАНЕТО ИМ.....	58
5.1. КОМПОНЕНТИ НА ОТПАДЪЧНИЯ ПОТОК И ОТГОВОРНОСТИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОТ ТЯХ.....	58
5.2. ПРЕДОТВРЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	59
5.3. УВЕЛИЧАВАНЕ НА КОЛИЧЕСТВАТА РЕЦИКЛИРАНИ И ОПОЛЗОТВОРЕНИ ОТПАДЪЦИ.....	66
5.3.1.1. Национални цели.....	67
5.3.1.2. Регионални цели.....	74
5.4. ПОДОБРЯВАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ПО РАЗДЕЛЯНЕ, ВРЕМЕННО СЪХРАНЕНИЕ, СЪБИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	80
5.4.1. Разработване и прилагане на системи за събиране на опасни отпадъци.....	80
5.4.2. Събиране и транспортиране на смесени битови и биоразградими отпадъци.....	82
5.4.3. Транспортиране на отпадъци от Павликени до Регионално съоръжение за третиране на отпадъци.....	82
5.4.3.1. Директно превозване на отпадъците без претоварване.....	82
5.4.3.2. Стационарна претоварна станция Павликени.....	82
5.4.3.3. Претоварна Станция за отпадъци, която използва превозни средства за дълги разстояния.....	86
5.4.3.4. Заключение.....	90
5.5. ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНО ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	91
5.5.1. Сценарии за регионално управление на отпадъците.....	92
5.5.2. Преглед на предложените сценарии.....	94
5.5.3. Предпочетен сценарий.....	98
5.5.4. МЕРКИ.....	101
5.6. ПРЕДОТВРЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ СТАРИ ЗАМЪРСЯВАНИЯ С ОТПАДЪЦИ.....	106
5.7. ПРАВНО РЕГУЛИРАНЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ НА МЕСТНО НИВО И УСКОРЯВАНЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО И ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА.....	108
5.8. УКРЕПВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОТГОВОРНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	108
5.9. УПРАВЛЕНИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ПОТОЦИ ОТПАДЪЦИ, В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА НА НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО.....	109
5.9.1. Отпадъци от опаковки.....	109
5.9.2. Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване.....	112
5.9.3. Батерии и акумулатори.....	114
5.9.4. Излезли от употреба МПС.....	117
5.9.5. Отработени масла.....	119
5.9.6. Едрогабаритни отпадъци.....	120
5.9.7. Опасни отпадъци от домакинствата.....	121
5.9.8. Излезли от употреба пневматични гуми.....	123
5.9.9. Отпадъци от хуманната медицина.....	123
5.9.10. Утайки от градска пречиствателна станция за отпадни води.....	124
VI. ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА.....	126
Ключови допускания за определяне на икономическите параметри и възможностите за финансиране.....	126
ПРИОРИТЕТНИ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ.....	126
VII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ.....	130
VIII. ИНДИКАТОРИ ЗА ПОСТИГАНЕ ЦЕЛИТЕ НА ПРОГРАМАТА.....	139
X. ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА.....	140
ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРОЕКТ НА ОПТИМИЗИРАНЕ НА СИСТЕМАТА ЗА СЪБИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА ПАВЛИКЕНИ.....	140

I. ВЪВЕДЕНИЕ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

1.1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият програмен документ представлява актуализация на програмата за управление на отпадъците на община Павликени 2006 – 2014 г., приета с решение на общински съвет № 149 от протокол № 17/31.07.2008 г.

Актуализацията на съществуващата програма се прави във връзка с чл.29, ал.3, т.2 на Закона за управление на отпадъците, съгласно който „програмите се актуализират при промяна във фактическите и/или нормативните условия”.

Основния фактор наложил актуализацията на програмата е изпълнението на техническата помощ по подготовка на мерки за управление на отпадъците в регионите Левски, Борово, Велико Търново и Варна (реф. по. ISPA 2006/BG/16/P/PA/001), включваща подготовка на 4 регионални проекта за системи за интегрирано управление на отпадъци, подходящи за финансиране от Кохезионния и Структурните фондове в следните региони:

- Регион Левски: Белене, Никопол, Свищов, Левски и Павликени;
- Регион Борово: Борово, Бяла, Две Могили, Ценово, Полски Трънбеш и Опака;
- Регион Велико Търново: Велико Търново, Елена, Златарица, Лясковец, Горна Оряховица и Стражица;
- Регион Варна: Варна, Аксаково и Белослав.

Актуализацията на Програмата за управление на дейностите по отпадъците на община Павликени е разработена с основната цел да се определят необходимите мерки за изграждане на интегрирана система за управление на отпадъците в община Павликени, като елемент на интегрирана регионална система за управление на отпадъците в регион Левски, чрез която да се постигне намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от образуваните отпадъци, подобряване на ефективността на използване на ресурсите, увеличаване отговорностите на замърсителите и стимулиране на инвестициите в областта на управление на отпадъците.

1.2. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Обхватът и съдържанието на Актуализацията на Програмата за управление на дейностите по отпадъците на община Павликени е в съответствие с „Ръководството за разработване на общински програми за управление на дейностите по отпадъците”, утвърдено със Заповед № РД – 167 от 24.03.2006 г. на министъра на околната среда и водите.

Актуализираната програма обхваща всички дейности, които произтичат като задължение на общините, съгласно разпоредбите на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове към него.

II. ЗАКОНОДАТЕЛНА РАМКА И ПРИНЦИПИ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

2.1. ЗАКОНОДАТЕЛНА РАМКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Законът за опазване на околната среда (ЗООС), Законът за управление на отпадъците (ЗУО) и Законът за ратификация на Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане, заедно със съответните подзаконовни нормативни актове са основните закони в областта на управление на отпадъците в България. Съществуват и други закони и подзаконовни нормативни актове, които оказват влияние върху развитието на сектор „Управление на отпадъците”, като по-важните от тях са споменати в този раздел от Програмата.

2.1.1. Закон за опазване на околната среда

Общите изисквания към опазването на всички компоненти на околната среда (въздух, води, почви, земни недра, биоразнообразие) и управлението на факторите, които оказват вредно въздействие върху нея (отпадъци, шум, химични вещества и антропогенна дейност) са въведени в ЗООС. ЗООС очертава принципите за защита на компонентите на околната среда – като например “устойчиво развитие”, “предимство на предотвратяване пред обезвреждане”, “замърсителят плаща” и интегрирането на политиката на опазване на околната среда в секторните и регионалните политики. Освен рамкови разпоредби относно принципите, които трябва да се спазват за опазване на околната среда (и в частност на управлението на отпадъците) и общите задължения на лицата и компетентните органи, в закона са регламентирани и процедурите по извършване на екологична оценка, оценка за въздействието върху околната среда (ОВОС) и издаване на комплексни разрешителни или лицензи.

2.1.2. Закон за управление на отпадъците

Закон за управление на отпадъците урежда екологосъобразното управление на отпадъците като съвкупност от права и задължения, решения, действия и дейности, свързани с образуването и третирането на отпадъци и се прилага за битовите, производствените, опасните и строителните отпадъци. Също така ЗУО определя и йерархията за управление на отпадъците:

първи приоритет – предотвратяване образуването на отпадъци;

втори приоритет – оползотворяване на отпадъците, чрез рециклиране, повторна употреба и/или извличане на вторични суровини или използване на отпадъците като ресурс на енергия;

трети приоритет – окончателно обезвреждане на отпадъците, чието образуване не може да се предотврати и/или не могат да се оползотворят, чрез депониране на депо или изгаряне.

Съгласно ЗУО, разходите за събиране на отпадъците, транспортирането, оползотворяването и обезвреждането им са за сметка на притежателите и причинителите на отпадъци, което е в съответствие с принципите “замърсителят плаща” и “отговорност на производителя”. В съответствие с чл. 19 от ЗУО, Общинският съвет определя чрез наредба „условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови, строителни и масово разпространени

отпадъци на своя територия”. С оглед прилагане на принципа “замърсителят плаща”, Общинският съвет определя с решение, размера на такса “битови отпадъци” в границите, предвидени от Закона за местните данъци и такси.

Съгласно националното законодателство, общините са отговорни за разработването на общински програми за управление на дейностите по отпадъците, чиито цели и обхват са определени в ЗУО (чл. 31).

Финансирането на управлението на отпадъците се извършва при спазване на приетия в европейското законодателство принцип „замърсителят плаща”. Съгласно този принцип разходите за обезвреждането на отпадъците са за сметка на притежателите на отпадъците или на лицата, разпространяващи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци.

Съгласно ЗУО, производителите и вносителите на стоки, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, отговарят за разделното им събиране и постигане на съответните цели за рециклиране и оползотворяване, получени при употребата на тези продукти. За изпълнение на задълженията си, производителите и вносителите могат да избират между три възможности: чрез колективни системи, представлявани от организация по оползотворяване; индивидуално; заплащане на продуктова такса на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС).

Регламентирани са отговорностите на производителите и притежателите на отпадъци и редът и начинът за извършване на дейностите по временно съхранение, събиране, транспортиране, предварително третиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. В зависимост от степента на риск за околната среда за тези дейности е въведен разрешителен или по-облекчения регистрационен режим.

Чрез ЗУО са определени правата и задълженията на компетентни органи, които имат отношение към управлението на отпадъците. Органът отговорен за определяне на политиката и прилагане на нормативните изисквания е Министерството на околната среда и водите (МОСВ), заедно с териториалните му структури – Регионалните инспекции по околна среда и води (РИОСВ). Кметовете на общините са отговорни прилагането на конкретни дейности, свързани с управлението на битови и строителни отпадъци, които са подробно разписани в чл. 16 от ЗУО.

Въведени са голям брой глоби за нарушения на изискванията на ЗУО и подзаконовите актове по прилагането му както от страна на юридически и физически лица, така и за неизпълнение на задълженията на длъжностните лица.

2.1.3. Подзаконови нормативни актове по прилагане на ЗУО

С приемането на Закона за управление на отпадъците, се създадоха законодателни изисквания за приемането на голям брой наредби регулиращи различни сфери на управление на отпадъците.

Подзаконови нормативни документи по прилагане на Закона за управление на отпадъците

- Наредба № 3 за класификация на отпадъците (ДВ 44/25.05. 2004)

- Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на отпадъците от производство на титанов диоксид (ДВ 39/12.05. 2004)
- Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци (ДВ 78/07.09. 2004)
- Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (ДВ 81/17.09. 2004)
- Наредба № 8 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (ДВ 83/24.09. 2004)
- Наредба № 9 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за воденето на публичния регистър на закритите обекти и дейности (ДВ 95/26.10. 2004)
- Наредба за изискванията за третиране на отпадъците от моторни превозни средства (приета с ПМС 311/17.11.2004, ДВ 104/26.11.2004)
- Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието (приета с ПМС 339/14.12.2004, ДВ 112/23.12.2004)
- Наредба за реда и начина за внасянето, изнасянето и транзита на отпадъците и за случаите, в които се изисква банкова гаранция или застраховка (приета с ПМС 298/28.11.2004, ДВ 102/19.11.2004)
- Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки (приета с ПМС 41/2004, ДВ 19/09.03.2004, попр. 15.07.2005)
- Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти (приета с ПМС 230/01.11.2005, ДВ 90/2005, в сила от 01.01.2006)
- Наредба за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване (приета с ПМС на 30.03.2006)
- Наредба за изискванията за пускане на пазара на батерии и акумулатори и за третиране и транспортиране на отпадъци от батерии и акумулатори (приета с ПМС 144/05.07.2005, ДВ 58/15.07.2005)
- Наредба за изискванията за реда и начина за инвентаризация на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили, маркирането и почистването му, както и за третирането и транспортирането на отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили (приета с ПМС на 09.03.2006, ДВ 29/1999)

- Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци (приета с ПМС 53 на 19.03.1999, ДВ 21/24.03.2006)

2.1.4. Закон за местните данъци и такси

Механизмът за финансиране на изпълнението на задълженията на общините по управлението на битовите отпадъци, възложени със Закона за управление на отпадъците е регламентиран със Закона за местните данъци и такси. Въведена е “такса битови отпадъци”, която се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места.

Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на Общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка за всяка дейност (чл. 66 от ЗМДТ):

Осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци: контейнери, кофи и други;

Събиране и транспортиране на битовите отпадъци до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;

Почистване на улиците, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване;

Проектиране, строителство, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови и строителни отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане на битови и строителни отпадъци.

2.1.5. Закон за устройство на територията

В Закона за устройство на територията (ЗУТ) се съдържат редица изисквания, които имат отношение към управлението на отпадъците. Всички изисквания на ЗУТ относно инвестиционното проучване и проектиране, изграждане и експлоатация на инвестиционни проекти, следва да бъдат спазвани при съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъците.

Застрояването на даден имот (и в частност на площадките за изграждане на съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци) се допуска само ако е предвидено с влязъл в сила подробен устройствен план и след промяна на предназначението на земята. Подробен устройствен план трябва да е съобразен с предвидените развития на устройствените схеми и планове от по-горна степен.

Изграждането на съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци се извършва след издаване на разрешение за строеж. Освен изискванията за устройствено планиране е необходимо да бъдат спазени и изискванията на ЗУТ, отнасящи се до извършване на строителството, съгласно одобрения инвестиционен проект, за който е издадено разрешението за строеж. В ЗУТ са регламентирани и условията за разполагане на съдовете за събиране на отпадъците в населените места. За тези обекти се издава разрешение за поставяне по ред, установен с наредба на Общинския съвет, а за държавни и общински имоти – и въз основа на схема, одобрена от главния архитект на общината.

2.1.6. Закон за здравето

Закон за здравето регламентира изискванията към дейностите по отстраняване и обезвреждане на азбест и/или азбестосъдържащи материали от сгради, конструкции, предприятия, инсталации или кораби. Отпадъците от разрушаване на сгради и съдържащи азбест се обезвреждат по реда на чл. 7 на *Наредба № 5 за предотвратяване и намаляване на замърсяването на околната среда с азбест* и част I, раздел 2, т. 2.3.3 от Приложение № 1 на *Наредба № 8 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци*.

Минималните отстояния от различните видове съоръжения или инсталации за третиране на отпадъците до жилищната зона на населените места, курортните и излетните комплекси, както и предприятията и складовите бази от хранителната промишленост се определят с *Наредба № 7 от 25.05.1992г. за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда* на Министерство на здравеопазването. Разположението на обектите в жилищната зона се съгласува с регионалните хигиенно-епидемиологични инспекции след решение на експертния съвет по предварителния санитарен контрол на ХЕИ.

2.1.7. Закон за опазване на земеделските земи

Една от основните цели на *Закон за опазване на земеделските земи* е опазването от увреждане, възстановяването и подобряването на плодородието на земеделските земи. Законът забранява използването на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи без разрешение. Законът регламентира основните изисквания при рекултивация на нарушени терени, включително на депа за отпадъци. Редът за използване на хумуса, рекултивацията, подобряването на земите и приемането на рекултивирани площи се определят с наредба, издадена от министъра на околната среда, съгласувана с Министъра на околната среда и Министъра на регионалното развитие и благоустройството.

2.1.8. Рамкови национални документи, свързани с управлението на отпадъците

2.1.8.1. Национална Програма за управление на дейностите по отпадъците

От 1999г. МОСВ разработва програмни документи, които определят политиката по управление на отпадъците на национално ниво и идентифицират конкретните инвестиционни проекти, гарантиращи приложението ѝ на местно ниво. До този момент са изпълнени две Национални Програми за управление на дейностите по отпадъците, съответно с период на действие (1999- 2002) и (2003- 2007), действието на която беше удължено и през 2008г. В съответствие с разпоредбите на чл.77 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и чл. 28 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО) е изготвена действащата Националната програма за управление на дейностите по отпадъците (2009-2013г.). Целите и приоритети, които са формуирани за всички сфери от управлението на отпадъците следва да осигурят прилагането на интегрирана и ефективна система за управление на отпадъците на всички нива. Основната цел на Програмата е да допринесе за устойчивото развитие на Р България чрез интегрирана рамка за управление на отпадъците, която да доведе до намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от генерираните отпадъци, подобряване на ефективността на използване на ресурсите, увеличаване отговорностите на замърсителите, стимулиране на инвестициите за управление на отпадъците. Разпоредбите на чл.28, ал.4 от

ЗУО изискват с Програмата да се определят регионите, включващи общините, които ползват общо регионално депо.

2.1.8.2. Оперативна Програма „Околна Среда 2007- 2013”

- На 9 ноември 2007г. Европейската комисия одобри секторната оперативна програма за България за периода 2007-2013г. Оперативна Програма „Околна среда“ е разработена в рамките на цел „Сходство“, с финансовата подкрепа Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Кохезионния фонд (КФ). Общият бюджет на програмата е 1,8 млрд. евро като помощта на Общността чрез ЕФРР възлиза на 439 млн. евро, а чрез Кохезионния фонд – 1,027 млрд. Евро.
- Оперативна програма „Околна среда“ (ОП Околна среда) е основният програмен документ за изпълнението на националната политика в областта на околната среда. Предназначението на подкрепата в тази рамка е защитата и запазването на природните ресурси на България и подобряването на състоянието на околната среда в цялата страна. Крайната цел на ОП е „Подобряване на качеството на живот на населението в страната, чрез осигуряване на здравословна и благоприятна среда и запазване на богатото природно наследство на основата на устойчиво развитие на страната“. По отношение на управлението на отпадъците програмата планира въвеждането в експлоатация на 23 съоръжения за интегрирано управление на отпадъците, които ще обслужват 4 746 866 души.
- Целите по програмата се предвижда да бъдат постигнати чрез четири приоритетни оси: **Приоритетна ос 1:** Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в населени места с над 2000 ЕЖ; **Приоритетна ос 2:** Подобряване и развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъците; **Приоритетна ос 3:** Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и **Приоритетна ос 4:** Техническа Помощ.

2.2. ЕВРОПЕЙСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И ПОЛИТИКА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

2.2.1. Законодателство на ЕС за управление на отпадъците

Отбелязвайки значимостта на Европейската общност върху развитието на европейската и българската политика по управление на битовите отпадъци, ще бъде направен кратък обзор на законодателството и предвидената стратегия за управление на битовите отпадъци.

Едни от първите документи, инициирани от страните- членки на Европейската общност в областта на управление на отпадъците са Рамковата Директива за отпадъци и Директивата за опасни отпадъци, приети през 1975 г. Като резултат от приемането на двете Директиви, за кратък период впоследствие е приет и Регламента за трансграничен превоз на отпадъци. През 1980г. развитието на законодателството в сектора е насочено главно към проблемите, свързани с опасните отпадъци. Впоследствие се въвеждат мерки, отнасящи се до управлението на битовите отпадъци, изгарянето и рециклирането им. През 90-те години се разработва и приема законодателството, отнасящо се до хармонизиране на управлението на

битовите отпадъци от европейско на местно ниво. Разработените Европейски нормативни документи с по-широко влияние върху всички страни членки са както следва:

2008 г.: новата Рамкова Директива за отпадъците 2008/98/ЕС;

1994г.: Директива за опаковките (94/62/ЕС), изискваща рециклиране на значителни количества отпадъци от опаковки;

2001г.: Директива за депата (99/31/ЕС), определяща стандартите за депата и критериите за приемане на отпадъците;

2000г.: Директива за изгарянето на отпадъците (2000/76/ЕС), поставяща условията за емисионни стандарти за изгаряне и съвместно изгаряне;

2002г.: Директива за отпадъците от Електрически и електронни съоръжения (ОЕЕС) (2002/95/ЕС), определяща рециклирането и депонирането на ОЕЕС

Също така са разработени и документи с по-обобщени условия, като:

1996г.: Директива за интегрирано предотвратяване и контрол на замърсяването, (ИПКЗ) (96/61/ЕС), която въвежда системата на разрешителните за прилежащото замърсяване от промишлени и земеделски съоръжения.

Вредното въздействие върху околната среда в резултат на третирането и обезвреждането на битови отпадъци наскоро беше намалено, чрез въвеждане на законодателни мерки на национално и европейско ниво. Очаква се, че тази тенденция ще се увеличи, чрез горепосочените мерки:

Отклонението на биоразградимите битови отпадъци от депата ще ускори процесите на рециклиране и биологично третиране (компостиране, анаеробно разграждане или механично и биологично третиране) и изискването за предварително третиране на отпадъците, преди депонирането им, ще улесни отделянето на материалите за оползотворяване. Това ще намали емисиите от парникови газове и ще увеличи оползотворяването;

Подходът за цялостно замърсяване, защита и контрол ще осигури използването на най-добрите налични технологии за управление на отпадъците;

Отговорност на производителя (Опаковки, ОЕЕС, излезли от употреба автомобили) оказва положително влияние върху начина на производство на продуктите. Принципно, съставянето на цената за рециклиране за всеки производител, насърчава производителите да произвеждат продуктите по такъв начин, че да улесняват рециклирането и следователно да намаляват стойността за рециклиране. Следователно произвежданите опаковки са по-тънки и състоящи се от един вид пластмаса, отколкото от два или повече, както се произвеждат понастоящем;

Строгите емисионни стандарти ще улеснят приемането на процеса на изгаряне на отпадъците.

Твърде рано е да се оцени действителното влияние и резултатите от нормативните документи, тъй като мерките предвидени в Директивите трябва да се изпълнят през следващото десетилетие, тоест Директивата за опаковките до 2008 г. (България 2014 г.), а

Директивата за депата до 2006 г. (България ще изпълни изискванията за биоразградимите отпадъци до 2020г., позовавайки се на условията на чл. 5, параграф 2 за отлагане на ангажиментите за изпълнение).

Обобщението, което би могло да се направи е, че особено през последното десетилетие, политиката на Европейската Общност за управление на отпадъците е засилена и понастоящем има водеща роля в Европа. Управлението на отпадъците е на път да бъде преобразувано от директно депониране на отпадъците към подходящо предварително третиране на отпадъците, измествайки приоритетите за управление на отпадъците към промяна в предназначението на продуктите, с цел предотвратяване генерирането на отпадъци и рециклирането на продуктите.

2.2.2. Стратегия на Европейската общност относно бъдещото управление на битовите отпадъци

Подобряването на управлението на отпадъците на международно ниво е признато за основно предизвикателство за подобряване състоянието на околната среда. Одобреният план за изпълнение от Световната среща за устойчиво развитие (Йоханесбург 2002г.) съставя Дневен ред 21 и определя изисквания и допълнителни мерки за “защита и намаляване на отпадъците и увеличаване на повторната употреба, рециклирането и използването на благоприятни за околната среда алтернативни материали, с участие на правителствените власти и всички заинтересовани страни, за да се намали неблагоприятният ефект върху околната среда и да се подобри ефективността на ресурсите”.

Предложението на Комисията за Стратегия за устойчиво развитие на Европейската Общност също подчертава необходимостта за разкъсване на връзката между икономическия растеж, използването на ресурсите и генерирането на отпадъци. Срещата на Европейския Съвет в Гьотеборг (Юни 2001г.) завършва така: “зависимостта между икономическия растеж, използването на естествени ресурси и генерирането на отпадъци трябва да се промени. Силният икономически растеж трябва да върви успоредно с устойчивото използване на естествените ресурси и нивата на отпадъците[...]”.

Тази тема допълнително е развита в Шестата Програма за Действие на Общността за околна среда (6ПДО) . Шестата ПДО определя визията за интегрирането на ресурсите, продуктите и политиките за отпадъците, изобразени в следния триъгълник.

Фигура № 2.1: Триъгълник на ресурси-продукти-отпадъци

Шестата ПДО определя развитието на седем тематични стратегии, включително стратегии за устойчиво използване на естествените ресурси и за рециклиране на отпадъците. Тъй като при използването на този подход, стратегията за отпадъците трябва да има силни връзки със стратегията за ресурсите, те са разработени и одобрени едновременно от Комисията през изминалите години.

Целта на разработената Тематична стратегия за предотвратяване образуването и рециклирането на отпадъците е да се преработи стратегията по подходящ начин, за да отговаря на политиката на ЕО и съществуващото състояние. Законодателните предложения за това са: първо преработване на законовата рамка, за определяне на гъвкава законова структура, която насърчава обществеността към рециклиране – общността, която се въздържа от загуба на ресурсите, които са част от генерираните отпадъци.

Резултатът от Тематичната стратегия за предотвратяване образуването и рециклирането на отпадъците е първоначалния вариант на Рамковата Директива за отпадъците, която понастоящем е в края на първо разглеждане от Европейския Парламент и Европейския Съвет. Очаква се да бъде одобрена в рамките на 2008г. Основните промени на съществуващата Рамкова Директива за отпадъците (РДО) са:

Поставяне на акцент върху предотвратяването образуването на отпадъците и рециклирането им;

Определяне на инструмент за водене на интегрирана политика за продуктите (ИПП);

Определяне на оценка на жизнения цикъл на отпадъците (ОЖЦ) като допълнение към Йерархията за управление на отпадъците, с цел определяне на най-подходящата възможност за околната среда за обезвреждане и третиране на отпадъците, която не винаги е рециклирането;

Допълване на процедурата за взаимно познаване на законите в страната (малко процедури, водещи до големи резултати/изводи), за да се определи кога отпадъците престават да бъдат отпадъци;

Създаване на по- точни дефиниции за рециклиране и обезвреждане на отпадъците;

Допълване на Директивата за опасните отпадъци.

В заключение може да се каже, че бъдещото управление на битовите отпадъци ще се съсредоточи най-вече върху предотвратяване образуването и рециклирането на отпадъците.

2.3. Принципи за управление на отпадъците

Националната програма за управление на дейностите по отпадъците (НПУДО) определя дългосрочната стратегия за устойчиво управление на отпадъците в България и рамката за вземане на решения съгласно законодателството и политиките на Европейската Общност.

2.3.1. Устойчиво развитие

Основата за разработване на Принципа за устойчиво развитие е Шестата Програма за Действие на Общността за околна среда. Устойчиво развитие означава, че нуждите на настоящето поколение трябва да се задоволяват, без компромиси, с възможност на бъдещите поколения да задоволят своите собствени потребности. Това е основна, всеобхващаща цел на Европейската Общност, която е част и от Договора за създаване на ЕС, покриваща всички политики и дейности на Общността.

Относно устойчивото управление на отпадъците, това означава свеждане на употребата на естествени ресурси до минимум, увеличаване на дейностите по предотвратяване образуването, обезвреждането и рециклирането на отпадъците и осъществяване на третирането и депонирането на отпадъците с минимално въздействие върху околната среда, което да запазва доколкото е възможно повече ресурсите и да съхранява околната среда за бъдещите поколения.

2.3.2. Принципът на предотвратяването

Принципът на предотвратяването е въведен на конференцията на Обединените Нации по околна среда и Развитие през 1992г. в Рио де Жанейро. Декларацията от Рио за Околна среда и Развитие определя принципа, както следва: *“Където съществува заплаха от сериозни необратими щети, липсата на пълно научно обяснение не трябва да се използва като причина за отлагане на ценово-ефективните мерки за защита на околната среда от деградацията и”*.

Тези превантивни мерки ще бъдат взети под внимание за защита на околната среда от въздействието на отпадъците, което означава, че трябва да бъдат използвани такива мерки, които в най-малка степен увреждат околната среда. Това също включва и намаляване на генерирането на парникови газове.

2.3.3. Йерархия на управлението на отпадъците

Йерархията на управлението на отпадъците е определена в Закона за управление на отпадъците (ЗУО), позовавайки се на изискванията на чл. 5 от Директива 75/442/ЕЕС11 за отпадъците. Член 4 (1) от ЗУО определя йерархията, както следва:

“Всяко лице, чиято дейност включва образуването и/или третиране на отпадъци, трябва да предприеме мерки в следната йерархична последователност по:

1. предотвратяване или намаляване образуването на отпадъците и вредното им въздействие
2. рециклирането, повторната употреба и/или извличането на вторични сурови материали, енергийното оползотворяване от отпадъците, за което образуването на отпадъци не може да бъде предотвратено;
3. окончателно депониране на отпадъците, в случай, че предотвратяване образуването на отпадъците, намаляване и/или оползотворяването са невъзможни.“

Дейностите по оползотворяване съгласно точка 2 са определени в допълнителните разпоредби на ЗУО §1 (17), а дейностите по депонирането са определени в §1 (8) на същите. Определенията напълно отговарят на изискванията на Анекс II А и Анекс II В от Директива 75/442/ЕЕС.

2.3.4. Национален принцип на самостоятелността

Изискванията на Чл. 5 (1) от Директива 2006/12/ЕС11 (Рамкова Директива за отпадъците) са: *”Страните членки на ЕС трябва да предприемат подходящи мерки в сътрудничество с другите страни членки на ЕС, където е необходимо или препоръчително, за да се установи интегрирана и подходяща мрежа за инсталациите за депониране, вземайки под внимание най-добрата налична технология, без излишни разходи. Мрежата трябва да позволява на Общността като цяло, да бъде отговорна за депонирането на отпадъците, индивидуално да подпомага страните членки, вземайки под внимание географските условия или нуждите от конкретни инсталации за определени видове отпадъци.”*, т.е всяка страна членка на ЕС трябва да въведе необходимите капацитети за третиране на отпадъците, за да осигури третиране на собствените си отпадъци.

2.3.5. Принципът на съседство (близост)

Изискването на чл. 31 (5) от ЗУО: “Националните програми за управление на отпадъците отнасящи се към член 28 (1) трябва също да включват мерки за създаване на мрежа от инсталации и съоръжения, осигуряващи третирането на отпадъци:

„2. инсталациите/съоръженията трябва да са в близост до източника на образуване на отпадъците и да се използват най-подходящите методи и технологии, за да се осигури високо ниво на защита на здравето на населението и околната среда.” (виж Директива 2006/12/ЕС чл. 5 (2)).”

Това означава, че новите инсталации за третиране трябва да са разположени възможно най-близко до източника на отпадъците, отчитайки аспектите свързани с околната среда, здравето на населението и технологиите, което също включва и финансови разчети. Чл. 31, параграф 2, точка 8 въвежда изискването за разполагането на инсталации за третиране и оползотворяване, цитирани по-горе, да бъдат част от програмите за управление на отпадъците. Общите представи са, че генерирането на отпадъци също трябва да се вземе под внимание за депонирането им, както и тяхната близост.

2.3.6. Най-добри налични техники (НДНТ)

Принципът се позовава на изискванията на Директивата на Европейския Съвет 96/61/ЕС и Закона за опазване на околната среда. Съгласно изискванията на тези документи, когато се проектира нова инсталация, трябва да се прилагат най-добрите налични техники (НДНТ) за защита на околната среда. НДНТ трябва да *“вземат под внимание техническите характеристики на избраната инсталация, географското разположение и местните условия на околната среда и трябва да бъде осигурено малко разстояние или намаляване на трансграничното замърсяване и осигуряване на високо ниво на защита на околната среда, като цяло.”* Когато определяме НДНТ, вероятните разходи и ползи на мерките и принципите за предпазване и защита трябва да се вземат под внимание.

НДНТ са резултат от систематичен и консултативен процес за вземане на решения във фазата на планиране и кандидатстване за разрешение, като се акцентира върху защитата на околната среда. НДНТ установява пакет от цели, при които избора или комбинацията от няколко, осигуряват най-малка вреда върху околната среда като цяло и имат приемливи стойности за краткосрочни, средносрочни и дългосрочни цели. Чрез чл. 31, ал.5, т.1 на ЗУО се въвеждат изискванията за изпълнение на НДНТ, които не изискват прекомерни разходи за развитието на мрежа от инсталации и съоръжения в Националната програма за управление на отпадъците.

2.3.7. Принципът „Замърсителят Плаща” и Поносимост

Принципът „Замърсителят плаща” означава, че лицето, което замърсява, също трябва да плати за отстраняване на замърсяването. Относно управлението на отпадъците това означава, че генераторът на отпадъци трябва да поеме пълната стойност за третиране и обезвреждане на отпадъците. По такъв начин, ако замърсителят (производителят на отпадъци) генерира големи количества отпадъци, то той плаща много за управлението на отпадъците, а ако произвежда малки количества - заплаща по-малко. По този начин принципът е справедлив и засяга този, който замърсява (генератора на отпадъци). Принципът обикновено изисква прилагането на схеми от типа "заплати за колкото изхвърляш", отчитащи обема или теглото на отпадъците, въз основа на които се определя такса „битови отпадъци”.

2.3.8. Разширена отговорност на производителя

В чл. 15 от Директива 2006/12/ЕС е поставено следното условие:

В съгласие с принципа “замърсителят плаща”, стойността за третиране на отпадъците трябва да се поеме от:

(а) собственика на отпадъка, който е отговорен за събирането или третирането на отпадъка; и/или

(b) предишния собственик или производител на продукти, от които са се генерирали отпадъци.

Съгласно параграф (b) "производителят на продукти" може да се разглежда като "замърсител".

В България са постановени няколко наредби, в които “производителите на продукти” са отговорни за събирането, рециклирането и третирането на продуктите, които се превръщат в отпадъци. Относно управлението на битовите отпадъци, следните продукти са определени като отговорност на производителя:

опаковки;

отпадъци от електрически и електронни съоръжения;

излезли от употреба автомобили;

отпадъци от масла и нефтопродукти;

излезли от употреба батерии и акумулатори.

Идеята на принципа е, че по време на определянето на предназначението и производството на отпадъка, “производителите на продукти” трябва да вземат такива решения относно състава на продукта, че когато продукта се превърне в отпадък, до голяма степен да бъдат определени количеството на генерираните отпадъци и възможностите за управлението им.

2.3.9. Прилагане на принципите, в случай на грантова схема на плащане

Грантовете за изграждане на съоръжения за управление на битовите отпадъци имат за цел намаляване на стойността на управление на битовите отпадъци. Намаляването на стойността за депониране би било пречка за намаляване генерирането на отпадъци и използване на рециклиране, защото при по-евтино депониране използването на методите за намаляване на генерирането на отпадъци и рециклиране са по-скъпи.

Независимо от това, използването на такива грантове има за цел намаляване на високите стойности за домакинствата.

По такъв начин, средствата получени чрез грантова схема ще бъдат използвани за намаляване на такса „битови отпадъци” за домакинствата, докато търговския и производствения сектор трябва да платят такси, в които не е включен грант за инвестицията.

2.3.10. Принципите в новата Рамковата Директива за отпадъците

2.3.10.1. Опазване на ресурсите и “отпадъците са ресурс”

Този принцип не е нов и е подчертан в Шестата ПДОС. Това е основен принцип, на основата на който са разработени няколко от съществуващите принципи. Принципът придобива голяма значимост с нарастване на важността на проблема с климатичните промени, а също и увеличаването на стойността на ресурсите. Шестата ПДОС също определя виждането за съвместяването на ресурсите, продуктите и политиките за отпадъци.

2.3.10.2 Йерархия за управление на отпадъците

Йерархията за управление на отпадъците от три йерархични нива е разширена и развита до пет йерархични нива:

Фигура № 2.2: Стара и нова йерархия за управление на отпадъците

Приемайки, че йерархията предоставя първостепенен и най-добър резултат за околната среда, принципът е определен като водещ при управлението на отпадъците. За някои видове отпадъци обаче, принципът на йерархията не е приложим и той би могъл да се променя за всеки вид отпадък, отчитайки оценката на жизнения цикъл на отпадъка и цялостното въздействие върху генерирането и управлението на този отпадък.

2.3.10.3. Най-добър цялостен резултат за околната среда и оценка на жизнения цикъл на отпадъците (ОЖЦО)

Както беше споменато по-горе, основната цел за бъдещото управление на отпадъците е постигане на най-добър цялостен резултат за околната среда. Постигането на тази цел изисква продължителни проучвания и събиране на данни, които не съществуват понастоящем. Принципът за йерархия при управлението за отпадъците се използва като водещ при управлението на отпадъците. Известно е, че силно замърсените отпадъци не биха могли да се рециклират или биха могли да се рециклират, но само след отделяне на голямо количество ресурси, които не биха могли да оправдаят ползите за околната среда. В бъдеще Европейската Комисия възнамерява да подобри наличната база данни и да наложи мисленето за жизнения цикъл на отпадъците, като решенията за управление на отпадъците ще се базират на резултата от тази оценка.

2.3.10.4. Принцип за разделно съхраняване на отпадъците

Рамковата Директива за отпадъците поставя като условие този принцип за де се улесни или подобри оползотворяването, отпадъците трябва да се събират разделно ако това е технически и икономически приложимо и благоприятно за околната среда и не трябва да се смесват с други отпадъци или материали с различни свойства.

III. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНАТА

3.1. ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА

3.1.1. Географско местоположение

Община – Павликени е разположена в Централна Северна България. Разположена е в Северния централен район на страната. Заема западната централна част на Великотърновска област и граничи с общините Велико Търново, Свищов, Полски Тръмбеш, Севлиево, Сухиндол и Левски. Площта ѝ е 622, 569 кв.км., което представлява 13.1% от територията на областта. Градът е важен железопътен център по ЖП линията София-Варна. През града минават няколко важни пътища, които го свързват с градовете Велико Търново, Севлиево, Плевен, Свищов, Полски Тръмбеш и Русе.

Урбанизираната територия на общината заема площ 39935 дка.

3.1.2. Природни условия и ресурси

Релеф

Долинно-равнинен (долината на р.Росица) и платовидно-хълмист (начало на предбалканските възвишения на Стара планина). 80-450 м. надморска височина.

Климат

Умерено-континентален (студена зима и горещо лято) 11,6 0 °C средна температура

Умерено засушлива подзона 550-650 мм/м2.

Води

Най- голямата река пресичаща територията на общината е р. Росица. Река Росица води началото си от извор от Централна Стара Планина, на нея е построен яз. Ал. Стамболийски, разположен на 20 км от гр. Павликени, попадащ в община Сухиндол. Реката навлиза в общината при с. Росица преминава през гр. Бяла Черква покрай селата Михалци, Стамболово и Лесичери и напуска територията на общината при с. Дичин. Ширината на коритото достига 100м като има слаб наклон и описва големи завои. Дъното е покрито с пясък и дребен чакъл. В най- долното си течение склоновете на реката са полегати и ниски. Други по-големи реки са реките Негованка, Студена, Ломя, Елийска, Пещерска всички те имат дъждовно – снежно подхранване, само последната има карстов произход.

Територията на общината е прорязана от напоителни канали и изкуствени водоеми. По-големи язовири са яз.”Карайсен” и яз.“Негованка”.

В района на парк “Маринополци” е открит минерален извор и е направен сондаж Р1ХГ. Дебит: 7,00л/с; водата е безцветна, без утайки, с неприятен мирис; Т-51 С; рН – 7,20; с обща минерализация 5,871 г/л. Характеризира се като минерализирана хлоридно – сулфатна натриева и калциева, съдържаща флуорид.

На територията на община Павликени се намират 32 минерални извори, не са разработени.

Почви

Районът е част от Мизийската геотектонска област. Изграден е от долнокредитни /апатски/ глинести мергели, оцветени в жълто, гълъбаво – сиво синьо Апатските мергелни наслаги са навсякъде покрити от кватернерни алувиално – делувиални отложения, представени от глинени, заглинени пясъци и чакъли с мощност около 7, 0м. Почвообразуващите скали на територията са представени от лъос и лъосова глина. Петнисто разположение имат варовиците и пясъците, а покрай речните корита чакъли и пясъци. Делувиални почви покриват склоновете на височините около с. Върбовка от светлокафяви до кафяви глинени с чакъли и глинени, мощността му е от 2-6м. Алувиалният слой изгражда терасата на р. Ломя. Цялата му мощност е около 5-6м, като в горната си част е представен от кафяви до светлокафяви пясъкливи глинени, на места примесени с чакъли, а в долната от разнорънестни речни чакъли с пясъклив запълнител. Върху лъосът са се образували предимно черноземни почви, дълбоки с голямо почвено плодородие. Върху варовиците и пясъците са се формирали сиви горски почви, средно богати до богати, те са в границите на горски фонд, средно запасени с хумус и азот и бедни на фосфор. По поречието на реките Росица и Ломя се срещат ливадно- черноземни, алувиално – ливадни почви образувани върху речни наноси подходящи за зеленчукопроизводството.

Земеделски територии

Растениевъдството в общината е широко застъпено във всички населени места, независимо от известните разлики в почвените категории и релефа. Общо обработваемите ниви възлизат на 488 376 дка или 78 % от общата територия на общината. Основни култури за общината са зърнено-хлебните и фуражните, които заемат преобладаващата част от посевните площи, засилено се развива и цветарството.

Таблица 3.1 Използване на земите в община Павликени

Територия	Община Павликени	
	Площ	
	дка	%
Земеделска земя	1949592	82,48
Горски фонд	175490	7,42
Водни площи	100603	4,26
Урбанизирана територия	124589	5,27
Територия за транспорт	9141	0,39
Други територии (добив на полезни изкопаеми)	4368	0,18
Общо	2363783	100

Полезни изкопаеми

На територията на общината са установени запаси от суровини за строителна керамика (мергели), както и скални и инертни материали (базалт и чакъл).

Защитени територии

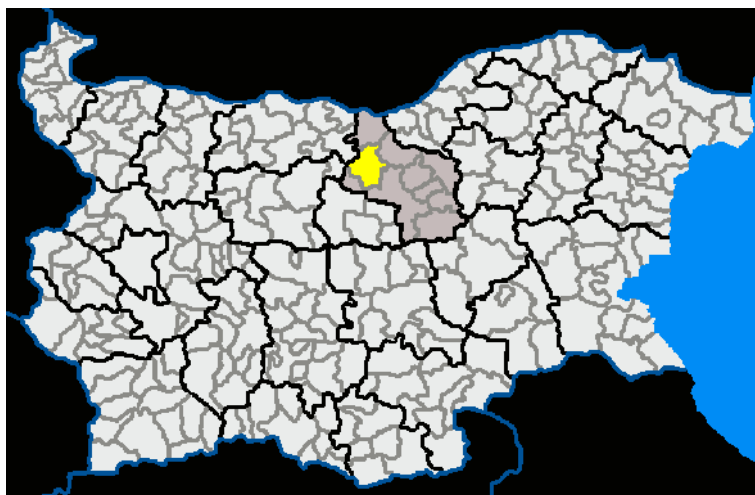
Защитените територии в община Павликени са следните:

- Природна забележителност „Пещерата и карстовият извор до нея” , землище на с.Мусина - с площ 0,3 ha, обявена през 1972г.
- Защитена местност „Комитските дупки” , землище на с.Мусина с площ 1,00 ha, обявена 2002г.
- Природна забележителност „Понорите” , землище на с.Мусина - с площ 0,2 ha, обявена през 1981г.
- Природна забележителност „Момин скок” , землище на с.Михалци - с площ 0,2 ha, обявена през 1965г. - включена в Натура 2000.
- Природна забележителност „Каньонът, р. Негованка” , землище на с.Михалци и с. Емен- с площ 490,17 ha, обявена през 1981г.- включена в Натура 2000.
- Защитена зона „р. Росица”, разположена в област Велико Търново. Обща площ възлиза на 1440,86 ha. Обявена с Решение №122/2.03.2007г, включена в натура 2000.

3.2. АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Република България е разделена на 28 области. Община Павликени е разположена във Великотърновска област. В състава на общината влизат 20 населени места, от които с брой до 500 жители са 5 населени места, до 1000 жители - 7 населени места, до 1500 жители - 4 населени места, до 2000 жители - 2 населени места. С над 2000 жители е гр. Бяла черква, а гр. Павликени е с над 13000 жители.

В рамките на общината влизат градовете Павликени и Бяла Черква и селата Батак, Бутово, Вишовград, Върбовка, Горна Липница, Долна Липница, Димча, Дъскот, Караисен, Лесичери, Михалци, Мусина, Недан, Паскалевец, Патреш, Росица, Сломар, Стамболово.

Фиг.3.1 Местоположение на община Павликени

3.3. СОЦИАЛНО-ДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

Настоящата демографска характеристика и прогноза е направена въз основа на следните данни:

- данни на ГРАО (Главна Дирекция Гражданска Регистрация и Административно Обслужване) - <http://www.grao.bg/> ;
- последните две преброявания на населението през 1992 и 2001 г;
- публикация "Население и демографски процеси" на НСИ за годините 2004-2008.

Най-достоверни се считат данните за населението, отчетени при официалните преброявания през 1992 и 2001 г. За по-скорошния период след 2001 г. няма официални преброявания на населението, като за тях бяха ползвани:

- информация на ГРАО, от която могат да се получат две стойности за всяко населено място по настоящ и постоянен адрес;
- публикуваните доклади "Население и демографски процеси" на НСИ за годините 2004-2008, които оценяват населението към 31.12 на всяка година.

Характерно за данните на ГРАО е, че те са механично преброяване на регистрираните граждани и не могат да отчетат процеси като емиграция със запазване на българското гражданство, сезонна работа в чужбина, а също и някои вътрешни миграционни процеси. В резултат на тези фактори те обикновено дават 4-6 % по високи цифри от годишните данни на НСИ и преброяванията. Все пак те имат и доста предимства: достъпност на данните, множество детайли (дори за най-малките населени места), ежемесечна актуализация, а най-вече възможността да се оценяват определени тенденции чрез сравняване на регистрацията по настоящ и постоянен адрес.

Ежегодните данни от публикуваните доклади "Население и демографски процеси" на НСИ представят годишна база данни, основани на Националния регистър за населението – ГРАО, съчетана с допълнителни фактори за корекция. Така те, ползват обширната база данни на ГРАО, позволявайки същевременно да се намали разликата между регистъра и реалната ситуация.

В настоящото проучване като отправна точка са ползвани данните на НСИ от преброяванията и годишните доклади, които дават по-точна представа за броя на лицата, образуващи отпадъци на дадена територия, както обяснихме по-горе. Данните от ГРАО се използват при оценка на демографски тенденции, идентифициране на места с голям брой приходящи лица на сезонен или ежедневен принцип, разпределение на населението по тип селища.

Таблица 3.2 Население на община Павликени за периода 1992-2008 г по данни на НСИ от преброявания и годишни доклади.

Население	1992	2001	2004	2005	2006	2007	2008
България	8,487,317	7,928,901	7,761,049	7,718,750	7,679,290	7,640,238	7,606,551
община Павликени	34,452	31,312	29,374	28,845	28,229	27,592	26,947

Източник: НСИ

От данните в таблицата е видно, че както населението в страната така и в община Павликени през последните 16 години намалява.

В таблица 3.14. е представен списък на населените места в шестте общини по данни на НСИ от 2005г. и общинските администрации (ГРАО) от 2008г.

Таблица 3.3 Населени места в община Павликени по данни на НСИ, 2005г. и ЕСГРАОН, 2008г.

Населено място	жители, НСИ 2005г.	жители, ГРАО 2008 г.
Община Павликени	28,845	27,058
с. Батак	1,006	905
с. Бутово	1,031	960

гр. Бяла черква	2,735	2,968
с. Вишовград	442	317
с. Върбовка	1,355	1,326
с. Горна Липница	737	453
с. Димча	473	250
с. Долна Липница	990	613
с. Дъскот	557	304
с. Караисен	1,424	731
с. Лесичери	670	349
с. Михалци	1,004	523
с. Мусина	282	166
с. Недан	1,507	1,530
гр. Павликени	12,015	13,472
с. Паскалевец	358	195
с. Патреш	658	557
с. Росица	158	153
с. Сломер	557	486
с. Стамболово	886	800

Източник: НСИ

По-долу е представено демографско разпределение по тип селища (съобразно тяхното население), получено чрез групиране на населените места от таблица 3.5.

Таблица 3.4 Разпределение на населението по тип селища

	до 3,000 жители	3,000- 25,000 жители	25,000– 50,000 жители	над 50,000 жители
община	58%	42%	0%	0%
Павликени				

В долната таблица е посочена демографска прогноза за населението в община Павликени.

Таблица 3.5 Демографска прогноза за по населени места в общината за периода 2010 – 2014 г.

Населено място	2010	2011	2012	2013	2014
гр. Павликени	11 016	10 847	10 681	10 517	10 356
с. Батак	894	876	858	840	823
с. Бутово	916	897	879	861	844
гр. Бяла черква	2,430	2,381	2,332	2,285	2,238
с. Вишовград	393	385	377	369	362
с. Върбовка	1,204	1,180	1,155	1,132	1,109
с. Горна Липница	655	642	628	616	603
с. Димча	420	412	403	395	387
с. Долна Липница	880	862	844	827	810
с. Дъскот	495	485	475	465	456
с. Караисен	1,265	1,240	1,214	1,189	1,165
с. Лесичери	595	583	571	560	548
с. Михалци	892	874	856	839	822

Населено място	2010	2011	2012	2013	2014
с. Мусина	251	245	240	236	231
с. Недан	1,339	1,312	1,285	1,259	1,233
с. Паскалевец	318	312	305	299	293
с. Патреш	585	573	561	550	538
с. Росица	140	138	135	132	129
с. Сломер	495	485	475	465	456
с. Стамболово	787	771	756	740	725

3.4. ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА. СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ

Икономическата политика на България претърпя структурна промяна с въвеждането на валутния борд през юли 1997г. Като цяло провежданата политика след 1997г. цели макроикономическа стабилност като основа за бърз икономически растеж. Макроикономическата стабилност на България се основава на: фиксиран курс на лева чрез въвеждането на валутен борд и здрава банкова система, затягане на фискалната политика с балансиран бюджет, реструктуриране на реалния сектор чрез структурна реформа и оттам подобряване на ефикасността на икономиката. Либерализацията на пазара, приватизацията и реструктурирането на държавните дружества и процесите на демонополизиране превърнаха страната във функционираща пазарна икономика.

Таблицата по-долу прави общ преглед на основните макроикономически показатели за страната за периода 1999-2010.

Таблица 3.6 Основни икономически индикатори 1999-2010

Макроикономически индикатори: България													
Показател	Мярка	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008*	2009*	2010*
Реален ръст на БВП	% темп	2,3	5,4	4,1	4,5	5	6,6	6,2	6,1	6,2	6,3	4,2	4,5
БВП на човек (по ППС)	EC27=100	26,9	27,8	29,2	31	32,5	33,7	34,5	36,5	37,3	39,4	40,5	41,8
Производителност на труда	EC27=100	30,6	30,3	31,4	33	33,4	33,7	33,5	34,7	34,9	35,9	36,4	37
Промислено производство (реален ръст предходната година)	%	-6,3	10,6	4,1	4,7	14,1	17,7	6,7	7,7	9	8	7,3	6,5
Инвестиции в основен капитал (реален ръст предходната година)	%	20,8	15,4	23,3	8,5	13,9	13,5	23,3	17,6	21,7	15,4	9,6	9,3
Средногодишна инфлация	%	2,6	10,3	7,4	5,8	2,3	6,1	5	7,3	8,4	13	9,1	7,4
Ниво на безработицата	%	13,8	18,1	17,3	16,3	13,5	12,2	10,7	9,1	6,9	6,7	7	7,2
Бюджетен дефицит	% БВП	0,2	-0,6	-0,6	-0,6	0	2,2	1,9	3,3	3,5	3,5	3	2,5
Износ на стоки	млн. евро	3734	5253	5714	6063	6668	7985	9466	12012	13512	16066	17577	20718

Макроикономически индикатори: България													
Внос на стоки	млн. евро	4741	6533	7493	7941	9094	10938	13876	17574	20815	25271	26600	29285
Текуща сметка	% БВП	-4,8	-5,6	-5,6	-2,4	-5,5	-6,6	-12	-15,7	-21,8	-23,5	-20,2	-16,5
ПЧИ	% БВП	7,1	8,1	5,9	5,9	10,5	13,8	14,2	17,4	22,6	15,5	10	11
Брутен външен дълг	% БВП	89,2	86,9	78,6	65	60,1	63,8	69	80,1	99,8	103	108	111

- * Прогнозни данни
- Източник Министерството на икономисата и енергетиката

Икономиката в община Павликени е насочена основно към малкия и среден бизнес. Основни сфери на действие, както и свързаните с тях дейности в сферата на промишлеността са:

- Машиностроене, в т.ч.:
 - производство на джанти за автомобили, селскостопански машини, електро и мотокари;
 - производство на електротелфери и подемотранспортни машини/кранове, компоненти и транспортни колички/;
 - производство на селскостопански машини и резервни части за тях;
 - производство и ремонт на зъбни колела и редуктори.
- Производство на керамични изделия:
 - Тухли;
 - керемиди.
- Лека промишленост
 - производство на опаковки от хартия, картон и полиетилен;
 - производство на облекла за спорт и свободно време;
 - дърводелски, сарашки и шивашки услуги;
 - текстил;
 - ремонт на битова техника;
 - производство на книжна конфекция.
- Хранително – вкусова промишленост:
 - винопроизводство и производство на спиртни напитки;
 - мелничарство;
 - производство на екологични храни от соя за хуманитарни цели;
 - хлебопроизводство;
 - ситничарство;
 - месопреработване и колбасарство.

Хранително – вкусовата промишленост е с добра суровинна база, но не е достатъчно развитие, поради липсата на инвестиционни средства.

Винарството, известно със славните си традиции в близкото минало, понастоящем е на път да се загуби като производство в региона.

Водоснабдяване на територията на община е осигурено за всички населени места. Съществуват проблеми с остарялата водопроводна мрежа, в следствие от което се получават големи загуби на питейна вода. Независимо от проблемите с експлоатацията на водопроводната мрежа общината има значителни запаси от прясна вода с добри питейни качества.

Общата дължина на напоителната мрежа в общината е 215 км, с 1100 броя разпределителни съоръжения и дебит 14 м³.

В гр.Павликени е изградена канализационна мрежа, която обхваща по-голяма част от града. Цялата мрежа е в лошо състояние и се нуждае от ремонт.

Заустването на отпадните води на гр.Павликени става в река Павликенска, като дебита на заустване е 752 532 м³/година. В останалите населени места в общината няма изградена канализационна мрежа и отпадните води се заустват в септични ями. На територията на общината няма изградена ПСОВ.

Електрифицирани са всички населени места в общината, обслужвани основно от подстанция Павликени (110/20 kv). Изграждане на допълнителни мощности не е необходимо, но е има нужда да се извърши следното:

- Подобряване на електроразпределителната мрежа ниско напрежение.
- Подмяна на електропреносната и електроразпределителна мрежа.
- Изграждане на електроснабдителна мрежа за производствени нужди.
- Изграждане на нова и икономична улично-осветителна мрежа.

Селското стопанство е водещ отрасъл в общината, развитието му е обусловено от географското разположение на общината и плодородните почви. Въпреки съществуващите трудности селското стопанство е в процес на развитие с тенденция за структурно определящ отрасъл. Земеделските територии представляват 83,6 % от общата площ на общината. От земеделските територии 76 % са ниви, намиращи се в екологично чисти райони, характеризиращи се с висока степен на плодородие. Общо обработваемите земи възлизат на 395 663 дка. Или над 63 % от общата територия на общината. Основни култури , които се отглеждат са зърнено – хлебните и фуражните. От зърнените култури се отглеждат пшеница, ечемик, и царевица. Трайните насаждения са представени основно от лози като суровина за винарската промишленост, но въпреки това те непокриват потребностите на винарска промишленост, поради това, че площите с лозя са занемарени и със сравнително многогодишна експлоатация. Овощарството има десетилетни традиции в община, но в последните години е с рязък спад, поради спирането на фабриката за плодови сокове в гр.Павликени и загубването на традиционни пазари в чужбина. През последните години се стабилизират позициите на производителите на декоративни рози на международните

пазари. В сектора на животновъдство с изключение на птицепроизводство животни се отглеждат в личните стопанства.

3.5. ЕКОЛОГИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

При замервания на атмосферни замърсители са регистрирани емисии на серни оксиди от битови и индустриални горивни производствени процеси. На територията на общината потенциални замърсители на въздуха с ароматни вещества са Птицекомбинат за стокови носачки край гр.Павликени.

На територията на общината съществуват залежи на подземни богатства от вида на строителни материали. На местата на експлоатация се наблюдава увреждане на ландшафтната покривка. За добив на строителни материали се експлоатира и коритото на р.Росица, с което се нанасят трайни увреждания на бреговете.

Събирането на битовите отпадъци е организирано на територията на цялата община. Събраните отпадъци се обезврежда на общинско депо Павликени. Общината е бенефициент по проект „EUROPEAID/124485/D/SV/BG, Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Левски, Борово, Велико Търново и Варна-България”, в следствие на който се очаква да се подаде апликационна форма и получи финансиране за изграждане на регионално съоръжение за третиране на отпадъците за регион Левски, с обхват общините: Левски, Павликени, Свищов, Никопол и Белене и изграждане на претоварна станция за отпадъци за община Павликени.

На територията на общината се реализира инициатива за изграждане инсинератор за болнични отпадъци.

IV. СЪЩЕСТВУВАЩО СЪСТОЯНИЕ И ПРАКТИКИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

4.1. Данни за отпадъците, съществуващото състояние

4.1.1. Битови Отпадъци

4.1.1.1. Количество генерирани битови отпадъци

Информация за количество генерирани битови отпадъци по населени места в общината се използват от оператора на общинското депо за отпадъци. Следва да се има предвид, че от 2009 г. Организираната система за събиране и транспортиране на битовите отпадъци обхваща цялото население на община Павликени.

Необходимо е да се отбележи, че докладваните от оператор количества са на база на визуална преценка на веда и обема на автомобилите доставящи за обезвреждане отпадъци. На съществуващото общинско депа няма взна за претегляне на постъпващи отпадък.

В таблицата долу са посочени количество на битовите отпадъци по населени места за периода 2006 - 2009 г.

Таблица 4.1 Количество на битовите отпадъци по населени места за периода 2006-2009г.

№	Населено място	Брой жители	Битови отпадъци, тона			
			2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
1	С.Батак	959	14,860	14,500	14,420	347,158
2	С.Бутово	987	14,500	13,800	13,800	357,29
3	Гр.Бяла черква	2898	48,950	48,900	48,200	1049,076
4	С.Вишовград	364	4,800	4,600	4,300	131,768
5	С.Върбовка	1342	22,150	21,800	21,000	485,804
6	С.Горна Липница	662	9,450	9,000	8,900	239,644
7	С.Димча	412	6,320	6,200	6,200	149,144
8	С.Долна	816	12,900	12,700	12,500	295,39

			Битови отпадъци, тона			
	Липница					
9	С.Дъскот	452	6,600	6,420	6,420	163,624
10	С.Карайсен	1283	20,790	20,500	20,360	464,446
11	С.Лесичери	506	8,200	8,000	7,700	183,172
12	С.Михалци	931	11,440	11,000	11,200	337,022
13	С.Мусина	235	3,00	2,800	2,800	85,07
14	С.Недан	1505	24,700	24,500	24,300	544,81
15	Гр.Павликени	12374	7572	8199	8090	8621,27
16	С.Паскалевец	317	3,000	3,000	2,800	114,754
17	С.Патреш	573	8,900	8,600	8,500	207,426
18	С.Росица	191	2,460	2,460	2,400	69,14
19	С.Сломер	477	8,000	7,900	7,800	172,674
20	С.Стамболово	831	13,000	12,800	12,500	300,822
	Общо	28115	7815,96	8438,48	8326,10	14319,504

Източник: Общинска администрация –Павликени

4.1.1.2. Морфологичен състав

Данните които общинската администрация използва за морфологичния състав на битовите отпадъци генерирани на територията на община Павликени са от Българо – Френски проект за „Изследване на състава на битовите отпадъци, генерирани от общини: Велико Търново, Горна Оряховица, Лясковец, Стражица,Елена и Златарица”, финансиран от Френска агенция по околна среда и овладяване на енергията. Ръководител проект – Паскал Нака –ръководител международни проекти към Национален по приложни науки гр.Лион, Франция.

Проекта е реализиран от РИОСВ – В.Търново през 2005,2006 г. Резултатите са обработени по програмен продукт на методиката „Modecom”.

Община Павликени ползва направеният морфологичен анализ за собствени нужди, като се приравнява на община Стражица, или малки градове от 1 000 до 10 000 жители.

Таблица 4.2 Морфологичен състав на битовите отпадъци, установен в резултат на гореспоменатото проучване

Състав	%
органични	46
хартия и картон	2
пластмаси	6
стъкло	4
метали	1
текстил	2
инертни	25
други	13,80
Опасни	0,20

Източник: РИОСВ – В.Търново

4.1.2. Строителни отпадъци

В съответствие с изискванията на ЗУО, избора на площадка, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за строителни отпадъци или на други инсталации или съоръжения за обезвреждане на строителни отпадъци е отговорност на общинската администрация. Текущата практика е строителните отпадъци да се депонират в общинското депо. Транспортът на отпадъците е за сметка на притежателите на строителните отпадъци.

Образуваните строителни отпадъци на територията на община Павликени са предимно от юридически лица от строителна дейност. Малка част от тях са формирани от физически лица вследствие на ремонтни дейности. Много често, населението събира смесено строителните отпадъци с битовите.

Данните за количеството на строителните отпадъци се докладват от операторите на депата. Те отчитат както количествата строителни отпадъци доставени от фирмите, упълномощени за събиране и транспортиране на строителни отпадъците, образувани на територията на общината, така и отпадъците транспортирани до депо от строителните фирми и самите инвеститори, след като са взели разрешително от общинската администрация. Количествата са представени в следната таблица.

Таблица 4.3 Докладвани количества строителни отпадъци

година	2006		2007		2008		2009	
	т	м ³	т	м ³	т	м ³	т	м ³
Община Павликени	917	917	786	786	2528,75	2528,75	5174,5	5174,5

4.1.3. Растителни отпадъци

Съгласно отчетната книга за отпадъци на общинско депо Павликени, на депото са приети за обезвреждане растителни отпадъци в количества, посочени в долната таблица.

Таблица 4.4 Количество на растителни отпадъци, събрани през 2006- 2009г.

година	2006		2007		2008		2009	
	т	м ³	т	м ³	т	м ³	т	м ³
Растителни отпадъци	187,8	939	52	260	258,40	1292	768,88	3844,40

4.1.4. Утайки от ПСОВ

Към момента в общината няма изградена и работеща ПСОВ. Съгласно изискванията на ЕС и договорените преходни периоди по Програмата за прилагане на Директива населените места с над 10,000 ЕЖ следва да изградят и пуснат в експлоатация своите общински ПСОВ до началото на 2012 г., а тези с натоварване до 2,000 ЕЖ до началото на 2015 г. Предвижда се към 2012 г. да се изгради ПСОВ за гр.Павликени.

4.1.5. Производствени отпадъци

При анализиране на количествата производствени отпадъци трябва да се има предвид, че за периода 2000 - 2009г. се наблюдават промени както в структурата по отрасли, така и в броя на фирмите от индустриалния сектор. Трябва да се отчете и факта, че не всички фирми, генериращи производствени отпадъци представят в общинската администрация съответните информационни карти, съгласно действащото законодателство.

Текущата практика е отпадъците от търговски обекти и производствените отпадъци, образувани от малките и средни предприятия да се събират и третираят заедно с битовите отпадъци. По количество и свойства тези отпадъци са сравними с битовия отпадък и съвместното им събиране и третиране не се нуждае от промяна в схемите за събиране и методите на третиране.

Управлението на производствените отпадъци, образувани в големи количества и проявяващи различни свойства от битовите е задължение на предприятията, които ги образуват. Това са най-често отпадъци образувани от един производствен процес с постоянен състав за които могат да се приложат специфични методи за третиране с цел намаляване на вредното въздействие на отпадъка, извличане на суровини и енергия или обезвреждане на опасни компоненти, съдържащи се в отпадъка (напр. утайки, течни отпадъци, изрезки и остатъци от рециклируеми материали, опасни производствени отпадъци). Понякога тези отпадъци са твърде обемисти, или са в твърде големи количества, за да бъдат събрани с битовия отпадък. Решението за тези вид отпадъци зависи от самите производствени предприятия поради което оценката за количеството на производствените отпадъци, които ще се депонират на регионалното депо е трудно да бъде направена с голяма степен на достоверност.

Всички производствени отпадъци се водят на отчет пред РИОСВ, която провежда и контрола по изпълнението на фирмените програми за управление на отпадъците.

Регистъра на отпадъците на ИАОС, разполага със следната информация за производствени отпадъци на територията на община Павликени.

4.1.5.1. Събрани отпадъци от електрическо и електронно оборудване

Таблица 4.5. Събрани отпадъци от електрическо и електронно оборудване

Име на фирмата	ЕИК	Документ по чл.12 от ЗУО	Населено място	Адрес на площадката	Събрани през 2008 г, тона	Събрани през 2007 г, тона
Беллис	104637102	04-ДО-289-00/22.12.2006	Павликени	ул.Тошо Кътев 9	0.000	0.000
Вторични суровини 2004	104627439	04-ДО-201-01/08.08.2007	Павликени	УПИ VI, кв.29	0.000	0.000
Мат 2001	104544064	04-ДО-194-03/18.12.2007	Павликени	УПИ III -162 б	7.400	0.000

4.1.5.2. Събрани отпадъци от батерии и акумулатори

В община Павликени събиране на отпадъци от батерии и акумулатори е извършвала само ЕТ "ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ", гр.Павликени. Събраните количества са: 2006 г. – 150 кг.; 2007 – 105 кг.; 2008 г. – 30 кг.

4.1.5.3. Събрани излезли от употреба МПС

В таблицата са посочени събраните-предадени излезли от употреба МПС на територията на общината – в периода 2005 – 2008 г.

Таблица 4.6. Събраните-предадени излезли от употреба МПС

СОБСТВЕНИК-ФИРМА СЪБИРАЧ	ОБЩИНА	НАСЕЛЕНО МЯСТО	Събрани
2005 г.			

ИВМА-ИВАН ЦОНЕВ	ПАВЛИКЕНИ	ПАВЛИКЕНИ	14
МЕТАЛТРЕЙД	ПАВЛИКЕНИ	ПАВЛИКЕНИ	0
2006 г.			
ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	ПАВЛИКЕНИ	ПАВЛИКЕНИ	22
МЕТАЛТРЕЙД	ПАВЛИКЕНИ	ПАВЛИКЕНИ	0
ВТОРИЧНИ СУРОВИНИ 2004	ПАВЛИКЕНИ	УПИ IV, КВ.29	10
2007 г.			
няма данни			
2008 г.			
БИМИ-ИВАН БЕЛЕВ	ПАВЛИКЕНИ	ПАВЛИКЕНИ	0
ВТОРИЧНИ СУРОВИНИ 2004	ПАВЛИКЕНИ	ПАВЛИКЕНИ	4
ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	ПАВЛИКЕНИ	ПАВЛИКЕНИ	10

4.1.5.4. Генерирани производствени и опасни отпадъци

Таблица 4.7. Генерирани производствени и опасни отпадъци в община Павликени в периода 2005-2008г.

Година	ЕИК	Име на фирмата	Населено място	Код на отпадъка	Налични от минали години, тона	Образувани тона	Оползотворени тона	Обезвредени тона	Предадени на други фирми, тона	Налични в края на годината, тона
2005	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	100903	0.000	15.000	0.000	0.000	15.000	0.000
2005	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	100908	0.000	26.500	0.000	0.000	26.500	0.000
2005	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	120101	0.000	9.000	0.000	0.000	9.000	0.000
2005	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	120101	0.000	16.000	0.000	0.000	16.000	0.000
2005	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	120101	0.000	10.000	0.000	0.000	10.000	0.000
2005	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	130208 *	0.000	0.300	0.000	0.000	0.300	0.000
2005	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	150202 *	0.000	0.800	0.000	0.000	0.800	0.000
2005	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	160103	0.000	0.200	0.000	0.000	0.000	0.200
2005	104051139	УНИПАК	Павликени	030399	0.000	0.100	0.000	0.000	0.100	0.000
2005	104051139	УНИПАК	Павликени	150103	0.000	3.000	0.000	0.000	3.000	0.000
2005	104051139	УНИПАК	Павликени	150105	0.000	18.000	0.000	0.000	18.000	0.000
2005	104051139	УНИПАК	Павликени	160601 *	0.000	2.000	0.000	0.000	2.000	0.000
2005	104051139	УНИПАК	Павликени	070213	0.000	5.200	0.000	0.000	5.200	0.000
2005	104051139	УНИПАК	Павликени	170402	0.000	4.100	0.000	0.000	4.100	0.000
2005	104051139	УНИПАК	Павликени	170402	0.000	0.500	0.000	0.000	0.500	0.000
2005	104051139	УНИПАК	Павликени	200101	0.000	366.000	0.000	0.000	366.000	0.000
2005	104051139	УНИПАК	Павликени	200139	0.000	5.300	0.000	0.000	5.300	0.000

2005	104051139	УНИПАК	Павликени	200140	0.000	9.600	0.000	0.000	9.600	0.000
2005	104056240	ЕЛИТ	Павликени	040209	0.000	0.861	0.000	0.000	0.861	0.000
2005	104056240	ЕЛИТ	Павликени	150202 *	0.000	0.005	0.000	0.000	0.000	0.005
2005	104056240	ЕЛИТ	Павликени	200121 *	0.050	0.014	0.000	0.000	0.000	0.064
2005	104056240	ЕЛИТ	Павликени	200140	0.000	0.050	0.000	0.000	0.050	0.000
2005	104056240	ЕЛИТ	Павликени	150101	0.000	0.300	0.000	0.000	0.000	0.300
2005	104056240	ЕЛИТ	Павликени	190116	0.000	0.030	0.000	0.000	0.030	0.000
2005	104056240	ЕЛИТ	Павликени	150102	0.000	0.080	0.000	0.000	0.080	0.000
2005	104056240	ЕЛИТ	Павликени	160708 *	0.000	25.000	0.000	0.000	0.000	25.000
2005	104056240	ЕЛИТ	Павликени	200301	0.000	0.550	0.000	0.000	0.550	0.000
2005	104513923	ВАЛМЕС - ВАЛЯ ФИДИНА	Павликени	020202	0.000	2.400	0.000	0.000	2.400	0.000
2005	104518621	ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ - Г. ОРЯХОВИЦА	Павликени	120101	3.000	0.000	0.000	0.000	0.000	3.000
2005	104518621	ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ - Г. ОРЯХОВИЦА	Павликени	120103	0.350	0.000	0.000	0.000	0.000	0.350
2005	814122004	ЕКЗОТИКА - АНГЕЛОВ, КОСЕВ И СИЕ	Павликени	020103	0.000	4.000	0.000	0.000	4.000	0.000
2006	000334612	НЕК ЕАД-СОФИЯ	Батак	160103	0.000	0.040	0.000	0.000	0.000	0.040
2006	000334612	НЕК ЕАД-СОФИЯ	Батак	130205 *	0.000	0.200	0.000	0.000	0.000	0.200
2006	020428528	ПОЛИПЛАСТ ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ	Бяла черква	120101	0.000	0.117	0.000	0.000	0.117	0.000
2006	020428528	ПОЛИПЛАСТ ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ	Бяла черква	150102	0.000	26.436	0.820	0.000	25.380	0.236
2006	020428528	ПОЛИПЛАСТ ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ	Бяла черква	150103	0.000	21.180	15.480	0.000	5.700	0.000
2006	020428528	ПОЛИПЛАСТ ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ	Бяла черква	150104	0.000	2.795	0.000	0.000	2.795	0.000
2006	020428528	ПОЛИПЛАСТ ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ	Бяла черква	200101	0.000	0.610	0.564	0.000	0.046	0.000
2006	020428528	ПОЛИПЛАСТ ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ	Бяла черква	200121 *	0.011	0.009	0.000	0.000	0.000	0.020
2006	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	100903	0.000	8.000	0.000	0.000	8.000	0.000
2006	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	100908	0.000	18.000	0.000	0.000	18.000	0.000
2006	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	120101	0.000	6.000	0.000	0.000	6.000	0.000
2006	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	120101	0.000	12.000	0.000	0.000	12.000	0.000
2006	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	120117	0.000	5.000	0.000	0.000	5.000	0.000
2006	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	130208 *	0.000	0.080	0.000	0.000	0.000	0.080
2006	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	160103	0.200	0.200	0.000	0.000	0.400	0.000
2006	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	010102	10.500	3.000	0.000	0.000	4.000	9.500
2006	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	101201	0.000	60.000	60.000	0.000	0.000	0.000

2006	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	101208	20181.000	1000.000	0.000	0.000	365.931	20815.069
2006	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	120101	0.100	0.100	0.000	0.000	0.000	0.200
2006	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	130208 *	0.000	0.500	0.500	0.000	0.000	0.000
2006	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	130310 *	0.000	0.200	0.200	0.000	0.000	0.000
2006	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	150103	0.000	7.000	0.000	0.000	7.000	0.000
2006	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	160103	0.000	1.000	0.000	0.000	0.000	1.000
2006	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	160601 *	0.200	0.200	0.000	0.000	0.000	0.400
2006	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	160708 *	2.000	0.000	0.000	0.000	0.000	2.000
2006	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	200121 *	0.050	0.050	0.000	0.000	0.000	0.100
2006	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	200140	0.000	45.680	0.000	0.000	45.680	0.000
2006	104055066	ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ ЙОВКОВЦИ	Павликени	100101	0.000	2.100	0.000	0.000	2.100	0.000
2006	104056240	ЕЛИТ	Павликени	040209	0.000	1.064	0.000	0.000	1.064	0.000
2006	104056240	ЕЛИТ	Павликени	040299	0.000	0.167	0.000	0.000	0.167	0.000
2006	104056240	ЕЛИТ	Павликени	200121 *	0.064	0.003	0.000	0.000	0.000	0.067
2006	104056240	ЕЛИТ	Павликени	160107 *	0.000	0.002	0.000	0.000	0.000	0.002
2006	104056240	ЕЛИТ	Павликени	190116	0.000	0.020	0.000	0.000	0.020	0.000
2006	104056240	ЕЛИТ	Павликени	150101	0.300	0.200	0.000	0.000	0.500	0.000
2006	104056240	ЕЛИТ	Павликени	200101	0.000	0.500	0.000	0.000	0.000	0.500
2006	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160111 *	0.020	0.005	0.000	0.000	0.000	0.025
2006	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160119	0.150	0.020	0.000	0.000	0.000	0.170
2006	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160118	0.514	1.020	0.000	0.000	0.154	1.380
2006	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160117	2.500	16.700	0.000	0.000	3.638	15.562
2006	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160116	0.030	0.010	0.000	0.000	0.000	0.040
2006	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160103	0.250	0.050	0.000	0.000	0.000	0.300
2006	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160113 *	0.008	0.000	0.000	0.000	0.000	0.008
2006	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160601 *	0.050	0.150	0.000	0.000	0.000	0.200
2006	104508837	МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ - ПАВЛИКЕНИ	Павликени	180101	0.000	1.641	0.000	0.000	1.546	0.095

2006	104508837	МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ - ПАВЛИКЕНИ	Павликени	180102	0.000	0.136	0.000	0.000	0.106	0.030
2006	104508837	МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ - ПАВЛИКЕНИ	Павликени	180103 *	0.000	0.298	0.000	0.000	0.249	0.049
2006	104513923	ВАЛМЕС - ВАЛЯ ФИДИНА	Павликени	020202	0.000	3.400	0.000	0.000	3.400	0.000
2006	104518621	ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ - Г. ОРЯХОВИЦА	Павликени	120101	3.000	0.000	0.000	0.000	0.000	3.000
2006	104518621	ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ - Г. ОРЯХОВИЦА	Павликени	120103	0.350	0.000	0.000	0.000	0.000	0.350
2006	814191256	БАЛКАНКАР-ЗАРЯ	Павликени	120101	0.000	416.000	0.000	0.000	416.000	0.000
2007	020428528	ПОЛИПЛАСТ ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ	Бяла черква	150102	0.236	27.032	0.000	0.000	0.000	27.268
2007	020428528	ПОЛИПЛАСТ ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ	Бяла черква	150103	0.000	23.850	19.610	0.000	4.240	0.000
2007	020428528	ПОЛИПЛАСТ ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ	Бяла черква	150104	0.000	2.905	0.000	0.000	0.194	2.711
2007	020428528	ПОЛИПЛАСТ ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ	Бяла черква	200101	0.000	0.238	0.169	0.000	0.069	0.000
2007	020428528	ПОЛИПЛАСТ ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ	Бяла черква	200121 *	0.020	0.012	0.000	0.000	0.000	0.032
2007	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	100903	0.000	8.000	0.000	0.000	8.000	0.000
2007	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	100908	0.000	18.000	0.000	0.000	18.000	0.000
2007	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	120101	0.000	7.000	0.000	0.000	7.000	0.000
2007	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	120101	0.000	16.000	0.000	0.000	16.000	0.000
2007	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	120117	0.000	5.000	0.000	0.000	5.000	0.000
2007	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	130208 *	0.080	0.050	0.000	0.000	0.000	0.130
2007	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	150202 *	0.000	0.700	0.700	0.000	0.000	0.000
2007	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	160103	0.000	0.200	0.000	0.000	0.200	0.000
2007	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	010102	9.500	1.000	0.000	0.000	0.000	10.500
2007	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	101201	0.000	60.000	60.000	0.000	0.000	0.000
2007	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	101208	20815.069	107.000	0.000	0.000	809.800	20112.269
2007	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	120101	0.200	0.100	0.000	0.000	0.000	0.300
2007	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	130208 *	0.000	0.600	0.600	0.000	0.000	0.000
2007	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	130310 *	0.000	0.350	0.350	0.000	0.000	0.000

2007	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	150103	0.000	4.000	0.000	0.000	4.000	0.000
2007	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	160103	1.000	0.200	0.000	0.000	0.000	1.200
2007	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО - ДЪЩЕРНО	Бутово	200140	0.000	55.247	0.000	0.000	55.247	0.000
2007	104055066	ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ ЙОВКОВЦИ	Павликени	100101	0.000	3.740	0.000	0.000	3.740	0.000
2007	104056240	ЕЛИТ	Павликени	040209	0.000	0.730	0.000	0.000	0.730	0.000
2007	104056240	ЕЛИТ	Павликени	040299	0.000	0.033	0.000	0.000	0.033	0.000
2007	104056240	ЕЛИТ	Павликени	200121 *	0.067	0.000	0.000	0.000	0.000	0.067
2007	104056240	ЕЛИТ	Павликени	160107 *	0.002	0.000	0.000	0.000	0.000	0.002
2007	104056240	ЕЛИТ	Павликени	150101	0.000	0.120	0.000	0.000	0.120	0.000
2007	104056240	ЕЛИТ	Павликени	200101	0.500	0.000	0.000	0.000	0.500	0.000
2007	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160111 *	0.025	0.000	0.000	0.000	0.000	0.025
2007	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160119	0.170	0.060	0.000	0.000	0.000	0.230
2007	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160118	1.380	0.200	0.000	0.000	0.000	1.580
2007	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160117	15.562	1.700	0.000	0.000	7.379	9.883
2007	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160116	0.040	0.015	0.000	0.000	0.000	0.055
2007	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160103	0.300	0.030	0.000	0.000	0.000	0.330
2007	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160113 *	0.008	0.000	0.000	0.000	0.000	0.008
2007	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160601 *	0.200	0.105	0.000	0.000	0.150	0.155
2007	104508837	МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ - ПАВЛИКЕНИ	Павликени	180101	0.000	0.309	0.000	0.000	0.300	0.009
2007	104508837	МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ - ПАВЛИКЕНИ	Павликени	180102	0.000	0.424	0.000	0.000	0.410	0.014
2007	104508837	МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ - ПАВЛИКЕНИ	Павликени	180104	0.000	0.635	0.000	0.000	0.612	0.023
2007	104513923	ВАЛМЕС - ВАЛЯ ФИДИНА	Павликени	020202	0.000	2.600	0.000	0.000	2.600	0.000
2007	110015396	СТАРТ - ИВАН ЙОРДАНОВ	Михалци	101208	17.300	14.500	16.700	0.000	0.000	15.100
2007	110015396	СТАРТ - ИВАН ЙОРДАНОВ	Михалци	170103	0.000	0.120	0.000	0.000	0.120	0.000
2007	110015396	СТАРТ - ИВАН ЙОРДАНОВ	Михалци	170102	0.000	0.320	0.000	0.000	0.320	0.000

2007	110015396	СТАРТ - ИВАН ЙОРДАНОВ	Михалци	170405	0.000	0.085	0.000	0.000	0.085	0.000
2007	110015396	СТАРТ - ИВАН ЙОРДАНОВ	Михалци	160103	0.000	0.240	0.000	0.000	0.240	0.000
2007	110015396	СТАРТ - ИВАН ЙОРДАНОВ	Михалци	160601 *	0.000	0.180	0.000	0.000	0.180	0.000
2007	110015396	СТАРТ - ИВАН ЙОРДАНОВ	Михалци	200121 *	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
2007	115040023	МИЛКИ ЛУКС	Бяла черква	150101	0.000	2.860	0.000	0.000	2.860	0.000
2007	115040023	МИЛКИ ЛУКС	Бяла черква	150102	0.000	0.530	0.000	0.000	0.530	0.000
2007	115040023	МИЛКИ ЛУКС	Бяла черква	150104	0.000	0.580	0.000	0.000	0.580	0.000
2007	115040023	МИЛКИ ЛУКС	Бяла черква	200121 *	0.000	0.008	0.000	0.000	0.008	0.000
2007	814191256	БАЛКАНКАР-ЗАРЯ	Павликени	120101	0.000	448.000	0.000	0.000	448.000	0.000
2007	814208535	АЛПЛАСТ - СЛАВКА СТОЯНОВА	Павликени	101007 *	0.000	1.000	0.000	0.000	1.000	0.000
2007	814208535	АЛПЛАСТ - СЛАВКА СТОЯНОВА	Павликени	101099	0.000	2.000	2.000	0.000	0.000	0.000
2007	814208535	АЛПЛАСТ - СЛАВКА СТОЯНОВА	Павликени	101003	0.600	0.600	0.000	0.000	0.000	1.200
2007	814208535	АЛПЛАСТ - СЛАВКА СТОЯНОВА	Павликени	120103	0.000	1.000	1.000	0.000	0.000	0.000
2007	814208535	АЛПЛАСТ - СЛАВКА СТОЯНОВА	Павликени	130111 *	0.000	0.060	0.000	0.000	0.000	0.060
2007	814208535	АЛПЛАСТ - СЛАВКА СТОЯНОВА	Павликени	130111 *	0.000	0.020	0.000	0.000	0.000	0.020
2007	814208535	АЛПЛАСТ - СЛАВКА СТОЯНОВА	Павликени	161102	0.000	0.020	0.000	0.000	0.020	0.000
2007	814208535	АЛПЛАСТ - СЛАВКА СТОЯНОВА	Павликени	200121 *	0.050	0.010	0.000	0.000	0.000	0.060
2008	121297335	ХАЙПРО БЪЛГАРИЯ	Павликени	030105	0.000	0.100	0.000	0.000	0.000	0.100
2008	121297335	ХАЙПРО БЪЛГАРИЯ	Павликени	120101	0.000	0.050	0.000	0.000	0.000	0.050
2008	121297335	ХАЙПРО БЪЛГАРИЯ	Павликени	120103	0.000	0.010	0.000	0.000	0.000	0.010
2008	121297335	ХАЙПРО БЪЛГАРИЯ	Павликени	130205 *	0.000	0.300	0.000	0.000	0.000	0.300
2008	121297335	ХАЙПРО БЪЛГАРИЯ	Павликени	150101	0.000	0.100	0.000	0.000	0.100	0.000
2008	121297335	ХАЙПРО БЪЛГАРИЯ	Павликени	150102	0.000	0.100	0.000	0.000	0.000	0.100
2008	121297335	ХАЙПРО БЪЛГАРИЯ	Павликени	150103	0.000	0.300	0.000	0.000	0.000	0.300
2008	121297335	ХАЙПРО БЪЛГАРИЯ	Павликени	150107	0.000	0.010	0.000	0.000	0.000	0.010
2008	121297335	ХАЙПРО БЪЛГАРИЯ	Павликени	150110 *	0.000	0.020	0.000	0.000	0.000	0.020

2008	121297335	ХАЙПРО БЪЛГАРИЯ	Павликени	150203	0.000	0.100	0.000	0.000	0.100	0.000
2008	121297335	ХАЙПРО БЪЛГАРИЯ	Павликени	160103	0.000	0.800	0.000	0.000	0.000	0.800
2008	121297335	ХАЙПРО БЪЛГАРИЯ	Павликени	160107*	0.000	0.020	0.000	0.000	0.000	0.020
2008	121297335	ХАЙПРО БЪЛГАРИЯ	Павликени	160214	0.000	0.100	0.000	0.000	0.000	0.100
2008	121297335	ХАЙПРО БЪЛГАРИЯ	Павликени	160601*	0.000	0.300	0.000	0.000	0.000	0.300
2008	121297335	ХАЙПРО БЪЛГАРИЯ	Павликени	200121*	0.080	0.020	0.000	0.000	0.000	0.100
2008	104051139	УНИПАК	Лесичери	080312*	10.000	0.000	0.000	0.000	0.000	10.000
2008	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО	Бутово	010102	10.500	0.500	0.000	0.000	0.000	11.000
2008	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО	Бутово	101201	0.000	65.000	65.000	0.000	0.000	0.000
2008	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО	Бутово	101208	20112.269	97.000	0.000	0.000	1289.600	18919.669
2008	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО	Бутово	120101	0.300	0.100	0.000	0.000	0.000	0.400
2008	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО	Бутово	130208*	0.000	0.800	0.800	0.000	0.000	0.000
2008	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО	Бутово	130310*	0.000	0.250	0.250	0.000	0.000	0.000
2008	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО	Бутово	150103	0.000	1.000	0.000	0.000	1.000	0.000
2008	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО	Бутово	160103	1.200	0.200	0.000	0.000	0.500	0.900
2008	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО	Бутово	170605*	0.000	0.320	0.000	0.000	0.000	0.320
2008	104054402	БЪДЕЩЕ-БУТОВО	Бутово	200140	0.000	21.139	0.000	0.000	21.139	0.000
2008	104056240	ЕЛИТ	Павликени	040209	0.000	0.500	0.000	0.000	0.500	0.000
2008	104056240	ЕЛИТ	Павликени	040299	0.000	0.020	0.000	0.000	0.020	0.000
2008	104056240	ЕЛИТ	Павликени	160107*	0.002	0.000	0.000	0.000	0.000	0.002
2008	104056240	ЕЛИТ	Павликени	150101	0.000	0.120	0.000	0.000	0.120	0.000
2008	104056240	ЕЛИТ	Павликени	200101	0.000	0.180	0.000	0.000	0.180	0.000
2008	104051139	УНИПАК	Павликени	030399	0.000	0.250	0.000	0.000	0.250	0.000
2008	104051139	УНИПАК	Павликени	150103	0.000	12.276	0.000	0.000	0.000	12.276
2008	104051139	УНИПАК	Павликени	150105	0.000	4.796	0.000	0.000	4.796	0.000
2008	104051139	УНИПАК	Павликени	070213	0.000	9.231	0.000	0.000	9.231	0.000
2008	104051139	УНИПАК	Павликени	120101	0.000	1.460	0.000	0.000	1.460	0.000
2008	104051139	УНИПАК	Павликени	150102	0.000	7.498	0.000	0.000	7.498	0.000
2008	104051139	УНИПАК	Павликени	200101	0.000	856.568	0.000	0.000	856.568	0.000
2008	104051139	УНИПАК	Павликени	191002	0.000	2.750	0.000	0.000	2.750	0.000
2008	104051139	УНИПАК	Павликени	200140	0.000	36.622	0.000	0.000	36.622	0.000
2008	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	100903	0.000	9.000	0.000	0.000	9.000	0.000
2008	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	100908	0.000	17.000	0.000	0.000	17.000	0.000
2008	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	120101	0.000	7.500	0.000	0.000	7.500	0.000
2008	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	120101	0.000	20.000	0.000	0.000	20.000	0.000
2008	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	120117	0.000	5.000	0.000	0.000	5.000	0.000
2008	104013940	МЕТАРЕМ	Павликени	130208*	0.130	0.040	0.000	0.000	0.000	0.170
2008	104055066	ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ ЙОВКОВЦИ	Павликени	100101	0.000	6.040	0.000	0.000	6.040	0.000

2008	104508837	МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ - ПАВЛИКЕНИ	Павликени	180101	0.095	0.567	0.000	0.000	0.662	0.000
2008	104508837	МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ - ПАВЛИКЕНИ	Павликени	180102	0.030	0.105	0.000	0.000	0.135	0.000
2008	104508837	МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ - ПАВЛИКЕНИ	Павликени	180103 *	0.049	0.110	0.000	0.000	0.159	0.000
2008	104513923	ВАЛМЕС - ВАЛЯ ФИДИНА	Павликени	020202	0.000	2.119	0.000	0.000	2.119	0.000
2008	020428528	ПОЛИПЛАСТ ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ	Бяла черква	120101	0.000	11.705	0.000	0.000	11.705	0.000
2008	020428528	ПОЛИПЛАСТ ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ	Бяла черква	150102	27.268	6.936	0.000	0.000	0.000	34.204
2008	020428528	ПОЛИПЛАСТ ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ	Бяла черква	150103	0.000	12.684	12.684	0.000	0.000	0.000
2008	020428528	ПОЛИПЛАСТ ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ	Бяла черква	150104	2.711	4.150	0.000	0.000	5.100	1.761
2008	020428528	ПОЛИПЛАСТ ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ	Бяла черква	200101	0.000	0.259	0.000	0.000	0.000	0.259
2008	020428528	ПОЛИПЛАСТ ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ	Бяла черква	200121 *	0.032	0.010	0.000	0.000	0.000	0.042
2008	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160111 *	0.025	0.000	0.000	0.000	0.000	0.025
2008	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160119	0.230	0.050	0.000	0.000	0.000	0.280
2008	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160118	1.580	0.120	0.000	0.000	0.000	1.700
2008	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160117	9.883	4.600	0.000	0.000	13.420	1.063
2008	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160116	0.055	0.020	0.000	0.000	0.070	0.005
2008	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160103	0.330	0.015	0.000	0.000	0.000	0.345
2008	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160113 *	0.008	0.000	0.000	0.000	0.000	0.008
2008	104105626	ИВМА - ИВАН ЦОНЕВ	Павликени	160601 *	0.155	0.020	0.000	0.000	0.000	0.175
2008	115040023	МИЛКИ ЛУКС	Бяла черква	150101	0.000	3.317	0.000	0.000	3.317	0.000
2008	115040023	МИЛКИ ЛУКС	Бяла черква	150104	0.000	0.250	0.000	0.000	0.250	0.000
2008	115040023	МИЛКИ ЛУКС	Бяла черква	200121 *	0.000	0.005	0.000	0.000	0.005	0.000
2008	115040023	МИЛКИ ЛУКС	Бяла черква	130208 *	0.000	0.072	0.000	0.000	0.072	0.000
2008	115040023	МИЛКИ ЛУКС	Бяла черква	160601	0.000	0.060	0.000	0.000	0.060	0.000

				*						
2008	115040023	МИЛКИ ЛУКС	Бяла черква	160111 *	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
2008	115040023	МИЛКИ ЛУКС	Бяла черква	160107 *	0.000	0.001	0.000	0.000	0.001	0.000
2008	115040023	МИЛКИ ЛУКС	Бяла черква	160106	0.000	1.100	0.000	0.000	1.100	0.000
2008	814208535	АЛПЛАСТ - СЛАВКА СТОЯНОВА	Павликени	101099	0.000	1.450	1.450	0.000	0.000	0.000
2008	814208535	АЛПЛАСТ - СЛАВКА СТОЯНОВА	Павликени	101003	1.200	0.900	0.000	0.000	1.400	0.700
2008	814208535	АЛПЛАСТ - СЛАВКА СТОЯНОВА	Павликени	120103	0.000	1.276	1.276	0.000	0.000	0.000
2008	814208535	АЛПЛАСТ - СЛАВКА СТОЯНОВА	Павликени	130111 *	0.020	0.140	0.000	0.000	0.000	0.160
2008	814208535	АЛПЛАСТ - СЛАВКА СТОЯНОВА	Павликени	200121 *	0.060	0.000	0.000	0.000	0.000	0.060
2008	104540411	ЕКО-ПЛАСТ	Бяла черква	150102	0.000	17.403	0.000	0.000	0.000	17.403
2008	104540411	ЕКО-ПЛАСТ	Бяла черква	150103	0.000	5.137	5.137	0.000	0.000	0.000
2008	104540411	ЕКО-ПЛАСТ	Бяла черква	150104	0.000	1.049	0.000	0.000	0.000	1.049

4.2. СЪЩЕСТВУВАЩИ ПРАКТИКА ЗА ТРЕТИРНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

На този етап отпадъците генерирани на територията на община Павликени не се подлагат на предварително третиране. Събраните битови отпадъци от съдовете за събиране директно се транспортират за обезвреждане на съществуващото общинско депо.

4.2.1. Система за събиране и транспортиране на битови отпадъци

Дейностите по събиране и транспортиране на битовите отпадъци на територията на община Павликени се осъществява от Общинско предприятие "Битово комунална дейност", собственост на община Павликени. През 2009 г. е изпълнена е обществена поръчка с която са закупени нови съдове и техника за събиране и транспортиране на битови отпадъци, чрез което е осигурено обхващане цялата община на 100 %.

Съдовете за събиране на битови отпадъци които се използват са:

- съдове с обем 0,11 м³, обслужващи еднофамилните къщи в гр.Павликени;
- контейнери тип бобър, с обем 1,1 м³ и
- контейнери с обем 4 м³, които постепенно се заменят с контейнери тип бобър.

С Решение № 260/26.02.09 на Общински съвет Павликени дейностите по Сметосъбиране, сметоизвозване и депониране, запръстване и разриване на депо се извършват от Общинско предприятие "Битово комунална дейност".

4.3. СИСТЕМА ЗА РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИ ОТ ОПАКОВКИ.

До края на 2008 г. община Павликени имаше договор Екобулпак, за изграждане и управление на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки, но договорот бе прекратен едностранно от страна на организацията. Водят се преговори с други организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки. През 2008 г. в община Павликени са събрани 1 260 т. хартия, 8 740 т. пластмаси и метали и 12 340 т. стъкло.

В община функционират няколко изкупвателни пунктове за вторични суровини, където се предават и отпадъци извън списъка на опаковките. Стимулирани от подходящи цени в системата за събиране от търговски обекти, учреждения и улични контейнери за битови отпадъци участват хората с нисък социален статус.

В общината има пункт за събиране на ИУЕЕО,. Площадката се оперира от МАТ – 2001 ЕООД в гр. Павликени, който има договорни отношения с организация по оползотворяване. От търговските вериги дейност извършват само магазини за продажба на информационна и телекомуникационна техника и съответно на тях може да се предава ИУЕЕО само от този вид.

4.4. ПРЕДВАРИТЕЛНО ТРЕТИРАНЕ И ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

4.4.1. Предварително третиране

На територията на община Павликени няма площадка за временно съхранение на битови отпадъци, с цел предварително третиране и последващо рециклиране, оползотворяване или обезвреждане.

Съгласно изискванията на чл.38, ал.1 от Наредба №8/24.08.2004 г. от 01.01.2007г. отпадъците предназначени за обезвреждане чрез депониране следва да се подлагат на предварително третиране преди депонирането им.

По смисъл на *Наредба № 8/24.08.2004 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци* под “Предварително третиране” разбираме - всички физични, термични, химични или биологични процеси, включително сортирането, които променят характеристиките на отпадъците, с цел да се намали обема им или опасните им свойства, за да се улесни по-нататъшното им третиране или да се повиши оползотворяемостта им;

Съгласно дефиницията за “предварително третиране” (в наредбата и в директивата) изпълнението на поне една от целите на изискването за промяна на характеристиките на отпадъците е достатъчно за да се счита, че операцията представлява предварително третиране.

Съществуващата система за управление на отпадъците на територията на общината не разполага с технически съоръжения за осъществяване на изискването за предварително третиране на цитираната по-горе Наредба. В известна степен може да се приеме, че се осъществява предварително третиране на битови отпадъци в процеса на събирането им от специализираните автомобили при което в следствие на пресиращите механизми на

автомобилите се намалява от 1 до 5 пъти /в зависимост от състава на събрания отпадъците/ обема на отпадъка предназначен за обезвреждане, чрез депониране.

Предварителното третиране на битовите отпадъци, следва да бъде разглеждано едновременно с прилагането на изискванията за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране.

Като основни методи за предварително третиране на смесените битови отпадъци могат да се разглеждат:

- разделно събиране при източника на образуване.
- сепариране (разделяне) по фракции на битовите отпадъци;
- биологични методи за третиране на биоразградимата фракция от общия поток на битовите отпадъци;
- смесени методи на механично и биологично третиране на битовите отпадъци.

4.4.2. Временно съхранение

На територията на общината се съхраняват препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност, в склад, който е собственост на общината и представлява стоманобетонова постройка с железни врати, заключени с катинар и свързани със СОТ към РПУ Павликени. Прибрани са 65 500кг сухи и 12700л течни негодни за употреба пестициди

4.4.3. Обезвреждане

Депониране

Обезвреждането на неопасните отпадъци генерирани на територията на община Павликени се извършва в общинско депо, което попада в землището на гр. Павликени (имот № 166, ЕКАТТЕ 55052), местност “Дрянкурус”. Имотът е общинска публична собственост на Община Павликени и обхваща площ от 19,307 дка. Фактически заетата площ възлиза на 26,548 дка. Начинът на трайно ползване на земите е сметище.

Депото се експлоатира от 1971г. с протокол на комисия на ОБКП. За депото има Разрешение по чл.12 Решение №00-188-00/28.07.2005г. на РИОСВ – В.Търново

Продължителността на експлоатация е повече от 38 г.

На депото се депонират насипни, битови (50%), производствени неопасни и строителни отпадъци (50%).

Депото е маркирано с означителна табела;

Фирма оператор е “БКД” ОП гр Павликени.

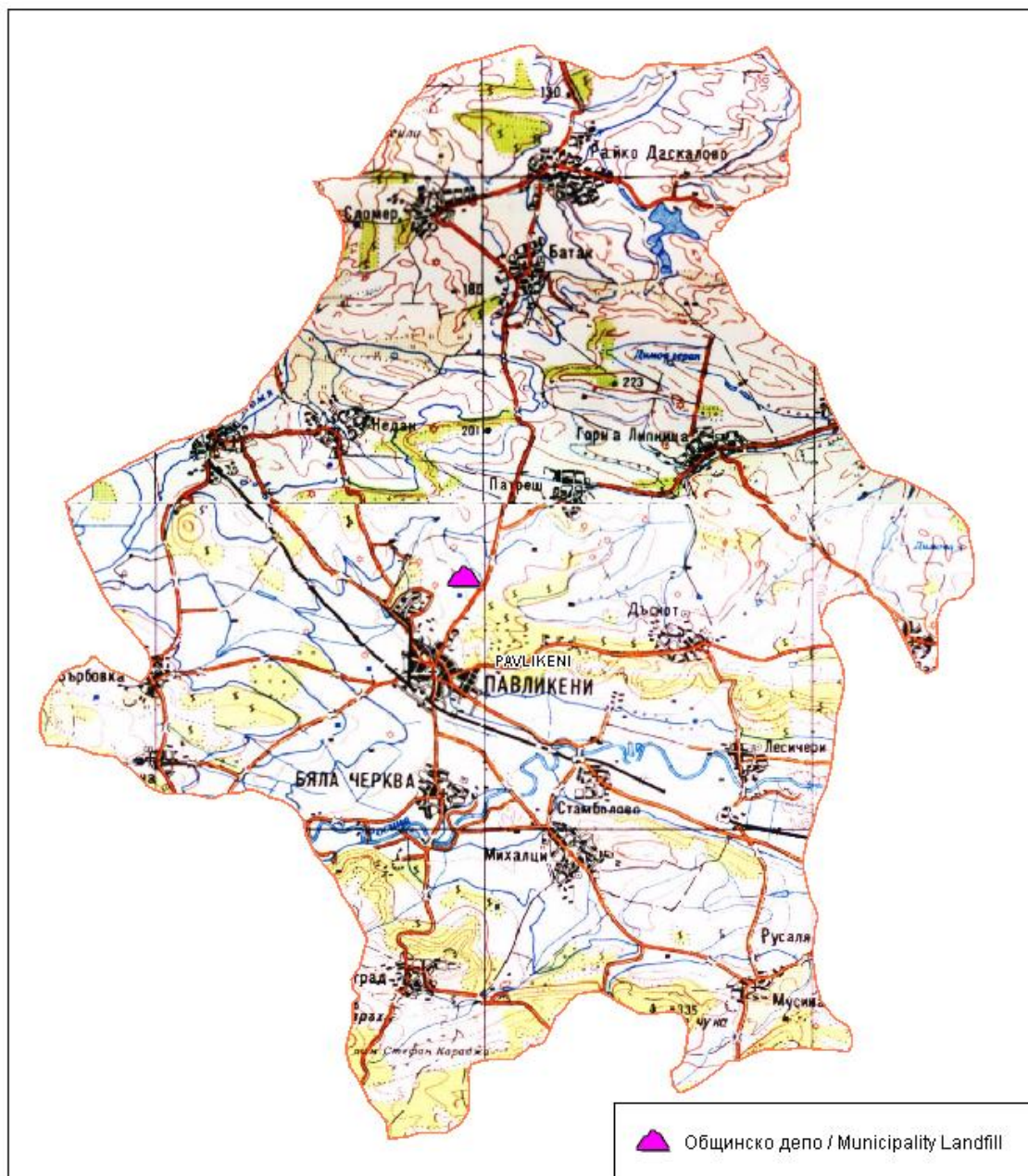
За депото има изготвени: План за привеждане в съответствие с нормативните изисквания; План за мониторинг.

Актуализация на програма за управление на отпадъците на община Павликени 2010-2014г.

На депото не се извършва управление на биогаз, управление на инфилтрат. Няма везна, няма изолация на депото, както и механизация за прибутване и уплътняване на депонираните отпадъци.

GPS координати на депото: X (позиция изток) = 25,31596; Y (позиция север) = 43,26511; LL (WGS84).

Депото е изградено върху полегат склон. Депонираните отпадъци са насипвани и прибутвани по дължината на склона, като е формирано отпадъчно тяло със едностранен откос с наклон около 75 - 85 ° и височина на откоса 6,5 - 7 m.

Фигура 4.1 Депо на Община Павликени

Инсинератор за изгаряне на болнични отпадъци

Управлението на опасните отпадъците от лечебните заведения следва изискванията на законодателството в областта на околната среда, вкл. управление на отпадъците, здравеопазването, безопасните условия на труд и транспорт. Ефективното управление на болничните отпадъци налага обхващането на:

- лечебни заведения за болнична помощ;
- системата за извънболнична помощ, включваща първична и специализирана лечебна, медико-диагностична дейност и високоспециализирана медицинска дейност.

Дейностите, свързани с болничните отпадъци следва да се извършват въз основата на разрешение за дейности с отпадъци, издадено по реда на чл. 37 от ЗУО. По-голямата част от посочените генератори на отпадъци трябва да притежават разрешение за временно съхраняване на отпадъци. Компетенции за упражняване на контрол по прилагането на законодателството се упражняват от регионалните структури на МОСВ и МЗ, съответно – РИОСВ и РИОКОЗ.

На територията на община Павликени има частна инициатива за изграждане на Инсинератор за изгаряне на болнични отпадъци, от фирма „Рубитерм“ ООД. Тече процедура по ОВОС на потенциалните площадки за изграждане на съоръжението.

4.5. ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ СТАРИ ЗАМЪРСЯВАНИЯ С ОТПАДЪЦИ

Създадена е база данни на нерегламентираните депа и някои от криминалните замърсявания с отпадъци. Изготвени са и утвърдени от РИОСВ – В. Търново “План за привеждане в съответствие на съществуващи нерегламентирани депа”, “План за привеждане в съответствие на депо за ТБО гр.Павликени и гр.Бяла черква” както и “План за контрол и мониторинг на депо гр.Павликени и гр.Бяла черква”.

В Община Павликени по останалите населени места съществуват следните нерегламентирани депа отредени с Протокол на ИК на Окръжен народен съвет от дата 3.IX.1980 г. :

- с.Дъскот – определена една площадка за изграждане на сметище в размер на 3 дка, разположена южно от селото на 600м., върху стари изчерпани каменни кариери във местността “Ташлъците”.
- с.Паскалевец-определена една площадка в местността “Корудере”, северозападно от селото на 500 м. върху необработени земи овраг, в размер на 3 дка.
- с.Стамболово- определена една площадка за сметище в размер на 3 дка, в местността “Арказь”, в посока север, на 600 м. от селото, върху изчерпана кариера за баластра
- с.Лесичери- определена една площадка в размер от 3 дка, местността “Утиката”, в посока юг, на отстояние 300 м. от селото, в старо речно корито и кариера за баластра

- с.Михалци- определена една площадка в местността “Отлака”, посока северозапад на 1 км от селото, в размер от 5 дка площ върху стари кариери за баластра и оврази
- с.Мусина- определена една площадка в размер на 3 дка , местността “Мишка” на 700 м. отстояние , югоизточно от селото, върху изчерпани глинени кариери
- гр.Бяла черква-определена една площадка за сметище в размер от 10 дка, в местността “Сургуна” , южно от селото, на отстояние 500 м., върху изчерпани кариери за баластра
- с.Вишовград- определена една площадка в размер от 3 дка, в местността “Вървище”, северозападно от селото на 500 м. отстояние, върху изчерпани кариери за камъни
- с.Росица- определена една площадка в размер от 2 дка , в местността “Малишки дол”, на отстояние 300 м. върху изчерпани кариери за баластра
- с.Димча- определена една площадка в размер на 3 дка, в местността пътя за гр.Сухиндол, южно от селото на отстояние 500 м. върху сухи дерета обрасли с храсти.
- с.Върбовка- определена една площадка в размер на 4 дка, в местността “Декилташ”, посока югоизток и на отстояние 500 м., разположена върху скатове обрасли с храсти.
- с.Бутово- определена една площадка за сметище в размер на 3 дка, в местността “Долчето”, в посока източно от селото и на разстояние 500 м., върху оврази обрасли с храсти.
- с.Недан- определена една площадка за сметище в размер на 3 дка, в местността “ Агова чешма”, посока източно и отстояние 400 м., върху стари глинени кариери.
- с.Батак- определена една площадка за сметище в размер на 3 дка, в местността “До гробищата”, посока източно от селото и отстояние 300 м., върху стари глинени кариери
- с.Карайсен- определена една площадка за сметище в размер на 4 дка, посока източно от селото и отстояние 500 м., върху необработваема земя мера
- с.Сломер- определена една площадка за сметище в размер на 3 дка, посока северно от селото и отстояние 300 м., върху стари глинени кариери
- с.Патреш- определена една площадка за сметище в размер на 3 дка, в местността “Ходжи кладенец”, в посока западно от селото и на разстояние 500 м., върху не обработваеми земи оврази и сухо дърво.
- с.Горна Липница- определена една площадка за сметище в размер на 5 дка, в местността “Долното дърво”, в посока източно от селото и на разстояние 500 м., върху не обработваеми земи оврази обрасли с храсти.

- с.Д.Липница – за използваната площадка за сметище, няма данни от минали периоди, поради причини присъединяване към община Павликени след 1989 г.Използва се един брой площадка от 2 дка, в местността “Край село”, на отстояние 200 м. в посока югозапад, върху необработваеми земи ливади.

За тези нерегламентирани депа е разработен “План за привеждане в съответствие”, утвърден от РИОСВ- В.Търново.

4.6. ВНАСЯНЕ И ИЗНАСЯНЕ НА ОТПАДЪЦИ

В държавите от Европейския съюз третирането на отпадъците е по-скъпо в сравнение с третирането в България, поради което се създават благоприятни условия за внос на отпадъци. В съответствие с националното законодателство вносите на отпадъци, предназначени за обезвреждане е забранен. Вносите на отпадъци предназначени за оползотворяване е позволен, но в някои случаи е трудно да се разграничат операциите по обезвреждане от операциите по оползотворяване на отпадъци. В тази връзка ролята на общинските администрации в контрола на спазването на тази забрана е особено важна тъй като те познават много добре предприятията, извършващи дейности с отпадъци на територията на общината.

В Общината няма постъпили искания за внасяне на отпадъци, с цел тяхното оползотворяване в съоръжения/ инсталации на територията на общината.

Изнасянето на отпадъци е алтернатива за обезвреждането на отпадъци, в случаите когато няма изградени съоръжения/ инсталации, притежаващи съответните разрешения.

4.7. АДМИНИСТРИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

4.7.1. Административни структури на общината, имащи отношение към управлението на отпадъците

В Община Павликени управлението на отпадъците се извършва от Кмет - Зам.кмет, Директор ОП „БКД”, Кметове на кметства, главен експерт “Екология”, служители на ОП„БКД” пряко ангажиарни със събирането, транспортирането и депонирането и/или обезвреждането на битовите, строителните и производствените неопасни отпадъци

Планирането на дейностите се извършва от Кмет -Зам.кмет- Директор ОП”БКД” – гл.експерт „Екология” пред ОбС Павликени.

Отчет на дейностите се извършва от Кмет -Зам.кмет -Директор ОП”БКД” -главен експерт “Екология” пред ОбС Павликени.

Прилагане на нормативната уредба се извършва от главен експерт “Екология” – Кметове на кметства- Директор ОП”БКД”

Упражняването на отчетен контрол по изпълнение на Обществената поръчка за сметоизвозване и сметосъбиране се извършва от Зам.кмет- Директор д-я ТРСЕ – гл.експерт Екология- инвеститорски контрол бкс дейности.

4.7.2. Местна нормативна уредба, имаща отношение към управлението на отпадъците

Общински наредби приети с решение на ОбС:

Наредба за опазване на околната среда на територията на община Павликени.

Наредба за чистота и управление на дейностите по третиране на отпадъците на територията на община Павликени.

Наредба за хигиенните изисквания при отглеждане на животни за производствени и лични нужди.

Наредба № 5 на община Павликени за прилагане на административните такси и услуги.

По тези наредби се следи за движението на отпадъците в населените места и извън тях. Общината сключва договори за депониране на депо гр.Павликени с фирми генериращи производствени неопасни, строителни и битови отпадъци.

4.7.3. Предприети действия за съвместно решаване на проблемите с отпадъците съвместно с други общини

Във връзка с изпълнение на изискванията на националното ни законодателство в областта на управление на отпадъците и за да се минимизира риска за природата и човешкото здраве, при неправилно и нерегламентирано депониране на отпадъци, е необходимо да се създаде цялостна система за управление на отпадъците, генерирани както от промишлеността, така и от бита. Основен елемент от тази система е проектирането и изграждането на регионално съоръжение за неопасни отпадъци обслужващо общините Белене, Никопол, Свищов, Левски и Павликени. В тази връзка се реализира проект EUROPEAID/124485/D/SV/BG, Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Левски, Борово, Велико Търново и Варна-България, с изпълнител Консорциум „ENVIROPLAN S.A. – N.T.U.A. – KOCKS CONSULT GmbH”

Очаквани положителни резултати за община Павликени:

- подобряване ефективността на системата на обезвреждане на отпадъците чрез изграждане на спомагателни съоръжения (Работни проекти за регионално съоръжение за третиране на отпадъците в регион Левски, Претоварна станция Павликени, апликационна форма за кандидатства по Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.”, за финасиране на строителство на съоръженията);
- идеен проект за рекултивация на общинското депо
- оползотворяване на голям процент от твърдите битови отпадъци

Очаквани отрицателни резултати за община Павликени:

- отдалеченост на регионалното съоръжение
- разходи за транспортиране на отпадъците

4.7.4. Контролна дейност

Компетенциите за осъществяване на управление на отпадъците са съгласно изискванията на нормативната уредба.

В Община Павликени контролната дейност, свързана с налагането на санкции се извършва от кмета на общината, инспекторите на РИОСВ – Велико Търново и РИОКОЗ В.Търново. Упълномощените със заповед на кмета длъжностни лица водят превантивен контрол за недопускане на големи отклонения от съществуващата организация за събиране, транспортиране и обезвреждане на отпадъците, както и правят предложения за подобряване на организацията.

4.8. ПРОУЧВАНЕ, ПРОГНОЗИРАНЕ, ПЛАНИРАНЕ

Първоначалната програма за управление на отпадъците на община Павликени е изготвена през 2000г. Периода на действие е 2000 – 2005 г. Приета е с Решение № 46/29.02.2000г. на Общински съвет Павликени.

За програмен период 2006 – 2014 г. е разработена нова програма за управление на отпадъците. Програмата е актуализирана през 2008г. с Решение № 149/31.07.2008г. на Общински съвет Павликени.

4.9. ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

4.9.1. Източници за финансиране на дейностите по управление на отпадъците

За изпълнение на дейностите по управление на отпадъците на територията на общината за периода на действие на програмата могат да се използват следните основни източници на финансиране: Такса „битови отпадъци”, „Оперативна програма „Околна среда 2007 – 20013 г.”, Държавен бюджет, Предприятие за управление на дейностите по околна среда /ПУДООС/, към МОСВ или друго външно финансиране.

Основният финансов механизъм за акумулиране на средства за финансиране на дейностите по управление на битовите отпадъци, следващ принципа „замърсителя плаща” е регламентиран със *Закона за местните данъци и такси* (обн., ДВ, бр. 117 от 10.12.1997 г.), Глава трета “Местни такси”, Раздел I “Такса за битови отпадъци”.

Съгласно закона, “такса битови отпадъци” се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения за битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места.

Размерът на таксата се определя за всяка услуга поотделно - сметосъбиране и сметоизвозване; обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения; чистота на териториите за обществено ползване. Таксата се заплаща по ред, определен от общинския съвет.

Размерът на такса „битови отпадъци” за периода 2007 – 2010, по година е показ в следващата таблица.

Таблица 4.8 Такса „битови отпадъци” за периода 2007 – 2010 г.

Такса за битови отпадъци	Домакинства %				Юридически лица %			
	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
Градове, в т. ч.	4,5	4,5			6	6		
сметоизвозване	3,2	3,2			3,5	3,5		
- депониране;	0,5	0,5			1	1		
- улично почистване	0,8	0,8			1,5	1,5		
Села, в т. ч.	0,8	0,8			2	2		
сметоизвозване	-	-			-	-		
- депониране;	0,4	0,4			1	1		
- улично почистване	0,4	0,4			1	1		

Постъпления в бюджета от такса за битови отпадъци и изразходвани средства за управление на битовите отпадъци за периода 2006-2009 г.е показ в следващата таблицата.

Таблица 4.9 Постъпления в бюджета от такса за битови отпадъци и изразходвани средства за управление на битовите отпадъци за периода 2006-2009 г.

Година	2006		2007		2008		2009	
Лева	одобрено	отчетено	одобрено	отчетено	одобрено	отчетено	одобрено	отчетено
Приходна част								
Такса за битови отпадъци	350 000	347 549	370 000	398 332	390 000	412 736	616062,00	529813,32
➤ домакинства		159 005		165 809		181 845		
➤ юридически лица		188 544		232 523		230 891		
% към общите приходи		3,89		3,77		2,97		
Събираемост		70%		70%		75%		86%
Разходна част								
Разходи за УО	326 200	318 475	368 300	344 097	390 555	382 556	774144,56	516223,60
➤ за сметосъбиране и сметоизвозване		192 731		204 914		231 027		
➤ за депониране		37 797		37 523		48 194		
➤ за почистване на улици		82 520		100 711		103 335		
% към общите разходи		3,83		3,72		3,02		
Относителен дял на таксата към разходите за УО, %								

V. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА И МЕРКИ, ОБЕЗПЕЧАЩИ ПРИЛАГАНЕТО ИМ

5.1. КОМПОНЕНТИ НА ОТПАДЪЧНИЯ ПОТОК И ОТГОВОРНОСТИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОТ ТЯХ

В таблица 5.1 са показани основните компоненти битови отпадъци и отговорностите за управлението им.

Таблица 5.1 Компоненти битови отпадъци и отговорности

КОМПОНЕНТИ	ОТГОВОРНО ЛИЦЕ	
	ОБЩИНА	ПРОИЗВОДИТЕЛИ
Хартия (вестници, списания)	X	
Хартиени опаковки		X
Картон		X
Пластмасови опаковки		X
Други пластмаси	X	
Метални опаковки		X
Метални ОЕЕО		X
Други метали	X	
Стъклени опаковки		X
Други стъкла	X	
Текстил	X	
Зелени отпадъци	X	
Кухненски – Градински отпадъци	X	
Други отпадъци	X	
Опаковки, съдържащи се в смесени битови отпадъци	X (намаляващи по количество)	
ОЕЕО		X
Опасни битови отпадъци	X	

Анализът на таблицата показва следното:

- За компонентите хартия/ картон и метали има функционираща система за събиране, обработване и търгуване на тези материали. Въпреки, че основната част идва от търговските предприятия, част от материалите идват също така и от домакинствата. Високите цени на тези материали понастоящем поддържат голямо количеството рециклирани материали.
- За опаковките Българското законодателство предвижда ръст в процента на събраните и оползотворени материали за което грижата е поета от производителите.

- Общината трябва да се грижи предимно за следните компоненти:
 - Хартия;
 - Кухненски, градински, зелени отпадъци често наричани също така „био-отпадъци“;
 - Други смесени битови отпадъци;
 - Битови опасни отпадъци.

Този раздел от програмата е структуриран по начин, който да отчита изпълнението на всички задължения на общината по отношение на управлението на отпадъците в рамките на следните приоритетни цели:

- 1. ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ**
- 2. УВЕЛИЧАВАНЕ НА КОЛИЧЕСТВАТА РЕЦИКЛИРАНИ И ОПОЛЗОТВОРЕНИ ОТПАДЪЦИ**
- 3. ПОДОБРЯВАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ПО РАЗДЕЛЯНЕ, ВРЕМЕННО СЪХРАНЕНИЕ, СЪБИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ**
- 4. ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНО ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ**
- 5. ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ СТАРИ ЗАМЪРСЯВАНИЯ С ОТПАДЪЦИ**
- 6. ПРАВНО РЕГУЛИРАНЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ НА МЕСТНО НИВО И УСКОРЯВАНЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО И ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА**
- 7. УКРЕПВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОТГОВОРНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ**
- 8. УЧАСТИЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА**
- 9. УПРАВЛЕНИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ПОТОЦИ ОТПАДЪЦИ, В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА НА НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО**

5.2. ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

5.2.1. Определение

Предотвратяването образуването на отпадъци се състои от следните елементи:

- Стриктно избягване на отпадъците;

- Намаляване на генерирането на отпадъци при източника;
- Насърчаване на повторната употреба;
- Рециклиране при източника.

Стриктното предотвратяване включва пълното избягване на генерирането на отпадъци, чрез реално премахване на вредните вещества или чрез намаляване на материалния и енергийния интензитет в производството, потреблението и разпространението. Примерите за точно прилагане на *предотвратяването* включват такива, които се отнасят до:

- Опасните свойства на определени съставки/ компоненти в продуктите, като се налага тяхното избягване и/или заместване с материали, които не са опасни за човека или за околната среда (например, чрез забрани на използването/ влагането на полихлорираните бифенили или озоноразрушаващите вещества, или премахване на тежките метали от батериите на мобилните телефони).
- Количество, като избягване употребата на материали или на етапи в производството/потреблението (например, чрез купуване на плодове и зеленчуци от открити пазари или от секцията за плодове и зеленчуци в супермаркета, вместо купуването на пакетирани плодове или чрез премахване на междинното опаковане на козметични продукти и паста за зъби).

Намаляването при източника включва минимизиране употребата на токсични или вредни вещества и/или минимизиране консумацията на материали или енергия. Примерите за намаляване при източника включват такива, които се отнасят до:

- Опасните свойства на определени съставки/ компоненти в продуктите, като намаляване употребата на вредни вещества в продуктите, в системите за производство и продажба, както и в системите за консумация и депониране и намаляване употребата на вещества, които пречат на повторната употреба или рециклирането (например, пластмасови етикети върху хартия, използване на хлорирани разтвори като почистващи средства).
- Количество, като използване на по-малки количества ресурси за осигуряване на същия продукт или услуга (например намаляване дебелината на покритието, въвеждане на системи за повторна употреба или пълнене, миниатюризация, ресурсно ориентирани покупки и потребление) и използване на по-ресурсно независими строителни подходи и материали.

Повторната употреба на продуктите включва многократната употреба на продукта в оригиналната му форма, по оригиналното му предназначение или като алтернатива, с или без допълнителна обработка. Примерите за повторна употреба на продуктите включват такива, които се отнасят до:

- Повторна употреба след допълнителна обработка, като измиване и повторно пълнене на стъклени или пластмасови бутилки, и обработка и използване на празни варели от лепила за варели за петрол.

- Повторна употреба без допълнителна обработка, като използване на торбички за пазар повече от един път.

Рециклирането при източника включва дейности, които позволяват използването на даден материал след обработка на територията на производителя на отпадъка. Примери са:

- Използване след биологично третиране, като домашно компостиране.
- Използване след пречистване, като повторна употреба на вода след пречистване, на разтвори след дестилация и т.н.

5.2.2. Предотвратяване образуването на БО от домакинствата

Предотвратяването образуването на отпадъци е задача на генераторите на отпадъци. Генераторите на отпадъци, решават чрез своите дейности дали ще произвеждат отпадъци или не.

Досега не е имало информационни компании относно възможностите за предотвратяване образуването на отпадъци от домакинствата или някакви икономически стимули за предотвратяване на отпадъците в общината. Повечето от домакинствата дори не са запознати с предотвратяването на отпадъците. Предотвратяването на отпадъци като поправка на обувки, запазването на стари мебели, да не се похабява храна обикновено са следствие от доходите или бюджета на производителите на отпадъци, а не съзнателно решение за предотвратяване на отпадъците.

Въпреки, че предотвратяването на отпадъци е първичното ниво в йерархията на управлението на отпадъците, за домакинствата избягването на битовите отпадъци е доста трудно.

Активното участие на населението в предотвратяването и рециклирането на отпадъците в общината не е било приоритет в управлението на отпадъците през последните години. Установените традиции през 80-те години за предаване на разделно събрани отпадъци срещу заплащане не се прилагат, а от друга страна масово навлязоха в практиката предварително опаковани продукти и напитки в бутилки за еднократна употреба. Хората масово приеха новото удобство на тези продукти.

Сферите, в които домакинствата биха могли да избягват отпадъците често се надценяват. Както показва опита и поведението на хората в ЕС и САЩ, където информационните кампании вече 10 - 20 години се опитват да създадат такова обществено съзнание, избягването на отпадъци при настоящата ситуация на продажба на стоки е доста ограничено.

Краткият анализ на различните отпадъци в състава на битовите отпадъци и общите възможности за предотвратяване на тези отпадъци ще покаже къде и до каква степен частните домакинства наистина могат да избегнат отпадъците. В отпадъците от домакинствата преобладават отпадъците от ежедневието и в общината се характеризират съгласно посоченото в Таблица № 5.2.

Таблица № 5.2 Възможности за предотвратяване образуването на отпадъци от домакинствата

КОМПОНЕНТ	КОМЕНТАР	МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ
Отпадъци от кухнята и „зелени” отпадъци от градината	Отпадъците от кухнята произхождат главно от приготвянето на храната. „Зелените” отпадъци идват от поддръжката на дворове и градини.	Предотвратяване на отпадъците от кухнята: ➤ Да не се хаби храна, а ястията да се приготвят в нужното количество; ➤ Отпадъците от кухнята да се дават за храна на животните, или ➤ При възможност да се компостира у дома. Отпадъците от приготвянето на храната като обелки и листа от зеленчуци, неподходящи части от зеленчуци и други не могат да се избегнат. „Зелените” отпадъци са следствие от природата и желанието за зелена градина. Населението което обитава къщи и има лично стопанство, отпадъчните зеленчуци и плодове най-вече се дават на отглежданите там прасета, пилета, коне и крави. Но за хората обитаващи блокове това не е възможно. Въпреки, че в много западни страни домашното компостиране се поощрява, само около 20 до 30% от хората с градини го практикуват, често само за част от градинския им отпадък. Препоръчително е общината да поощрява домашното компостиране. Все пак, имайки предвид малкото население, което може да прилага домашно компостиране, общият ефект на намаляване на отпадъците ще е малък.
Хартия (не опаковка)	Хартията идва главно от вестници, списания и рекламни брошури.	Предотвратяването на отпадъците от вестници е непрактично. Вестниците са важно информационно средство. Количеството на вестниците и списанията обикновено нараства с благосъстоянието на населението. Предотвратяването би означавало преминаване към електронни медии като радио, телевизия и в частност Интернет. Четенето на печатен вестник или списание като цяло все още е по-удобно от четенето от екрана. Рекламните брошури сега започват да се появяват, но скоро могат да се превърнат в досада, както е в Западна Европа. В Европа, това прави приблизително 30% от количеството на хартиените отпадъци. Може да се заключи, че количеството на хартиените отпадъци по-скоро ще се увеличи отколкото ще намалее.
Опаковки	Съставени в голямата си част от пластмаса (40 до 50%) и картон (30%), освен това от композитни материали, метални кутии, стъкло.	Възможността за предотвратяване на тези материали от домакинствата е крайно ограничена. Напитките в бутилки за многократна употреба намаляват и много стоки са опаковани 2 или 3 пъти. Има следните възможности: ➤ Пазаруване със собствени торби, вместо приемане или купуване на пластмасови торби в магазините. ➤ Опаковане на плодовете и зеленчуците до необходимия минимум, например пакетиране на няколко неща в една торба или не опаковането им въобще, като например бананите. ➤ Избор на стоки, които са по-малко опаковани. ➤ Предпочитание към бутилките за многократна употреба и контейнери за изхвърляне на бутилки и кутии. ➤ Купуване на концентрирани и повторно напълнени опаковки, ако има предлагане на такива. ➤ Повторна употреба на торбичките за събиране на отпадъци или за пазар. Дори и със споменатите по-горе мерки, все още при всяко

КОМПОНЕНТ	КОМЕНТАР	МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯТАВАНЕ
		пътуване се купува голямо количество отпадъци от опаковки. Поради изискванията за хигиена и защитата при транспорт, много стоки е нужно да бъдат опаковани в значително количество опаковъчен материал, който е предвиден за изхвърляне след разопаковане на стоките. Голяма част от населението купува продуктите с оглед на тяхното качество или цена и обикновено не мисли за опаковката, когато взима решение какво да купи. Имайки предвид, че повечето продукти са опаковани неколккратно, то потребителят не е този, който е в най-силна позиция да ограничи опаковките, а в случая - производителите на продуктите и опаковашата промишленост. Те определят вида на опаковките и опаковането на продуктите, като по този начин предопределят вида на получените в резултат отпадъци. В заключение може да се каже, че предотвратяването на опаковъчните материали от потребителите е относително ограничено. Производителите на продукти имат много повече влияние върху този вид отпадъци при проектиране на опаковката.
Хигиенни материали	Бебешки пелени и тампони, памперси за инвалиди	Те са въпрос на удобство и хигиена и като такива не могат да се избегнат.
Други отпадъци	Тук влизат батерии, обувки, тъкани, мебели, електрически и електронни уреди, строителни отломки и други.	Мерките за предотвратяване за тази група отпадъци са: ➤ Да не се използват чинии и прибори за еднократна употреба; ➤ Дрехите, обувките, мебелите и уредите да се използват възможно най-дълго, и ➤ Да се предпочита поправката пред подмяната. При все това, по-добрите икономически условия обикновено водят до желание да се носят модни дрехи и да се използва модерно оборудване. В допълнение, иновацията изисква модернизация на електронното оборудване на всеки 2 до 5 години. Горепосочените тенденции по-скоро увеличават генерирането на отпадъци, отколкото го намаляват.

Както се вижда от горната таблица, предотвратяването на отпадъците в домакинствата е трудно за повечето компоненти на битовите отпадъци. Проучвания на предотвратяването и тестове в Германия в края на 80^{-те} години на миналия век показват, че могат да се намалят максимум 10% от количеството произведени битови отпадъци. Това е било постигнато от избрани и силно мотивирани домакинства. Най-общо обаче, степента на участие в избягването на отпадъците е слабо до незначително. Например намаляването на пластмасовите торбички и връщането отново в употреба на собствени торбички или кутии може да се постигне само, ако веригите супермаркети въведат значителна такса върху пластмасовите торбички.

При силна мотивация на населението, потенциалът от 10% за предотвратяване може да се достигне и в общината. Това обаче ще изисква силно повишаване на информираността на населението. Но дори тогава ще сътрудничат само малък брой от домакинствата, които могат да си позволят такава промяна и като цяло по-скъпо поведение при пазаруване. Предварителната оценка показва, че въз основа на мерките

за предотвратяване би могло да достигне 1 до 2% намаление на битовите отпадъци от домакинствата в средносрочен и дългосрочен план.

Обикновено важен стимул е потребителската такса. Ако има възможност за спестяване на пари, когато са генерирани по-малко отпадъци, често предотвратяването и рециклирането стават все по-важни за домакинствата. В съответствие с опита а и съгласно показаното на таблицата по-горе, ефектите от схемите с такси могат да бъдат измервани най-вече в подобрени нива на рециклиране.

5.2.3. Предотвратяване и рециклиране на отпадъците в търговския и промишления сектор

По принцип съществуват две основни сфери за предотвратяване в търговския и промишлен сектор:

1. Компаниите прилагат мерки за намаляване на техните отпадъци.
2. Компаниите прилагат мерки за намаляване на отпадъците, което ще се появи, когато в края на жизнения цикъл на произведените от тях продукти те ще се загубят, като такива. Тези мерки попадат в принципа “Отговорност на производителя”, който е част от настоящата програма и е детайлно разгледан при постигането на целите за оползотворяване и рециклиране на отпадъците.

Когато става въпрос за намаляване на отпадъците в промишления сектор, винаги основната препоръка е насочена към осъвременяване и оптимизиране на производствения процес. Тази тема обикновено е обвързана с термина “чисто производство” и “най-добри налични технологии”. Този подход основно е приложим за предприятията.

Най-голяма част от отпадъците от търговската дейност са отпадъците от: производството, строителни отпадъци и отпадъци от офисите.

Отпадъците от опаковки, които основно се произвеждат от търговските предприятия при разопаковането на отделните продукти като дървесина от палетите, фолио, торби, стърготини, хартия, кенове и смачкан картон се използват от организациите за отговорност на производителя, които дори заплащат за осигурените материали, ако са подходящо сортирани.

Необходимо е да се отбележи, че основната движеща сила в производството и търговията е стойността или икономическата полза или вреда. Този контекст трябва също да бъде отчетен при планирането на мерки за насърчаване на предотвратяване генерирането и рециклирането на отпадъци в промишления и търговския сектор.

Следните фактори са от значение за стимулиране на промишлеността и частния сектор за подобряване или промяна на системите им за управление на отпадъците са:

- Стойността за депониране на отпадъците и дали тя може да бъде повлияна от мерки за предотвратяване образуването на отпадъците и рециклирането;

- Стойностите на суровините и енергията, които могат да затруднят определянето на нуждите от по-малко материали или по-ефективното използване на материалите, по начин по който ще се намалят отпадъците;
- Стойността на опаковките, които се използват за пакетиране на техните продукти и дали те могат да бъдат намалени или чрез използването на други или по-малко материали;
- Стойността за депониране на опаковки, получени в резултат от разопаковането на материали и продукти;
- Сертификати за околна среда, чрез които фирмата се обвързва да работи опазвайки околната среда, като сертификата ISO 14 000. Това има голямо значение ако този сертификат може да подпомогне намирането на повече клиенти, които предпочитат компании, грижещи се за околната среда или ако такива сертификати са необходими, за да се конкурират със фирмите, които притежават голям пазарен дял, заради политиката им за защита на околната среда.

Във всички тези случаи компаниите ще забележат, че:

- Производственият им процес се променя;
- Ще погледнат на техните отпадъци като на материали, които биха могли да се избегнат или рециклират за по-малка стойност, отколкото да се депонират.

По тази причина е необходимо да се осигури голямо търсене на рециклируеми материали така, че фирмите да имат възможност да рециклират рециклируемите си отпадъци. В тази връзка изключително важна роля имат ООп, които са отговорни за развитието на пазара на нарастващото количество от опаковки. От друга страна това също може да има негативен ефект върху тези отпадъци от търговската дейност, които не са опаковки, защото капацитета на пазара би могъл да се изчерпа от материали от опаковки.

5.2.4. Мерки

За да се увеличи нивото на предотвратяване на генерирането и рециклирането на отпадъци в компаниите по принцип е възможно използването на три групи инструменти:

- **Икономически инструменти**
 - *Такси за депониране на производствени отпадъци, основани на количеството или доставения обем*

Действащата тарифна система няма никакъв ефект върху количествата отпадъци, доставени от промишления и търговския сектор, определена като ниско ценова система.

Разходите за третиране и обезвреждане ще се увеличат, когато новите съоръжения за третиране започнат да се експлоатират, което също би довело до увеличение на таксата за третиране и обезвреждане, ако тя се прилага.

Увеличението на разходите за депониране чрез въвеждането на такса по-скоро би оказало силно влияние върху количествата на отпадъците, доставени от компании, предоставящи повече отпадъци с характер на битови или прилагащи по-важни мерки за увеличаване на рециклирането. За съжаление подобни увеличения на разходите за депониране са свързани също с повишено нерегламентирано депониране, изхвърляне на отпадъците от търговската дейност в контейнерите за битови отпадъци, предоставени на населението или транспортиране извън София до други инсталации за обезвреждане на отпадъците, при които таксата е по-ниска.

В баланса на масите на бъдещите потоци от отпадъци от търговската дейност е направено намаление от около 30 до 40%, което се счита че ще бъде постигнато като резултат от въвеждането на такса за третиране и обезвреждане на отпадъците.

- *Допълнителна такса за отпадъци от промишлеността и търговския сектор*

Този инструмент трябва да се прилага внимателно, ако се използва за увеличение на таксата за депониране, за да се избегне възможността за транспортиране на отпадъците до по-евтини депа извън София или за да не се изхвърлят отпадъци в контейнерите за събиране на отпадъците от населението. Понастоящем, такава надценка се прилага за производствения и търговския сектор, използвайки обаче глобалната система за такси. Независимо от това тази надценка няма за цел да стимулира намалението на количеството на отпадъците, а по-скоро е средство за паралелно финансиране на системата за управление на отпадъците на общината.

Допълнителната такса би имала голямо предимство, така че приходите да могат да се използват за финансиране на други дейности за управление на отпадъците като информационни кампании, консултантски услуги, рекламиране на нови технологии за рециклиране или предотвратяване образуването на отпадъци или просто за финансиране на устойчивото управление на отпадъците или подобряване на чистотата.

➤ **Повишаване на информираността на обществеността**

Информационните кампании обикновено са насочени към цялостното население или отделни лица, но тези кампании оказват влияние също и на фирмите по отношение на сепарирането при източника. Служителите във фирмите, извън техния професионален живот, са обикновени граждани. Това означава, че ако тези хора са внимателни в личния си живот, те също ще бъдат съзнателни и в професионалния си живот.

5.3. УВЕЛИЧАВАНЕ НА КОЛИЧЕСТВАТА РЕЦИКЛИРАНИ И ОПОЛЗОТВОРЕНИ ОТПАДЪЦИ.

Увеличаването на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци води до минимизиране на количествата на рециклируемите отпадъци в общия поток на отпадъците, постъпващи на депо.

Формулирането на количествени цели за рециклиране и оползотворяване, засягащи определени приоритетни потоци отпадъци е практическа мярка за налагане на рециклирането/оползотворяването.

Приоритет е рециклирането по материали пред енергийното оползотворяване.

Въвеждането на разделно събиране, при източника на генериране на отпадъци, ще доведе до увеличаване количествата на събираните фракции.

Приоритет ще има въвеждането на схеми за разделно събиране и рециклиране за следните групи отпадъци:

- отпадъци от опаковки и други битови отпадъци, подходящи за рециклиране (отпадъци от хартии и картони, пластмаси, метали и др.);
- отпадъци от офиси, административни сгради и учреждения;
- биоразградими отпадъци от домакинствата и заведенията за обществено хранене;
- едрогабаритни отпадъци;
- отпадъци от строителство и разрушаване на сгради;
- негодни за употреба автомобилни гуми;
- излезли от употреба моторни превозни средства;
- масово разпространени опасни отпадъци, като отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, негодни за употреба батерии и акумулатори, луминесцентни лампи и др.

5.3.1. Цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъци

5.3.1.1. Национални цели

Биоразградими отпадъци

Целите за поетапно намаляване на количеството биоразградими отпадъци, предназначени за депониране, поставени от Директива 1999/31/ЕС за депониране на отпадъците, които България трябва да постигне, са определени на база количеството на биоразградимата фракция през 1995 г. България е предоставила на ЕВРОСТАТ за утвърждаване наличните данни за образуваните и депонирани битови отпадъци за 1995 г., отбелязвайки че в страната над 80% от събраните битови отпадъци се депонират (количествата на депонираните биоразградими битови отпадъци, докладвани за 1995 г., са значително по-високи от количествата на депонираните понастоящем). За намаляване на въздействието върху околната среда от депонирането на биоразградимите отпадъци, Директива 1999/31/ЕС поставя изискване за поетапно намаляване на количеството на биоразградимите отпадъци, обезвреждани чрез депониране.

Следните цели следва да бъдат постигнати в периода 2010-2020 г.:

- до 2010 г. количеството на биоразградимите битови отпадъци, предназначени за депониране, трябва да бъде намалено до 75% от общото тегловно количество на биоразградимите битови отпадъци, образувани през 1995 г.;
- до 2013 г. количеството на биоразградимите битови отпадъци, предназначени за депониране, трябва да бъде намалено до 50% от общото тегловно количество на биоразградимите битови отпадъци, образувани през 1995 г.
- до 2020 г. количеството на биоразградимите битови отпадъци, предназначени за депониране трябва да бъде намалено до 35% от общото тегловно количество на биоразградимите битови отпадъци, образувани през 1995 г.

Таблица 5.3. Биоразградими отпадъци, предназначени за депониране в България

Година	Цел	Биоразградими отпадъци, предназначени за депониране тона
1995	Образувани биоразградими отпадъци (база 1995 г.):	2.247.500
2010	75%	1.685.625
2013	50%	1.123.750
2020	35%	786.625

В Националния стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, определени за депониране (МОСВ, 2007) се определят действащите национални стандарти за допустимите количества биоразградими отпадъци, съгласно Наредбата за депата (определени като средно национални) – таблица 5.4.

Таблица 5.4 Допустими количества ББО за депа за неопасни отпадъци

	Допустими минимални стандарти на ББО (Наредба за депата)	Допустими минимални стандарти на ББО за жител на година (базова стойност 268 кг/ж/г.)
2010г.	75%	224 кг/жит/г.
2013г.	50%	152 кг/жит/г.
2020г.	35%	109 кг/жи./г.

Понастоящем целта (стандарта) за 2010г. вече е постигната, вследствие на взетите мерки по отношение на рециклирането и поради сравнително ниското съдържание на ББО в отпадъците на Регион Хасково, то по отношение на целта за 2013г. ще са

необходими допълнителни усилия при компостирането и рециклирането на хартия/картон, а целта за 2020г. дори ще изисква пълно биологично третиране на смесените БО.

Съгласно Националната програма за управление на дейностите по отпадъците 2009 – 2013 г., намаляването на биоразградимите отпадъци ще бъде постигнато чрез комбинация от следните мерки:

- ✓ Разделно събиране и третиране на "зелени" отпадъци (образуваните количества зелени отпадъци се изчисляват на 25 кг/жит./год.);
- ✓ Изграждане на инсталации за компостиране, анаеробно разграждане и механично-биологично третиране;
- ✓ Създаване на пазар на компост;
- ✓ Домашно компостиране.

Мерките, които следва да бъдат предприети съгласно НПУДО за постигане на целта, могат да бъдат обобщени в следните четири основни елемента:

- ✓ Въвеждане на разделно събиране и третиране на "зелени" отпадъци, генерирани от дейности, свързани с поддръжката на зелените площи в градовете. Тази мярка е особено важна, тъй като анализът показва, че компостиране без разделно събиране е неефективно по отношение на разходите;
- ✓ Насърчаване на домашното компостиране, особено в райони, които се характеризират с голямо количество биоразградими отпадъци, като еднофамилни къщи в селата и еднофамилни къщи тип "вила" в предградията. Подходящо е да продължи въвеждането на домашното компостиране в тези райони, тъй като домакинствата често имат собствени градини и поради това са по-добре информирани за почвата, растенията и торовете, което ги прави по-възприемчиви към идеята за събиране и компостиране на биоразградимите отпадъци. Освен това подобни райони не са гъсто населени и организирането на разделно събиране на "зелените" отпадъци ще доведе до повишаване на оперативните разходи на системата. Предвижда се, съгласно НПУДО, тази мярка да обхване 70000 домакинства до 2010 г. и 89000 домакинства до 2013 г.;
- ✓ Изграждане на открити площадки за събиране и компостиране на разделно събрани "зелени" отпадъци от паркове и градини на територията на общините. В тази връзка се предвижда такива площадки да бъдат изградени поне на претоварните станции, в случай че такива станции са предвидени за изграждане на територията на съответния регион. В допълнение, строителство на площадките на територията на всички общини ще бъде насърчавано, тъй като освен ползите за околната среда, те ще доведат до намаляване на общинските транспортни разходи за третиране и депониране на тези отпадъци на регионалното депо.
- ✓ Изграждане на съоръжения за компостиране на територията на регионалните депа. В общия случай, това ще бъдат съоръжения за открито компостиране (по метода Windrow). В тези съоръжения ще се компостират, както разделно

събраните "зелени" отпадъци, така и биоразградимата фракция, получена при предварителното третиране. Точният капацитет и вид на съоръженията ще бъдат определени от прединвестиционното проучване. Стратегията за региони, образуващи по-малко от 1 000 т/год. отпадъци за компостиране ще бъде да се насърчава малко мащабното домашно компостиране на биоразградими отпадъци.

Рециклиране/Оползотворяване на отпадъците от опаковки

Програмата за прилагане на Директива 2004/12/ЕС, изменяща Директива 94/62/ЕС за опаковките и отпадъците от опаковки, определя преходни периоди за постигане на количествените цели за рециклиране и оползотворяване, които са показани в долната таблица.

Таблица 5.5. Междинните цели за рециклиране и оползотворяване по видове материали

ЦЕЛИ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ	25 %	35%	39%	42 %	46%	48%	50%	53 %	56%	60%
РЕЦИКЛИРАНЕ		34%	38%	42%	45%	47%	49%	52%	54%	55%
Пластмаси		8 %	12%	14.5	17%	19%	20%	22 %	22.5	22.5
Стъкло		26%	33%	40%	46%	51%	55%	59.6	60%	60%
Хартия и картон		15%	15%	60%	60%	60%	60%	60%	60%	60%
Метали		15%	15%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%
Дървесина				15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%

Повторна употреба и рециклиране на битови отпадъци и отпадъци от строителство и разрушаване

С приемането на новата рамкова *Директива 2008/98/ЕО за отпадъците*, се въвеждат изисквания за рециклиране на битови и строителни отпадъци. Съгласно разпоредбите на чл. 11 се определят следните цели:

- до 2020г. подготовката за повторна и рециклиране на отпадъчни материали, най- малко като хартия, метал, пластмаси и стъкло и евентуално от други източници, доколкото тези потоци от отпадъци наподобяват домакинските отпадъци, следва да се увеличи най- малко до 50 % от общото тегло;
- до 2020г. подготовката за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на строителни отпадъци следва да се увеличи до 70% от теглото.

Целите, които България си е поставила в рамките на периода на действие на Националната Програма са посочени в долната таблица.

Таблица 5.6 Национални цели за рециклиране и оползотворяване на битови и строителни отпадъци съгласно НПУДО

Видове отпадъци	до 2010г.	до 2011г.	до 2012г.	до 2013г.
Битови отпадъци	най- малко 17% от всички отпадъци са рециклирани	най- малко 25% от всички отпадъци са рециклирани	най- малко 30% от всички отпадъци са рециклирани	най- малко 33% от всички отпадъци са рециклирани
Строителни отпадъци	увеличаване на рециклирането, оползотворяването и повторната употреба до 20%	увеличаване на рециклирането, оползотворяването и повторната употреба до 25%	увеличаване на рециклирането, оползотворяването и повторната употреба до 30%	увеличаване на рециклирането, оползотворяването и повторната употреба до 35%

Утайки от пречиствателни станции за отпадъчни води

В Програмата за прилагане на Директива 91/271/ЕЕС за пречистване на отпадъчни води от населени места, разработена от МОСВ се предвижда:

- изграждане на канализационни мрежи и селищни пречиствателни станции за отпадъчни води за населени места с над 10 000 еквивалентни жители - до 01.01.2011г.;
- изграждане на канализационни мрежи и селищни пречиствателни станции за отпадъчни води за населени места с над 2 000 до 10 000 еквивалентни жители - до 01.01.2015 г.

В Програмата за прилагане на Директива 91/271/ЕЕС са разработени и изисквания за събиране, третиране и обезвреждане на утайките, образувани в резултат на пречистването.

Целта на Директива 86/278/ЕЕС за утайки от пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ) е да регулира използването на утайките в земеделието по начин, че да се предотврати евентуалното им вредно въздействие върху почвата, растителността, животните, повърхностните и подземните води.

Националната програма за управление на дейностите по отпадъците 2009 – 2013 г. определя следните цели относно управлението на утайките, образувани от градските ПСОВ (заложените проценти за оползотворяване/ обезвреждане на утайките са дефинирани като цели за постигане в периода на прилагане на НПУДО):

- До 2013 г.: Най-малко 50% от неопасните утайки от ГПСОВ трябва да бъдат оползотворени чрез употреба в селското стопанство и/или за рекултивация на терени, 10% от утайките от ГПСОВ могат да бъдат подложени на изгаряне или съвместно изгаряне и 40% - могат да бъдат депонирани;
- До 2020 г.: Минимум 60% от неопасните утайки от ГПСОВ трябва да бъдат оползотворени чрез употреба в селското стопанство и/или за рекултивация на терени, на 20% нараства количеството на утайките от ГПСОВ за изгаряне или за съвместно изгаряне, докато количеството на утайките за депониране намалява до 20%.

Управлението на утайките има за цел намаляване до минимум на общото количество утайки, които се транспортират за окончателно обезвреждане чрез депониране. Целите включват и популяризиране на методите за предварително третиране на утайките, които да бъдат използвани в земеделието или за рекултивация на терени, за оползотворяване чрез изгаряне с използване на енергията.

Масово разпространени отпадъци

Отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО)

Целите за разделно събиране и оползотворяване/рециклиране в границите на 4 кг/жит/г. съгласно Директиви 2002/95/ЕС и 2002/96/ЕС.

Излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС)

Р. България няма преходни периоди по прилагането на изискванията за рециклиране и оползотворяване на ИУМПС. В Наредбата за изискванията за третиране на отпадъците от моторни превозни средства е регламентирано, че:

1. Икономическите оператори предприемат мерки за поетапно постигане на ниво на повторно използване и оползотворяване не по-ниско от 95 на сто за всяко събрано ИУМПС, като нивото на повторно използване и рециклиране достига 85 на сто - за МПС, произведени след 1 януари 1980 г. Целите се постигат поетапно съгласно таблица 5.7, но не по-късно от 1 януари 2015 г.
2. Икономическите оператори предприемат мерки за поетапно постигане на ниво на повторно използване и оползотворяване не по-ниско от 75 на сто от всяко събрано ИУМПС, като нивото на повторно използване и рециклиране достига 70 на сто - за МПС, произведени преди 1 януари 1980 г. Целите се постигат поетапно съгласно таблица 1-7.

Таблица 5.7. Цели за повторно използване и оползотворяване на ИУМПС, произведени след 1 януари 1980 г

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Рециклиране	75	85	86	87	88	89	90	91	93
Оползотворяване	70	80	80	81	81	82	82	83	84

Таблица 5.8 Цели за повторно използване и оползотворяване на ИУМПС, произведени преди 1 януари 1980 г.

	2005	2006
Рециклиране	70	75
Оползотворяване	65	70

Негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА)

Наредбата за изискванията за пускане на пазара на батерии и акумулатори и за третиране и транспортиране на отпадъци от батерии и акумулатори въвежда в българското законодателство изискванията на Директива 91/157/ЕЕС относно батериите и акумулаторите, съдържащи някои опасни вещества. Чрез наредбата също така са транспонирани основните принципи и изисквания на Директива 2006/66/ЕС за батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори и за отмяна на Директива 91/157/ЕЕС (СОМ(2003)723).

Целите, които са регламентирани в наредбата са представени в долната таблица. Някои от тях се постигат поетапно, съгласно сроковете в Заключителните разпоредби на наредбата.

Таблица 5.9 Количествени цели за периода 2013-2015 г.

Вид	Цел за 2013 г.	Цел за 2014 г.	Цел за 2015 г.
Събиране на портативни НУБА	Не по малко от 35%	Не по малко от 40%	Не по малко от 45%
Рециклиране на оловно-кисели батерии и акумулатори	Рециклиране на не по-малко от 75% от теглото на материалите, съдържащи се в оловно-киселите батерии и акумулатори и не по-малко от 95% от теглото на оловото, което се съдържа в тях		
Рециклиране на никел-кадмиеви	Рециклиране на не по-малко от 75% от теглото	Рециклиране на не по-малко от 75%	Рециклиране на не по-малко от 75% от теглото

батерии и акумулатори	на материалите, съдържащи се в никел-кадмиевите батерии и акумулатори, и възможно най-висока степен на рециклиране на кадмия, който се съдържа в тях	от теглото на материалите, съдържащи се в никел-кадмиевите батерии и акумулатори, и възможно най-висока степен на рециклиране на кадмия, който се съдържа в тях	материалите, съдържащи се в никел-кадмиевите батерии и акумулатори, и възможно най-висока степен на рециклиране на кадмия, който се съдържа в тях
Рециклиране на други НУБА	Рециклиране на не по-малко от 50% от теглото на другите негодни за употреба батерии и акумулатори	Рециклиране на не по-малко от 50% от теглото на другите негодни за употреба батерии и акумулатори	Рециклиране на не по-малко от 50% от теглото на другите негодни за употреба батерии и акумулатори

Отработени масла

Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, приета с ПМС № 230 от 2005 г. въвежда изискванията на Директива 75/439/ЕЕС за третиране на отработени масла. Тази директива беше отменена, а изискванията ѝ са въведени с чл. 21 на Директива 2008/98/ЕО.

Наредбата определя изискванията за събиране, временно съхраняване, транспортиране, оползотворяване и обезвреждане на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти. Въведена е количествена цел за оползотворяване в размер на не по-малко от 40% от количеството на свежите масла (в тонове), пуснати или предоставени на пазара в Р България.

5.3.1.2. Регионални цели

Механизмът за развитие на инфраструктурата за управление на отпадъци с подкрепата на оперативна програма "Околна среда 2007-2013 г." определя специфични регионални цели за рециклиране на битови отпадъци съобразно изградените съоръжения, с които се гарантира, че:

- целите са достижими за всеки регион;
- всеки регион допринася за постигането на целите на национално ниво по най-ефективния начин;
- съоръженията, изградени със средства от оперативната програма, ще бъдат ефективни не само от гледна точка на цена и социална поносимост (т.е. не много скъпи), но и от гледна точка на постигането на екологичните цели и намаляване на количеството отпадъци предвидени за депониране;

- допълнителните разходи за преработката (свързани с изграждането и експлоатацията на сепариращи и компостиращи съоръжения) ще бъдат съпоставими или по-ниски в сравнение с другите методи за обезвреждане.

Увеличаването на количествата на рециклирани и оползотворени отпадъци е една от главните цели на НПУДО. Приоритет е рециклирането на материали пред енергийното оползотворяване.

В гореспоменатия документ са предвидени цели за рециклиране и оползотворяване на битови и строителни отпадъци на национално ниво, които са в контекста на Националната Програма за управление на дейностите по отпадъците (2009- 2013г.). Целите за рециклиране, които регионалната система за управление на отпадъците на Регион Левски, в който попада община Павликени трябва да постигне за периода на действие на настоящата Националната Програма за управление на дейностите по отпадъците са както следва:

Таблица 5.10 Регионални цели за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци

Регион	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Левски	5,52%	16.62%	23.93%	28.14%	31.03%

Регионалните цели са включени в поканата за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изграждане на инсталации със съответния капацитет за проектния регион.

Регионалните цели за рециклиране на битовите отпадъци са определени въз основа спецификата на отделните региони (количеството и морфологичния състав на генерираните на тяхна територия отпадъци, съоръженията, предвидени за изграждане по ОПОС, съоръжения изградени или предвидени за изграждане с други средства). Диференциране на целите се налага, за да се гарантира, че целите на национално ниво ще бъдат постигнати, без да се налагат “непоносимо” високи инвестиционни и експлоатационни разходи за населението в региони, където изграждането на специални сепариращи съоръжения не е икономически изгодно.

5.3.2. Въвеждане на системи за разделно събиране, с цел оползотворяване и рециклиране на отпадъци

Въвеждането на разделно събиране, при източника на генериране на отпадъци, ще доведе до увеличаване количествата на събраните фракции.

Прилагането на схеми за разделно събиране от една страна ще бъде организирано на база на принципа “отговорност на производителите”, като задължение на производителите и вносителите на стоки, след крайната употреба на които се образуват масово разпространени отпадъци, и плащащи продуктови такси на фирми по оползотворяване. От друга страна стои като задължение на общините да организират системи за разделно събиране на отпадъците.

Приоритет ще има въвеждането на схеми за разделно събиране и рециклиране за следните групи отпадъци:

- отпадъци от опаковки и други подобни битови отпадъци, подходящи за рециклиране (отпадъци от хартии и картони, пластмаси, метали и др.);
- отпадъци от офиси, административни сгради и учреждения ;
- биоразградими отпадъци от домакинствата и заведенията за обществено хранене;
- електронни и електрически едрогабаритни отпадъци;
- отпадъци от строителство и разрушаване на сгради;
- негодни за употреба автомобилни гуми;
- излезли от употреба моторни превозни средства;
- масово разпространени опасни отпадъци, като отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, негодни за употреба батерии и акумулатори и др.

Предвидените мерки, следва да подпомогнат увеличаването на събраните количества и видовете отпадъци, с цел оползотворяване и рециклиране. Това ще наложи постепенно разширяване и развитие на системите за събиране на различни вторични суровини и включване в разделното събиране на допълнителни отпадъчни материали и фракции.

5.3.3. Домашно компостиране

Компостирането е най-практичният и удобен начин да се третират органичните отпадъци в райони с еднофамилни къщи. Компостирането, което е собствения начин на природата за рециклиране, представлява контролирано разграждане на органични материали като листа, клонки, окосена трева и растителни хранителни отпадъци. Компостът е продукт за подобряване на почвата, който е резултат от правилното компостиране. Компостирането може да бъде по-лесно и по-евтино, отколкото поставянето на тези отпадъци в чували, или транспортирането им до претоварни станции или до контейнерите на централизираната система за събиране на отпадъци. Компостът също така подобрява почвата и отглежданите на нея растения. В селата обикновено има градини, ливади, дървета, храсти, или дори саксии за засаждане на растения и домашно приготвеният компост е много полезен. Всички органични отпадъци могат да се компостират. От всички “зелени” отпадъци - отпадъци от дворове, като паднали листа, окосена трева, плевели и останки от градински растения, също и хранителни отпадъци, може да се получи отличен компост. Дървесните отпадъци от дворове могат да бъдат насечени и нарязани до размера на дърва за горене в печка или камина или да бъдат раздробени чрез шредер до дървесни стърготини или малки парченца. Когато се поставят около засадени растения или за настилка на пътеки, те накрая ще бъдат биоразградени и ще се превърнат в компост.

Компостирането може да се практикува в повечето дворове в изработени в домашни условия или фабрично произведени съдове за компостиране или просто на открити

купове (в някои населени места има изискване за затворени съдове). Фирми, училища и други предприятия може също лесно да компостират отпадъците си. Изработените в домашни условия съдове могат да бъдат направени от дървесни отпадъци, тел, снегозадържащи съоръжения или дори стари кофи за боклук (с дупки, пробити в страни и отдолу). Фабрично произведените съдове включват такива със система за обръщане, рамки, конусообразни и съдове с голям обем.

5.3.4. Информационни кампании за потенциалните възможности и ползи от оползотворяването и рециклирането на отпадъците

Кампаниите за повишаване на общественото съзнание и консултации с участниците в процеса на управление на отпадъците, ще допринесат за разбиране на потенциалните възможности и ползи за околната среда, произтичащи от оползотворяването и рециклирането на отпадъците. Очаква се и събиране на информация относно икономическата изгода на фирмата генератор на отпадъци.

5.3.5. Увеличаване на количеството на оползотворяване на енергията от отпадъци

През последните години, предимствата и недостатъците на оползотворяването на енергия, получена от отпадъци, се превърна в широко дискутирана тема. Въпреки потенциалните рискове, използването на отпадъци като алтернативни горива и/или тяхното изгаряне с оползотворяване на енергията, би могло да бъде една приложима възможност с реални ползи за околната среда и националната икономика.

5.3.6. Мерки

В рамките на проект: „Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Левски, Борово, Велико Търново и Варна, България" (*EuropeAid/124485/D/SV/BG*) са разработени 3 сценарии за регионално управление на отпадъците. Трите алтернативни сценария са разгледани подробно в Раздел 5.5 "Екологосъобразно обезвреждане". Въз основа на оценка на алтернативните варианти чрез мултикритериен анализ е предпочетен Сценарий 3, въз основа на който е разработено пред-хпроектното проучване по проекта. Дейностите които имат принос към увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци в предпочетения сценарий са следните:

Събиране

- Разделно събиране на зелени отпадъци.
- Разделяне при източника на рециклируеми отпадъци от опаковки

Третиране на смесените битови отпадъци

- Инсталация за механично-биологично третиране за сепариране и рециклиране на биоразградимите отпадъци от контейнера за смесени битови отпадъци и рециклируемите отпадъци от опаковки. Останалата част от отпадъка след това се обезврежда на депото.

Третиране на рециклируеми отпадъци от опаковки, разделени при източника на отпадъка

- Всички рециклируеми отпадъци от опаковки се събират и третират от Организации по оползотворяване.

Третиране на биоразградими отпадъци, разделени при източника

- Домашно компостиране в селските райони
- Третиране на биоразградими отпадъци в инсталация за механично-биологично третиране. Предвидено е отделно съоръжение за компостиране на зелени отпадъци.

В долната таблица е посочена Основна информация за дейностите по рециклиране и оползотворяване отпадъци

Таблица 5.11 Основна информация за дейностите по рециклиране и оползотворяване отпадъци

	Сценарий 3
Дейност	Основна информация
Събиране на рециклируеми отпадъци от опаковки	- Дейността се извършва и финансира от Организации по оползотворяване
Събиране на био-отпадъци	- 85 % зелени отпадъци от паркове и градини и от домакинствата
Домашно компостиране	Да, 30% от биоразградимите отпадъци в селските райони
Съоръжение за сортиране по материали (ССМ)	Включено в МБГ
Третиране	Инсталация за МБГ Оползотворяване на: а) рециклируеми отпадъци от опаковки и/или RDF б) компост с ниско качество и ограничени приложения (запръстяване или рекултивация на депа или предназначен за депониране)

Реализирането на предвидения сценарий допринася за изпълнение на регионалните и национални цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъци и повишаване на рециклирането и оползотворяването на отпадъците генерирани в община Павликени.

Проценти на оползотворените рециклируеми отпадъци от опаковки, кухненски & зелени отпадъци и остатъчните отпадъчни фракции, както и приносът към регионалните цели са определени за периода до 2020 г. Предвидените в проекта входящи потоци към различните съоръжения са изчислени за годините от 2013 до 2032г. Основните параметри по отношение на рециклиране и оползотворяване на отпадъците в региона са обобщени в следната таблица:

Таблица 5.12 Материален баланс и основни проектни параметри за всеки сценарий

	Сценарий 3	
	2013	2020
Общо количество образувани отпадъци, тн/год	34.31 3	34.47 2
Събиране на рециклируеми отпадъци от опаковки от ООп, тн/год	2.880	3.011
Рециклируеми отпадъци от опаковки механично-биологично третиране, тн/год	2.688	2.810
Общо количество събрани рециклируеми отпадъци от опаковки, тн/год	2.880	3.011
Домашно компостиране, тн/год	2.606	2.433
Събиране на зелени отпадъци, тн/год	5.694	5.579
Общо количество събрани биоразградими отпадъци, тн/год	5.694	5.579
Капацитет на инсталацията за компостиране, тн/год	5.694	5.694
Капацитет на инсталацията за МБТ, тн/год	23.13 4	23.13 4
% рециклирани от общото количество отпадъци	52,44	52,51

5.4. ПОДОБРЯВАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ПО РАЗДЕЛЯНЕ, ВРЕМЕННО СЪХРАНЕНИЕ, СЪБИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

5.4.1. Разработване и прилагане на системи за събиране на опасни отпадъци

Съгласно действащото национално законодателство и изискванията на Директива 91/689/ЕС за опасните отпадъци и Директива 1999/31/ЕС за депониране на отпадъците, не трябва да бъде допускано смесване на опасни и неопасни отпадъци във всички фази на управление на отпадъците. Това налага осигуряване на условия за разделно събиране и съхранение на отпадъците, при мястото на образуването им и

установяване на адекватни системи за събиране на опасни отпадъци, както и за тяхното оползотворяване.

Такъв род отпадъци се генерират от МБАЛ – Павликени. При тях системата за събиране, съхранение и предаване за обезвреждане е решена на регионален принцип.

Бъдещата регионалната система за управление на отпадъците предвижда мобилен пункт за събиране на опасни отпадъци от домакинствата и площадка за временно съхранение на регионално депо.

Предвижда се системата събирането на опасните отпадъци от домакинствата да започне най-късно в момента на пускане в експлоатация на съоръженията за третиране и депониране

Тази система ще работи на регионален принцип и ще включва следните компоненти:

- Редовно събиране на опасните отпадъци с Хаз-мобил, като се покрият всички общини в регион Левски. Хаз-мобилът ще покрие цялото население, което ще бъде редовно обслужвано всеки 6 месеца с приблизително 180 фиксирани спирания за региона. Обслужването ще бъде предоставено на места за паркиране с едно спиране сутринта от 6.00 до 13.00 ч. и друго вечерта от 14.00 до 20.00 ч. Очаква се всяко спиране да покрива минимум 1,000 жители. Може да се обмисли и предоставянето на услугата през уикендите или дори да бъде преимуществено през уикендите, осигурявайки по-добра достъпност за хората.

Фигура 5.1: Хаз-мобил

- Разглеждане на изграждането на център за приемане на опасни отпадъци, разположен на регионалното депо, където ще бъде извършвано междинното съхранение на събраното от Хаз-мобила. Капацитетът е такъв, че да осигури съхранение на количество, съответстващо на 6 месечно събиране на отпадъци (около 150 до 200 т.), където различните събрани малки количества се събират и съхраняват преди да бъдат транспортирани до депото за опасни отпадъци.

За да бъде системата достатъчно ефективна, населението ще бъде запознато не само със съществуването на системата, но също и с важността от опазване на околната среда до нивото, което действително е избрано да се достигне със съществуващите съоръжения.

5.4.2. Събиране и транспортиране на смесени битови и биоразградими отпадъци

В приложение 1 към настоящата програма е приложен проект на оптимизиране на системата за събиране и транспортиране на отпадъците в община Павликени, в т.ч. за биоразградими отпадъци.

5.4.3. Транспортиране на отпадъци от Павликени до Регионално съоръжение за третиране на отпадъци

Като се има предвид значителното разстояние от община Павликени на регионалното депо за третиране на отпадъци, Консултантът проведе анализ за преценка на необходимостта от претоварна станция.

Бяха разгледани следните три възможни варианта:

- Директно превозване на отпадъците без претоварване
- Стационарна Претоварна Станция за Отпадъци (СПСО)
- Претоварна станция с превозни средства за транспортиране на отпадъци на дълги разстояния

5.4.3.1. Директно превозване на отпадъците без претоварване

В случай че претоварна станция няма да бъде изградена и монтирана, системата за събиране и транспортиране в община Павликени трябва да се организира по същия начин, както всички останали общини в Левски регион.

5.4.3.2. Стационарна претоварна станция Павликени

Общи данни

Обикновено, стационарната Претоварна станция трябва да се намира далеч от населените места за предотвратяване на всякакъв вид разпространение на зарази. За предпочитане е да бъде ориентирана така, че операциите по претоварване на отпадъците от превозните Актуализация на програма за управление на отпадъците на община Павликени 2010-2014г.

средства и трафикът да не са лесно видими за околните застроени площи. За да се смекчи въздействието върху околната среда, претоварната станция трябва да се намира в район, който осигурява разделяне от прилежащите чувствителни зони, като населените места. Буферите, естествени или изкуствено изградени, трябва да бъдат предвидени като отворени пространства, огради, звукоизолиращи стени, дървета, берми и паркоустройство. Предимство и препоръчително е да има лек наклон на площадката е, като резултат от необходимостта от разлика в нивото между зоната за разтоварване и контейнерите за отпадъци, този параметър е от полза за намаляване на инвестиционните разходи, както и за събирането на цялото количество образуван инфилтрат. Претоварната станцията следва да има пряк и удобен достъп до маршрутите на камионите и главните пътища. За предпочитане е да се избегне насочване на трафика през жилищни райони, с цел да се намалят проблемите с шума и задръстванията, и осигуряване на безопасността на населението. Като цяло, преобладаващите ветрове са обстоятелство, което заслужава внимание, поради възможността за разнасяне на неприятни миризми, обаче затворена претоварна станция и осигуряване на средства за контрол на неприятните миризми могат да смекчат ефекта от въздействието им. Преобладаващите ветрове, както е описано в основния технически доклад за регион Левски са западни със скорост по-малка от 14 m / s. Следователно, емисиите на неприятни миризми не се очаква да бъдат насочени към град Павликени.

Подготовката на идеен проект за претоварна станция се основава на българското и европейското законодателство. Следва да бъдат взети под внимание въпроси като топографията на региона, подземните води и потока на повърхностните води. Естественият лек наклон на площадката помага на водата свободно да се оттича извън съоръжението и не се очаква, че валежите ще предизвикат наводнения и проблеми в претоварната станция.

Изисквания за размери на претоварната станция

Площта, предвидена за претоварната станция варира значително в зависимост от обема на отпадъците, честотата на влизането на камионите и функциите, които ще се извършват. Намиране на площадка с достатъчна големина е от решаващо значение за експлоатационната ефективност и намаляване на отрицателното въздействие върху околната среда. Трябва да има достатъчно пространство за пътища, възникване на опашки за превозните средства и паркинг.

Първоначално в претоварната станция ще постъпват около 22 т / ден, които не се очаква да нараснат през следващите 20 години, тъй като прираста на населението се приема за отрицателен. Общата площ на самото съоръжение за претоварване на отпадъци се разполага на площ от 12,5 дка. Също така трябва да се отпусне място за буферна зона около станцията, както и място за бъдещи разширения.

Комунално-битови услуги за площадката - Водоснабдяване, Канализация и Електричество

Трябва да се обърне внимание на наличието на вода, канализация и електричество. Претоварните станции изискват електричество за работа с оборудване – напр. компактори; осветление; питейна вода, вода за почистване на съоръжението и за тоалетните, както и санитарни канализационни системи за отпадъчни води и инфилтрати. Близостта на тези услуги може да имат влияние върху капиталовите и експлоатационните разходи. Необходимият капацитет за снабдяване с вода и електричество, както и канализационна връзка, е както следва:

- Инсталирана електрическа мощност – 100 kW
- Необходима питейна вода – 1 м³/ден
- Необходима вода за технологични нужди – 3 м³/ден

Предложената претоварна станция се състои от следните компоненти:

- Ограда ;
- Входен портал;
- Мостов/платформен кантар (мостова/платформена везна), където входящите и изходящите превозни средства могат да бъдат претеглени (Капацитет 60т, Размери 14.0м x 3.0м);
- Административна сграда (90м²), която включва участък за претегляне, административния офис, бани и тоалетни;
- Помещение за съхранение на инструменти и машини;
- Резервоар за инфилтрат;
- Вътрешна пътна инфраструктура;
- Покрита зона за разтоварване, където пристигащите отпадъци се разтоварват във фуния и се компактират в затворени контейнери;

- Зона за пристигане на превозните средства, където общинските и частни превозни средства могат да извършват маневри;
- Бункер (25м³)
- Зона за товарене на контейнери, където контейнерите се съхраняват и камионите могат да маневрират, да оставят и да взимат контейнери;
- Отворени и затворени контейнери за претоварване на зелени и смесени отпадъци.

За съоръжението ще са необходими следните комунално-битови услуги:

- Вода за питейно-битови нужди, комунално-битови съоръжения и макар и за пожарникарски маркуч;
 - a. 3 часа съхранение;
 - b. 5 л/с;
 - c. Необходим воден резерв за противопожарни нужди – 54м³.
- Електричество, необходимо за компактора, за системата за преместване на контейнери, за осветление, за кантара и контакти за сградата (75 kW);
- Вода за питейно-битови нужди;
- Алтернативна връзка за канализацията;
- Телефонна линия и СОР.

Действие на Претоварната Станция

Общ преглед

Правилното функциониране на претоварната станция, включва изпълнението на следните дейности на дневна база:

- Контрол на работа - претегляне на входящите отпадъци и по-специално:
 - a. Претегляне и записване на теглото на всички входящи отпадъци
 - b. Контрол на приемане или не на подозрителни товари
 - c. Информационен бюлетин за ежедневните инциденти и произшествия
 - d. Актуализиране на данните - дневно / седмично / месечно за движение на превозни средства и техните товари
- Задачи за компактиране на отпадъците;
- Дейност по претоварване на отпадъците.

След подробен финансов анализ на инвестиционни и експлоатационни разходи, се доказва, че в случая с Павликени общината не може да си позволи изграждането на стационарна претоварна станция. Ето защо е анализиран трети вариант на претоварна станция с използване на превозни средства за транспортиране на дълги разстояния .

5.4.3.3. Претоварна Станция за отпадъци, която използва превозни средства за дълги разстояния

Общ Преглед

Претоварната Станция, която използва превозни средства за дълги разстояния, практически представлява товарно превозно средство с по-голям капацитет от камионите, използвани за събирне на битови отпадъци в градовете и селата. Този вид претоварване на отпадъци се използва за подобряване на санитарно-хигиенните услуги на общините, по отношение на тяхната система за събиране и транспортиране на битови отпадъци. Камионите за събиране на отпадъците се разтоварват или в специални контейнери чрез компактор или в отворени контейнери, които са с вграден компактор. По този начин се постига следното:

1. Много по-добро оползотворяване на експлоатацията на камионите за отпадъци, тъй като времето, необходимо за транспортиране на отпадъците намалява значително.
2. Намаляване на трафика.
3. Намаляване на експлоатационните разходи, тъй като обемът на отпадъците е значително намален .

Процедурата за претоварване на отпадъци от обикновени камиони за събиране в камион с по-висока степен на компактиране , който представлява т. нар. претоварна станция с използване на превозни средства за дълги разстояния, претоварването е бързо, лесно и относително чисто, като процедурата по разтоварване е много проста – отпадъците се разтоварват от камионите за събиране в камиона с по-висока степен на компактиране, който има по-голямо отвор за прием. По този начин, не се очаква разпиляване на отпадъци и не се наблюдава замърсяване. Превозните средства, използвани за претоварни станции за битови отпадъци, обикновено се предоставят с големи приемни бункери (капацитета варира между 1.25 м^3 и 3 м^3), това обстоятелство позволява времето за разтоварване на каквото и да е вид отпадъци да се съкрати до минимум. Скоростта на поглъщане на отпадъци в контейнера на камиона е увеличена до максимум. Предложеният вид камиони трябва да намаляват (уплътняват) обема на отпадъците до плътност $0,7\text{ кг/м}^3$ и степента на натиск да може да се контролира предвид по-нататъшното третиране в инсталацията за

МВТ на площадка Санадиново. Обикновено тези операции са тихи и разтоварването на отпадъци по принцип не причинява замърсяване. Височината на товарене е ниска, за да се постигне лесен достъп, дори когато камиона се зарежда ръчно.

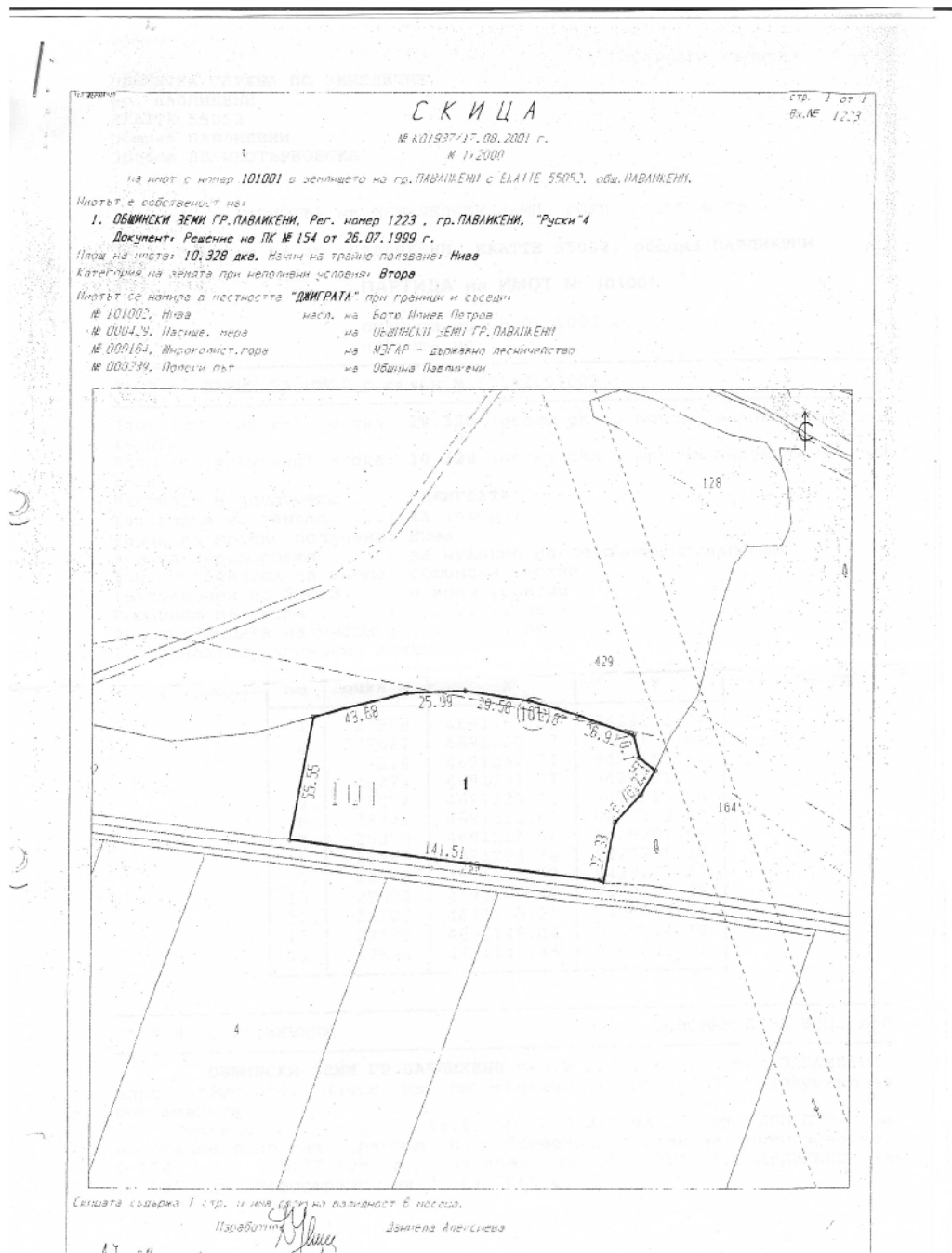
Няма специфични изисквания за мястото на разтоварване на отпадъците, тъй като не причинява замърсяване.

Фигура 5.2. Процедура по разтоварване на камион за събиране в камион с по-висока степен на компактиране, използван като претоварна станция с използване на превозно средство за превоз на дълги разстояния

Предложено разположение на площадката

Площадка № 3, разположена на южната граница на общинското депо в Павликени: е предложена за изграждане на анализираната претоварна станция. Изготвен е доклад ОВОС за регионалното съоръжение, които включва и тази площадка, който е внесен за оценка в МОСВ. Доклада е получил положителна оценка от министерството. Предстои общественото обсъждане на доклада.

Фигура 5.3. Кадастрална карта на площадката

За изграждането на съоръжението не е необходимо нищо освен асфалтова основа, ограда и входен портал.

Предимства:

- Теренът е равен и подходящ за строителство;
- Достъпът до площадката е чрез черен път с дължина от 0,8 км, подходът към който е от павирания пътя към съществуващото депо;
- Площадката има благоприятно разположение по отношение на съществуващата

републиканска и местна пътна мрежа;

- Изложението на обекта е добро спрямо преобладаващите ветрове във връзка с близостта на населените места;
- Площадката е с благоприятни хидроложки условия (ниско пропускливи седименти);
- Площадката е общинска собственост;
- Местното население е свикнало със съществуващата ситуация (мястото е в непосредствена близост до съществуващите общински депа)
- Гравититачния отток към водосборния басейн на площадката е незначително.

Внесенят за оценка в МОСВ доклад за ОВОС на инвестиционното предложение на "Регионално сдружение за управление на отпадъците - ЧИСТИ ДУНАВСКИ ОБЩИНИ" за "Изграждане на регионално депо за Регион Левски и претоварна станция за отпадъци (Павликени)" общините Никопол, Белене и Левски (област Плевен) и общините Свищов и Павликени (област Велико Търново), е извършено задълбочено проучване на подаденото инвестиционно предложение и неговото въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

Докладът е разработен в съответствие с изискванията на ЗООС, чл. 96, Наредба за условията и процедурите за оценка на въздействието върху околната среда, както и други закони, наредби, правила и разпоредби. По време на изграждането, становището на компетентните органи и мнението на засегнатото население се вземат под внимание.

Извършен е анализ на очакваните въздействия върху компонентите и факторите на околната среда и човешкото здраве в резултат на прилагането на инвестиционното предложение. Рисковите фактори са идентифицирани.

Въздействието върху компонентите на околната среда от вредни вещества, изпускани по време на работата на претоварната станция може да бъдат класифицирани като постоянно възобновяемо с локален териториален обхват, без кумулативен ефект, което е под нормите на приетите национални и европейски регулации и не предполага значителни отрицателни въздействия върху човешкото здраве, компонентите и факторите на околната среда.

Въз основа на анализа, се предлагат мерки и се разработва план за тяхното изпълнение. Те са насочени към предотвратяване или намаляване на значителните неблагоприятни въздействия върху околната среда

Авторите на доклада за ОВОС на инвестиционното предложение, на базата на оценка и анализ и в съответствие с екологичното законодателство, предлагат на почитаемият Висш екологичен експертен съвет да одобри осъществяването на инвестиционно предложение за "Изграждане на регионална инсталация за управление на отпадъците - Левски в Санадиново и изграждането на претоварна станция в Павликени на площадката, намираща се на юг от съществуващото общинско депо на Павликени".

Техническа спецификация на предложеното превозно средство

Камионът с висока степен на компактиране, предвиден за община Павликени, има следните технически спецификации:

Таблица 5.13 Техническа спецификация на предложеното превозно средство

1.	Нетен капацитет на контейнера	:	22,2 m ³
2.	Капацитет на бункера	:	2.8 m ³
3.	Размери		
	Дължина на тялото	:	5375 мм
	Дължина със задното отваряне	:	7975 мм
	Обща дължина с вдигащия механизъм	:	8175 мм
	Ширина	:	2200 мм
	Височина (над рамка)	:	2455 мм
	Ширина на бункера (вътрешна)	:	2030 мм
	Височина на бункера	:	1480 мм
4.	Тегло		
	Общото тегло с вдигащия механизъм	:	6300 КГ
5.	Електрическа система	:	24V
6.	Скорост на компресиране		
	За битови отпадъци приблизително 8.900 кг се поставят близо до вътрешния ръб на мястото за компресиране и приблизително 17.800 кг – в център на мястото за компресиране	:	7:1
7.	Работен цикъл на задното отваряне	:	15 сек

5.4.3.4. Заключение

По отношение на направените анализи, които доказват икономическата и техническа ефективност на претоварната станция с използването на превозни средства за дълги разстояния и по отношение на писмото от МОСВ от 08.09.2010, което изяснява, че този вид претоварна станция е допустим разход за финансиране от ЕС, е предпочетен като най-

ефективен, екологичен, икономически и устойчив избор на претоварна с използването на превозни средства за дълги разстояния, за случая на община Павликени, като част от регионалната система за управление на отпадъците в регион Левски.

5.5. ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНО ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ.

При изграждане на съвременни екологосъобразни депа за битови отпадъци се предвиждат редица мероприятия, с цел опазване здравето на хората и на водите, въздуха и почвите от замърсяване.

С въвеждане на европейските стандарти, разходите за изграждане и експлоатация на съоръжения за третиране на битови отпадъци ще нараснат многократно. Те не са по финансовите възможности на Общината. Обединяването на усилията между няколко съседни общини, с цел изграждане на регионални съоръжения за третиране, в т.ч. претоварна станция, съобразени изцяло с изискванията на екологичното законодателство, ще доведе до по-малки относителни разходи за предварително третиране, рециклиране и обезвреждане.

Приоритети:

1. Изграждане на малък брой високоефективни съоръжения за обезвреждане на отпадъците, позволяващи осъществяването на ефективен мониторинг и контрол,

2. Прилагане изискванията на проектодирективата за депата (COM 97/108):

- ✓ Недопускане депонирането на отпадъци без предварителна обработка.
- ✓ Изпълнение на изискванията за достигане на определени нива при оползотворяване на биоразградимите компоненти от отпадъчния поток, което ще доведе до намаляване на продуцирания газ-метан от депата за битови отпадъци;
- ✓ Продуцираният газ ще се оползотворява или изгаря по определен начин.

За екологосъобразно обезвреждане на битовите отпадъци генерирани на територията на община Павликени, общината предприе действия съвместно с общините от регион Левски /съгласно Националната програма за управление на отпадъците за регион Левски, с обхват общините Никопол, Белене, Сищов, Левски и Павликени се предвижда изграждане на регионално съоръжение за третиране на битовите отпадъци/ за осигуряване на необходимите условия за изграждане на регионално съоръжение за отпадъците от региона.

С решение № 290 на Плевенския окръжен съд от 20.11.2008 г. е регистрирано Сдружение с обществено полезна дейност „Регионално сдружение за управление на отпадъците – чисти дунавски общини”, със седалище Никопол. Членове на сдружението са пет общини: Левски, Никопол, Белене, Свищов и Павликени.

Предмета на дейност на сдружението е: „Осъществяване на дейности и проекти, свързани с управлението на отпадъците изобщо и по-конкретно на битовите отпадъци

и на приравнените към тях отпадъци, като строителни, масово разпространени отпадъци и други. Дружеството се представлява от д-р Валерий Димитров Желязков.

Регионалното сдружение, респективно общините учредителки са бенефициенти по проект: „Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Левски, Борово, Велико Търново и Варна, България" (EuropeAid/124485/D/SV/BG).

В рамките на е събрана необходимата базова информация, са разработени прогнози за количествата генерирани отпадъци, въз основа на което са разработени 3 сценарии за регионално управление на отпадъците.

5.5.1. Сценарии за регионално управление на отпадъците

Сценарий 1

Събиране

- Система за събиране на отпадъци с един контейнер за смесени битови отпадъци.
- Разделно събиране на био-отпадъци посредством контейнери за разделно събиране на био-отпадъци в определени обществено достъпни места (супермаркети, пазари за хранителни стоки, търговски центрове, ресторанти), където образуването на био-отпадъци е най-интензивно.
- Събирателни пунктове за отпадъци от домакинствата във всяка община за събиране на рециклируеми отпадъци от опаковки и специфични отпадъчни потоци с произход от домакинствата, като напр. обемисти отпадъци, опасни отпадъци, ИУЕЕО, биоразградими (зелени и кухненски) отпадъци и др.
- Разделно събиране на зелени отпадъци.
- Разделяне при източника на рециклируеми отпадъци от опаковки (разделно събрани и третирани от организации по оползотворяване).

Претоварна станция:

- Една претоварна станция в Павликени

Третиране на смесените битови отпадъци

- Събраните смесени битови отпадъци от системите с един контейнер се обезвреждат директно на депото.

Третиране на рециклируеми отпадъци от опаковки

- Всички рециклируеми отпадъци от опаковки, в това число и количествата, събрани в Събирателните пунктове за отпадъци от домакинствата, се събират и третират от Организации по оползотворяване.

Третиране на биоразградими отпадъци

- Домашно компостиране в селските райони
- Отворени инсталации за компостиране на био-отпадъци – зелени отпадъци и разделно събрани био-отпадъци.

Сценарий 2

Събиране

- Система за събиране на отпадъци с два контейнера. Един контейнер за разделно събиране на био-отпадъци от източника, от търговските обекти (супермаркети, пазари за хранителни стоки, търговски центрове и ресторанти) и домакинствата и един контейнер за останалите смесени битови отпадъци.
- Разделно събиране на зелени отпадъци
- Разделяне при източника на рециклируеми отпадъци от опаковки (разделно събрани и третирани от организации по оползотворяване).

Претоварна станция:

- Една претоварна станция в Павликени

Третиране на смесените битови отпадъци

- Съоръжение за сепариране по материали /ССМ/ (механично третиране, комбинирано с ръчно сортиране). Събраните отпадъци от контейнера за смесени битови отпадъци се третират в ССМ и сепарираните материали се продават. Остатъчните отпадъчни фракции след това се обезвреждат на депото.

Третиране на рециклируеми отпадъци от опаковки

- Всички рециклируеми отпадъци от опаковки се събират и третират от Организации по оползотворяване.

Третиране на биоразградими отпадъци, разделени при източника

- Домашно компостиране в селските райони
- Отворени инсталации за компостиране на био-отпадъци – зелени отпадъци и разделно събрани био-отпадъци.

Сценарий 3

Събиране

- Система за събиране на отпадъци с един контейнер за смесени битови отпадъци.

- Разделно събиране на зелени отпадъци.
- Разделяне при източника на рециклируеми отпадъци от опаковки

Претоварна станция:

- Една претоварна станция в Павликени

Третиране на смесените битови отпадъци

- Инсталация за механично-биологично третиране за сепариране и рециклиране на биоразградимите отпадъци от контейнера за смесени битови отпадъци и рециклируемите отпадъци от опаковки. Останалата част от отпадъка след това се обезврежда на депото.

Третиране на рециклируеми отпадъци от опаковки, разделени при източника на отпадъка

- Всички рециклируеми отпадъци от опаковки се събират и третират от Организации по оползотворяване.

Третиране на биоразградими отпадъци, разделени при източника

- Домашно компостиране в селските райони
- Третиране на биоразградими отпадъци в инсталация за механично-биологично третиране. Предвидено е отделно съоръжение за компостиране на зелени отпадъци.

5.5.2. Преглед на предложените сценарии

В следващата таблица е направен преглед на основните характеристики на всеки от предложените варианти, за да бъдат представени основните разлики:

Таблица 5.14 Преглед на възможните сценарии за регионално управление на отпадъците

	Сценарий 1	Сценарий 2	Сценарий 3
Събиране на смесени битови отпадъци	1 контейнер за смесени битови отпадъци	2 контейнера (за смесени и биоразградими отпадъци)	1 контейнер за смесени битови отпадъци
Събиране на рециклируеми отпадъци от опаковки	- от Организации по оползотворяване - от събирателни пунктове за отпадъци от	- от Организации по оползотворяване	- от Организации по оползотворяване

	Сценарий 1	Сценарий 2	Сценарий 3
	домакинствата (един във всяка община)		
Събиране на био-отпадъци	- 100 % зелени отпадъци от паркове и градини и от домакинствата - био-отпадъци от събирателни пунктове за отпадъци от домакинствата (СПОД)	- 85 % зелени отпадъци от паркове и градини и от домакинствата - разделно събиране в контейнери за био-отпадъци на определени места за събиране (супермаркети, пазари, ресторанти и др.) и от домакинствата	- 85 % зелени отпадъци от паркове и градини и от домакинствата
Събиране на опасни отпадъци от домакинствата	В събирателни пунктове за отпадъци от домакинствата (СПОД) и на депото	На депото	На депото
Домашно компостиране	Да, 30% от биоразградимите отпадъци в селските райони	Да, 30% от биоразградимите отпадъци в селските райони	Да, 30% от биоразградимите отпадъци в селските райони
Претоварна станция	Да	Да	Да
Съоръжение за сортиране по материали (ССМ)	Не	Да	Да, Включено в МБТ
Третиране	Компостиране на био-отпадъци (отворена система)	Компостиране на био-отпадъци (отворена или затворена система)	Инсталация за МБТ Оползотворяване на а)рециклируеми отпадъци от

	Сценарий 1	Сценарий 2	Сценарий 3
			опаковки и/или RDF и б) компост с ниско качество и ограничени приложения (запръстване или рекултивация на депа или предназначен за депониране)
Площадка на депо	“Санадиново”	“Санадиново”	“Санадиново”
Закриване на съществуващите общински депа	Рекултивация на съществуващите общински депа или транспортиране на отпадъците до регламентирано депо за отпадъци, в съответствие с нормативната уредба	Рекултивация на съществуващите общински депа или транспортиране на отпадъците до регламентирано депо за отпадъци, в съответствие с нормативната уредба	Рекултивация на съществуващите общински депа или транспортиране на отпадъците до регламентирано депо за отпадъци, в съответствие с нормативната уредба

Както беше споменато в предишната глава, извършена е оценка на стандартното изпълнение на всеки елемент за управление на отпадъците и относителните количества са представени в Таблица в електронен формат. Получените проценти на оползотворените рециклируеми отпадъци от опаковки, кухненски & зелени отпадъци и остатъчните отпадъчни фракции, както и приносът към регионалните цели са определени за периода до 2020 г. (Приложение 1, Таблица 1, 2, 8 и 9). Предвидените в проекта входящи потоци към различните съоръжения са изчислени за годините от 2013 до 2032 и са представени в Приложение 1, Таблицы 3-7. Основните параметри са обобщени в следната таблица:

Таблица 5.15 Материален баланс и основни проектни параметри за всеки сценарий

	Сценарий 1		Сценарий 2		Сценарий 3	
	2013	2020	2013	2020	2013	2020
Общо количество образувани отпадъци, тн/год	34.413	34.472	34.413	34.472	34.313	34.472

	Сценарий 1		Сценарий 2		Сценарий 3	
	2013	2020	2013	2020	2013	2020
Събиране на смесени битови отпадъци, тн/год	19.169	19.461	19.634	19.949	23.134	23.449
Събиране на рециклируеми отпадъци от опаковки от ООп, тн/год	2.880	3.011	2.880	3.011	2.880	3.011
Рециклируеми отпадъци от опаковки механично-биологично третиране, тн/год	-	-	2.500	2.500	2.688	2.810
Рециклируеми отпадъци от опаковки от събирателни пунктове за отпадъци от домакинствата, тн/год	960	1.004	-	-	-	-
Общо количество събрани рециклируеми отпадъци от опаковки, тн/год	3.840	4.015	2.880	3.011	2.880	3.011
Домашно компостиране, тн/год	2.606	2.443	2.606	2.443	2.606	2.433
Събиране на зелени отпадъци, тн/год	5.694	5.579	5.694	5.579	5.694	5.579
Събиране на други био-отпадъци, тн/год	2.000	2.000	3.500	3.500	-	-
Общо количество събрани биоразградими отпадъци, тн/год	7.694	7.579	9.194	9.079	5.694	5.579
Капацитет на инсталацията за компостиране, тн/год	8.699	8.699	9.194	9.194	5.694	5.694
Капацитет на съоръжение за сортиране по материали, тн/год	-	-	14.000	14.000	-	-
Средно количество остатъчни фракции за депониране, тн/год	20.376		20.054		19.220	
Средно количество остатъчни фракции за	22.909		22.587		21.753	

	Сценарий 1		Сценарий 2		Сценарий 3	
	2013	2020	2013	2020	2013	2020
депониране, в т.ч. утайки от пречиствателни станции за отпадъчни води, тн/год						
Средно количество депонирани отпадъци от строителство и разрушаване (25% общото количество отпадъци), тн/год	21.444		21.444		21.444	
Капацитет на инсталацията за МБТ, тн/год	-	-	-	-	23.134	23.134
Количество депонирани биоразградими отпадъци, тн/год	19,37	20,35	18,06	18,98	16,40	16,95
% рециклирани от общото количество отпадъци	44,13	43,54	50,07	49,38	52,44	52,51
Опасни отпадъци в потока на битовите	333	306	333	306	333	306

5.5.3. ПРЕДПОЧЕТЕН СЦЕНАРИИ

Намирането на ефективно решение за обезвреждане на отпадъци се е превърнало в основен проблем за съвременните общества. Особено в последните години, в които се признава, че почти основно прилагания метод за обезвреждане на отпадъците чрез депониране не съответства на много промени, които в течение на времето намериха отражение в качеството и количеството на твърдите битови отпадъци,. Това също кореспондира с тенденцията да се вземат предвид различни критерии и параметри, като напр. социални, икономически, екологични и др. За тази цел е използвано многообразие от мулти-критерийни методи за решаване на проблемите, свързани с околната среда.

Предимствата на мулти-критерийните методи са, че те са съобразени с различните измерения на социалното благосъстояние, като в качеството на необходими параметри се отчитат социални, икономически и екологични критерии.

Основната цел е да се предложи надеждна и научно обоснована методика, която се характеризира с най-малко субективност, доколкото това е възможно.

Въз основа на горния анализ и като се отчитат:

Актуализация на програма за управление на отпадъците на община Павликени 2010-2014г.

- Изисквания на европейското и българското законодателство
- Разпоредбите на националните и регионални програми за управление на отпадъците
- Количеството на отпадъците, образувани в региона
- Прогнози (допускания, предположения), свързани с готовността на населението да участва в системата (основно отнасящи се до разделното събиране на отпадъците.)

Въз основа на направените анализи са направени следните заключения:

- Сценарий 1, е най-евтиният (динамичния индекс на себестойността /ДИС/, но не постига напълно количествените цели за рециклиране в дългосрочен план. Сценарий 1 се приема за по-благоприятен, когато финансовият критерий се счита за по-важен от екологичния. Той се характеризира като слаб от законодателна и екологична гледна точка, докато сценарии 2 и 3 имат по-добри резултати, когато вниманието е съсредоточено върху техническо-екологичната част.
- Сценарий 2 предвижда едно ССМ (съоръжение за сепариране по материали) за рециклируеми отпадъци от опаковки и разделно събиране на органични отпадъци. Успешното му реализиране е несигурно поради високата зависимост от участието на обществеността. Сценарий 2 има динамичен индекс на себестойността /ДИС/, който е малко по-нисък от Сценарий 3, но Сценарий 2 става по-малко благоприятен, ако се вземат в предвид техническите и екологични аспекти. Сценарий 2 се оказва най-неблагоприятен сред възможните варианти.
- Сценарий 3 предвижда едно съоръжение за МБТ (микробиологично третиране) за третиране на смесени отпадъци. Сценарий 3 има динамичен индекс на себестойността/ДИС/, което е малко по-високо от стойността на Сценарий 2. Въпреки, че има най-високата цена от всички варианти, стойността на ДИС е финансово приемлива, като се вземе предвид изпълнението на техническо-екологичните критерии за опазване на околната среда (дясната част на графиката). Реализирането на този Сценарий ще гарантира сигурността в управлението на отпадъците в регион "Левски" и постигане на заложените цели.

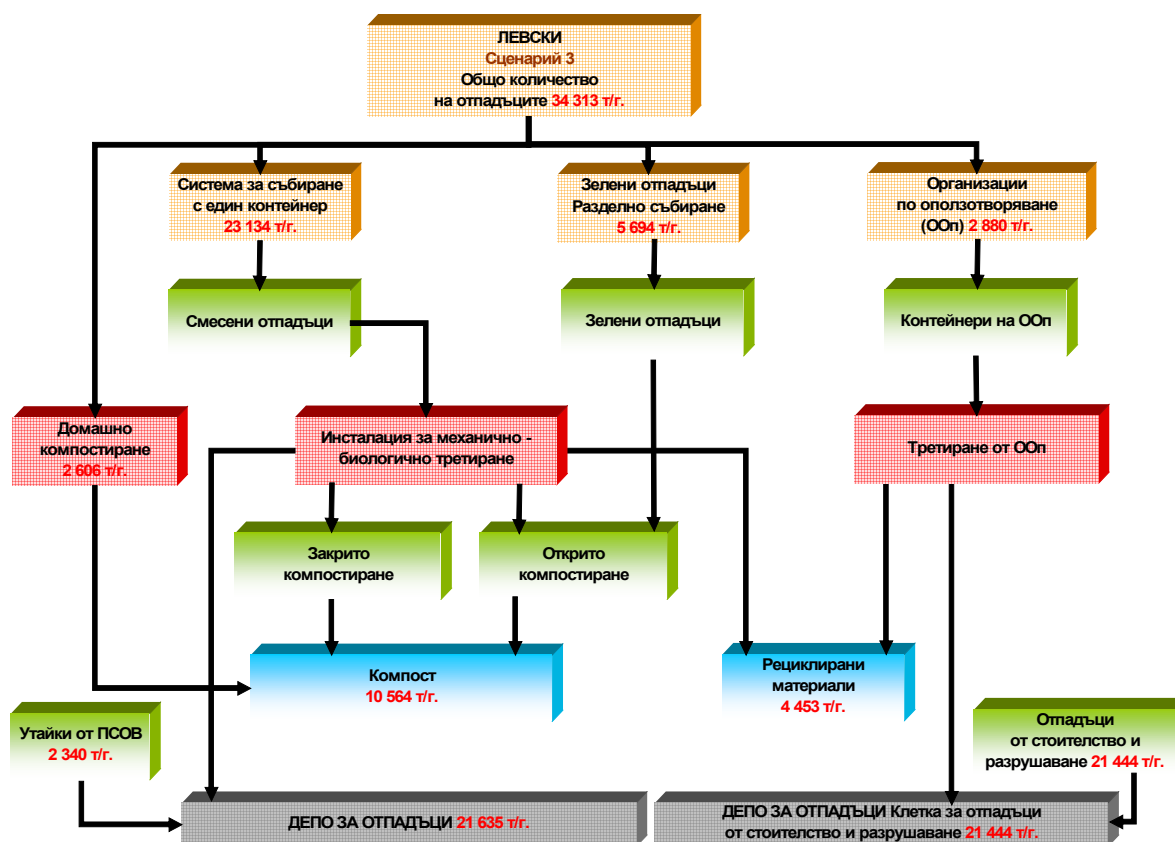
Въз основа на анализите сценарий 3 е квалифициран като предпочетен вариант и приет като такъв от общините бенефициенти, МОСВ и другите членове на комитета за управление на проекта за регионално управление на отпадъците.

Избраният сценарий осигурява:

- Постигане на определените регионални цели за рециклиране

- Устойчивост, по-добри обществени услуги и опазване на околната среда чрез предложените инвестиции
- Съществен принос към националните ангажименти и съответствие на предложените инфраструктура с Националната програма за управление на дейностите по отпадъците 2009-2013
- Дългосрочен, икономически ефективен план за оптимизиране на управлението на отпадъците

Схемата на масовия баланс на различните видове отпадъчни потоци и маршрутите за предложени вариант е показана на следната диаграма:

Фигура 5.4 Масов баланс на избрания вариант за системата за управление на отпадъците в Регион Левски

Предварително третиране на отпадъците преди депонирането им

За да се постигне съответствие с изискванията на ЕС, депонирането на регионалните депа следва да бъде разрешавано единствено след предварително третиране на отпадъците (чл. 6, Директива 1999/31/ЕС за депониране на отпадъците).

Съгласно изискванията на чл.38, ал.1 от Наредба №8/24.08.2004 г. от 01.01.2007 г. отпадъците предназначени за обезвреждане чрез депониране следва да се подлагат на предварително третиране преди депонирането им.

По смисъл на Наредба № 8/24.08.2004 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци под “Предварително третиране” разбираме - всички физични, термични, химични или биологични процеси, включително сортирането, които променят характеристиките на отпадъците, с цел да се намали обема им или опасните им свойства, за да се улесни по-нататъшното им третиране или да се повиши оползотворяемостта им;

Съгласно дефиницията за “предварително третиране” (в наредбата и в директивата) изпълнението на поне една от целите на изискването за промяна на характеристиките на отпадъците е достатъчно за да се счита, че операцията представлява предварително третиране.

Съществуващата система за управление на отпадъците на територията на община Павликени не разполага с технически съоръжения за осъществяване на изискването за предварително третиране на цитираната по-горе Наредба. В известна степен може да се приеме, че се осъществява предварително третиране на битови отпадъци в процеса на събирането им от специализираните автомобили при което в следствие на пресиращите механизми на автомобилите се намалява от 1 до 5 пъти /в зависимост от състава на събрания отпадъците/ обема на отпадъка предназначен за обезвреждане, чрез депониране.

Предварителното третиране на битовите отпадъци, следва да бъде разглеждано едновременно с прилагането на изискванията за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране.

Като основни методи за предварително третиране на смесените битови отпадъци могат да се разглеждат:

- претоварване (на претоварна станция за отпадъци);
- сепариране (разделяне) по фракции на битовите отпадъци;
- биологични методи за третиране на биоразградимата фракция от общия поток на битовите отпадъци;
- смесени методи на механично и биологично третиране на битовите отпадъци.

Изпълнението на изискванията за предварително третиране на отпадъците преди депониране ще се извършва в два основни етапа:

- На територията на община Павликени на претоварна станция за отпадъци.
- На територията на регионалното съоръжение.

5.5.4. МЕРКИ

5.5.4.1. Транспортиране на отпадъци от претоварна станция Павликени до Регионално съоръжение за третиране на отпадъци

След осигуряване на финансиране по проекта за регионално управление на отпадъците за претоварна станция, която използва превозни средства за дълги разстояния, община Павликени, ще организира транспортирането на събраните битови отпадъци, посредством такъв вид претоварна станция.

Напред във времето се запазва възможността да бъде преоценена финансовата изгода от изграждане на стационарна претоварна станция за отпадъци, в комбинация с други съоръжения за предварително третиране, като възможна форма на финансиране може да се разглежда Публично-частно партньорство.

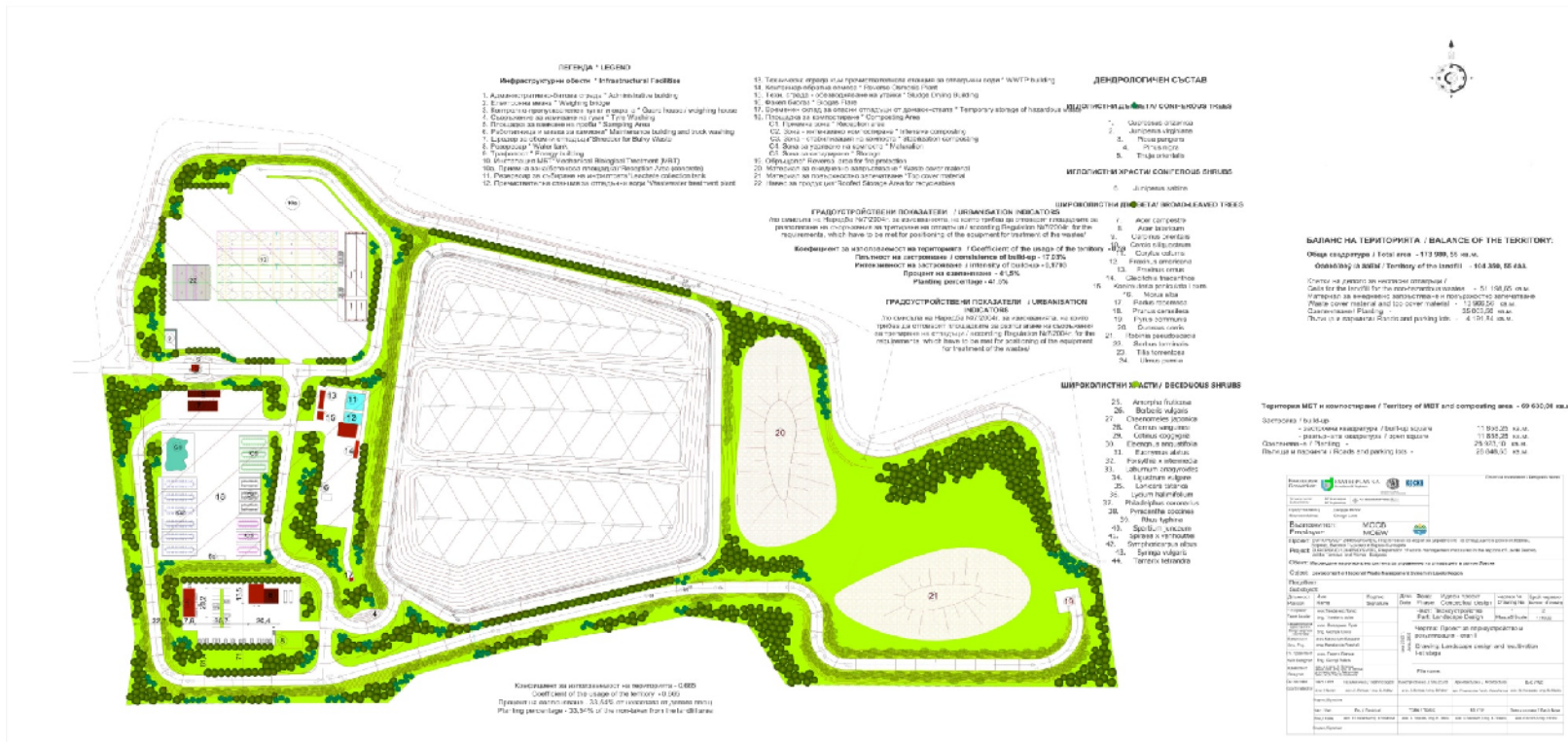
5.5.4.2. Регионалното съоръжение за третиране на отпадъците – Основно данни от оразмеряване на съоръженията

Регионалният център за интегрирано управление на отпадъците ще бъде построен на площадка №24 „Санадиново”, на десния склон на долината на река Осъм, който бе избран в предходната фаза, като най-подходящ.

За функционирането на регионалния център за управление на отпадъците са предвидени следните съоръжения: i) Съоръжение за Механично-биологично третиране ii) Зона за компостиране, iii) Депо, 1-ва и бъдещи клетки за неопасни отпадъци, iv) ПСОВ, v) Сгради (за персонала, поддръжката и ежедневните дейности), vi) Вътрешни пътища, vii) Зона, запазена за съхранение на почвата и бъдещото разширяване на площадката и viii) Зелени площи.

Входът към обекта се намира на западната страна, където са ситиурани и помещението за охрана, кантара и зоната за вземане на проби. Входящите камиони се насочват или към Механично Биологично третиране (МБП) в северозападната част, или директно към клетките за депониране. Достъпът до другите зони се улеснява чрез вътрешен път. В централната и най-голямата част от площадката ще бъдат изградени клетки на депата за неопасни (битови) отпадъци. Останалата част на площадката, Югоизточна страна, се предвижда като зона за съхраняване на материала за покритие и за бъдещо разширяване.

Общият план на регионалното съоръжение за третиране на отпадъци е представен на следващата фигура.

Основни съоръжения за третиране на отпадъци

Депо

Капацитетът на клетките на депото е изчислен въз основа на масовия баланс и е представен в следващата таблица. Компактираните отпадъци се приемат за равни на 0,8т/м³:

Таблица 5.16: Капацитет на клетките 1-3

Но на клетката в депото	Период година	Депонирани отпадъци, тона	Необходим обем, м ³	Нето Капацитет, м ³
1 (неопасни отпадъци)*	0-5	94.339	127.000	150.000
2&3 (неопасни отпадъци)**	6-20	284.456	382.250	395.000
ОБЩО		378.795	509.000	545.000

* Клетка финансирана от фондовете на ЕС

** Клетки, които ще се изградят в бъдеще от националните фондове

Предвидената продължителност на експлоатация на клетка №1 е 5 години, а и продължителността на живот от другите две клетки са приблизително 8 и съответно 7 години.

Съоръжение за механично - биологично третиране на отпадъците

Механичното разделяне на отпадъците има за цел:

- Отделяне на рециклируемите отпадъци и органични вещества от смесените битови отпадъци.
- Подготвяне на отпадъчния поток по-нататъшно третиране (термично, физично, химично или биологично) в случая на събиране на смесени отпадъци.
- Пречистване на изходните фракции отпадъци.
- Премахване на проблемни за последващото третиране съставки от потока на отпадъците.

Третирането на смесени отпадъци ще се извършва в инсталация за механично биологично третиране (МБТ), където органичните и смесените рециклируеми фракции от отпадъци се сепарират, на първо място с механични методи и след това на ръка. Органичната фракция се насочва към съоръжението за компостиране, докато рециклируемите фракции се балират и след това се предават на съответните оператори за по-нататъшна преработка и оползотворяване.

Инсталацията за МБТ е проектирана при прогнозни цифри за отпадъците за "Проектна година" (средни стойности за 2013-2032), т.е., когато годишното оптимално количество на събраните отпадъци за преработка възлиза на около 23.000 тона / година. За това входящо количество от разделно събиране на рециклируеми отпадъци за "проектната година", се оценява на приблизително 3,000-тона / годишно, като количеството "Зелени отпадъци", което е отклонено поради програми за домашно компостиране, възлиза на около 6,000 тона / година . Що се отнася до участието на организациите по

оползотворяване и местното население в „Интегрираната система за управление на отпадъците в регион Левски”, са направени следните предположения:

- 30% от общото количество рециклируеми отпадъци се събират отделно.
- 85% от общото количество "Зелени отпадъци" се събират отделно и постъпват директно в съоръжението за компостиране.
- 30% от общото количество "Хранителни отпадъци" от домакинствата се компостират в схеми за домашно компостиране.

Приема се, че горепосочените цифри са "оптимални" за региона, с активно събиране на отделни рециклируеми отпадъци и схеми за домашно компостиране. Инсталацията за МБТ е с проектен капацитет за третиране на отпадъци в размер на 29,151 тона / година, който отразява случая на ограничено разделно събиране на рециклируеми отпадъци (10% от общото количество рециклируеми отпадъци), разделно събиране на "зелени отпадъци" (10%) и домашно компостиране (45% от общото количество органични отпадъци).

Капацитетът на МБТ е избран да бъде около 15 тона / час, като има възможност за бъдещо разширяване на системата.

Съоръжение за компостиране

Очаква се количеството на биоразградимите отпадъци, постъпващи на депото за проектната година (2013 г.) да е приблизително 14.000 тона и да варира леко през 20 годишния период на експлоатация, като се състои от около 56% органични отпадъци и 44% зелени отпадъци.

В следващата таблица са посочени основни данни за съоръжението за компостиране:

Таблица 5.17: Основни входни данни и параметри

Производителност	15.000 т/годишног
Суровина	56 % органични отпадъци; 44 % зелени отпадъци
Приемане и подготовка	- Бункер за ежедневните събрани количества - сито - шредер - секция за смесване - покрита повърхност за зреене
Работно време на съоръжението	220 дена/годишно; 5 дена/седмично; 7 часа/дневно
Обща продължителност на процеса на компостиране	8 - 9 седмици

Съхранение на компоста	3 седмици съхраняване на редове
Опаковане	Пресяване

В съоръжението за компостиране ще се произвежда основно компост като готов продукт от третиране на смесена органична фракция отпадъци, който може да се използва най-малко в началото като материал за запръстяване в депа (ще бъдат необходими около 1,500 тона всяка година), като останалата част може да бъде използвана за рекултивация на съществуващите депа или други замърсени терени, както и в гори, мини, кариери и отглеждане на земеделска продукция, която не е предназначена за консумация от човека.

Предложената система за разделно събиране на зелени отпадъци подпомага производство на висококачествен компост от третиране на зелени отпадъци, който е подходящ за торене и за които може лесно да бъдат намерен пазар.

Капацитетът на съоръжението за компостиране ще бъде около 15.000 т / годишно (за да се покрият нуждите на всички зони за периода от 20 години) и прогнозираните количества и състав за 2013 г. са представени в таблицата по-долу.

Таблица 5.18: Постъпващи отпадъци 2013

Параметри	Биоразградими отпадъци	
	Органична фракция от смесени отпадъци	Зелени отпадъци
Количество т/година	7.844	6.072
Плътност т/м ³	0,6	0,2

5.6. ПРЕДОТВРЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ СТАРИ ЗАМЪРСЯВАНИЯ С ОТПАДЪЦИ

5.6.1. Депа

Съгласно §5, т.2 от Преходните и Заключителни разпоредби на *Наредба № 8 от 24 август 2004 г.* крайният срок за преустановяване на експлоатацията на съществуващи депа за битови отпадъци е до въвеждане в експлоатация на съответното за общината регионално депо, което е предвидено с *Националната програма за управление на дейностите по отпадъците*.

Както бе посочено в т.4.4.3. и т.4.5. за съществуващото общинско депо, в землището на гр. Павликени (имот № 166, ЕКАТТЕ 55052), местност “Дрянкурус” и нерегламентираните сметища в населените места в община Павликени са утвърдени от РИОСВ – В. Търново “План за привеждане в съответствие на съществуващи Актуализация на програма за управление на отпадъците на община Павликени 2010-2014г.

нерегламентирани депа”, “План за привеждане в съответствие на депо за ТБО гр.Павликени и гр.Бяла черква” както и “План за контрол и мониторинг на депо гр.Павликени и гр.Бяла черква”.

Нерегламентираните сметища в общината не се експлоатират. Като основна предпоставка да не се допусне ново замърсяване на тези терени е, оптимизираната система за събиране и транспортиране на битовите отпадъци в община, с която е осигурено обслужване на цялото население в общината.

Съществуващото общинско депо предвиждаме да експлоатираме до въвеждане в експлоатация на регионалното съоръжение за третиране на отпадъци за регион Левски.

5.6.2. Пестициди

Намаляване на риска за околната среда и човешкото здраве, произтичащ от съхранението на репарати за растителна защита с изтекъл срок на годност е от съществено значение за екологичния баланс в общината.

Наличието на значителни количества пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност, които се съхраняват в общински складове, отговарящи на необходимите изисквания, представляват риск за околната среда. Очакват се последващи технологични решения за обезвреждането им. Тъй като това е проблем на национално ниво, общината се грижи за тяхното правилно съхранение и прибиране на новопоявили се отпадъци.

5.6.3. Мерки

В рамките на проект „EUROPEAID/124485/D/SV/BG, Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Левски, Борово, Велико Търново и Варна-България”, ще бъде изготвен идеен проект за рекултивация на депото. След одобряване на идейният проект община Павликени ще проведе обществена поръчка за възлагане изработването на работен проект за рекултивация. С утвърдения работен проект общината ще кандидатства за финансиране по реда на ПМС 209 от 2009 г.

Като основна предпоставка да не се допусне ново замърсяване на терени на които е имало нерегламентирани сметища е оптимизираната система за събиране и транспортиране на битовите отпадъци в община, с която е осигурено обслужване на цялото население в общината.

За решаване на проблема с пестицидите са очакват технологични решения за обезвреждането им. Тъй като това е проблем на национално ниво, общината се грижи за тяхното правилно съхранение и очква на национално ниво да се предложи решение за обезвреждането им.

5.7. ПРАВНО РЕГУЛИРАНЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ НА МЕСТНО НИВО И УСКОРЯВАНЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО И ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА

Местната нормативна уредба по управление на отпадъците трябва да създаде необходимите условия за прилагане на националното законодателство. За тази цел трябва да се предвидят задължения за различните лица, които имат отговорности в процеса на управление на отпадъците - собствениците или наемателите на търговски обекти (магазини) и заведения за обществено хранене, домсъветите, собствениците (или наематели), на еднофамилни жилища. Специално внимание следва да се отдели на въвеждането в общинската наредба на новоприетите нормативни актове за управление на масово разпространени отпадъци.

За обезпечаване на прилагането на новоприетото законодателство е необходимо да се идентифицират лицата, които имат задължения и отговорности като специално внимание следва да се обърне на големите генератори на отпадъци – търговски обекти, административни сгради, предприятия, които ползват системата за събиране и обезвреждане на битовите отпадъци, строителни дружества и на местата, които се използват или са били използвани за нерегламентирано изхвърляне на отпадъци. От особено значение е контролът за спазване на договорите на дружествата, на които общината е възложила услуги в областта на управление на отпадъците.

Ефективното прилагане на законодателството на местно ниво е невъзможно без осигуряване на достатъчен, квалифициран и мотивиран персонал в общинската администрация, подходящи технически ресурси (оборудване и т.н.) и въвеждане на информационни системи за събиране и обработка на данни. Този въпрос е разгледан в раздела за повишаване на административния капацитет.

5.7.1. Мерки

Служителите на община отговорни за управлението на отпадъците ще следят за актуализирането на нормативната уредба в сферата на управление на отпадъците и своевременно ще предприемат действия по транспониране на националното законодателство в тази област на местно ниво, по отношение на задълженията които произтичат за местните власти.

5.8. УКРЕПВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОТГОВОРНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

Планирането, регулирането и налагането на законодателството по управление на отпадъците зависи от наличните човешки ресурси в общината. За да се подпомогне изпълнението на законодателството, компетентните органи на национално, регионално и общинско ниво се нуждаят от достатъчен и добре обучен персонал, ангажиран със:

- разработване и прилагане на законодателство, технически стандарти и ръководства за дейностите по управление на отпадъците;
- разработване на политиката за управление на отпадъците, планиране и прилагането на местно ниво;

- съгласуване на разрешения за дейности с отпадъци и за изграждане и експлоатация на инсталации за оползотворяване и обезвреждане;
- упражняване на контрол, извършване на проверки и мониторинг на дейностите и инсталациите, образуващи и/или третиращи отпадъци;
- инициране и налагане на мерките по прилагане на законодателството;
- събиране, обработка, анализиране и докладване на данни;
- подготовка, разработване, оценка, прилагане и надзор на проекти за изграждане на общинската инфраструктура за обезвреждане на отпадъци.

Изпълнението на Програмата за управление на отпадъците ще изисква подобряване на административния капацитет на местно ниво.

Планирането и установяването на финансово обезпечени и поносими за населението системи за събиране (включително разделно) и транспортиране на отпадъците, изграждането и експлоатацията на съоръжения и инсталации, е предизвикателство за голяма част от по-малките общини. Това налага приемането на мерки за насърчаване на кооперирането между общините, с цел изпълнение на техните отговорности и ще подпомогне усъвършенстването на системите за управление на отпадъците в общините и чрез регионалните инициативи ще бъде осигурен достъп до необходимото ноу-хау и техническа инфраструктура за обезвреждане на приемлива за населението цена.

5.8.1. Мерки

Общинските специалисти по околна среда ще участват в програми на обучение от регионални и национални институции. Ще се обърне специално внимание на възможностите и добрите практики за въвеждане на разделно събиране на отпадъците; третиране и обезвреждане на битови отпадъци, управление на строителни отпадъци и на масово разпространени отпадъци от опаковки и опасни отпадъци (отработени масла, излезли от употреба автомобили, негодни за употреба батерии и акумулатори, луминесцентни лампи и др.).

5.9. УПРАВЛЕНИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ПОТОЦИ ОТПАДЪЦИ, В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА НА НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО.

5.9.1. Отпадъци от опаковки

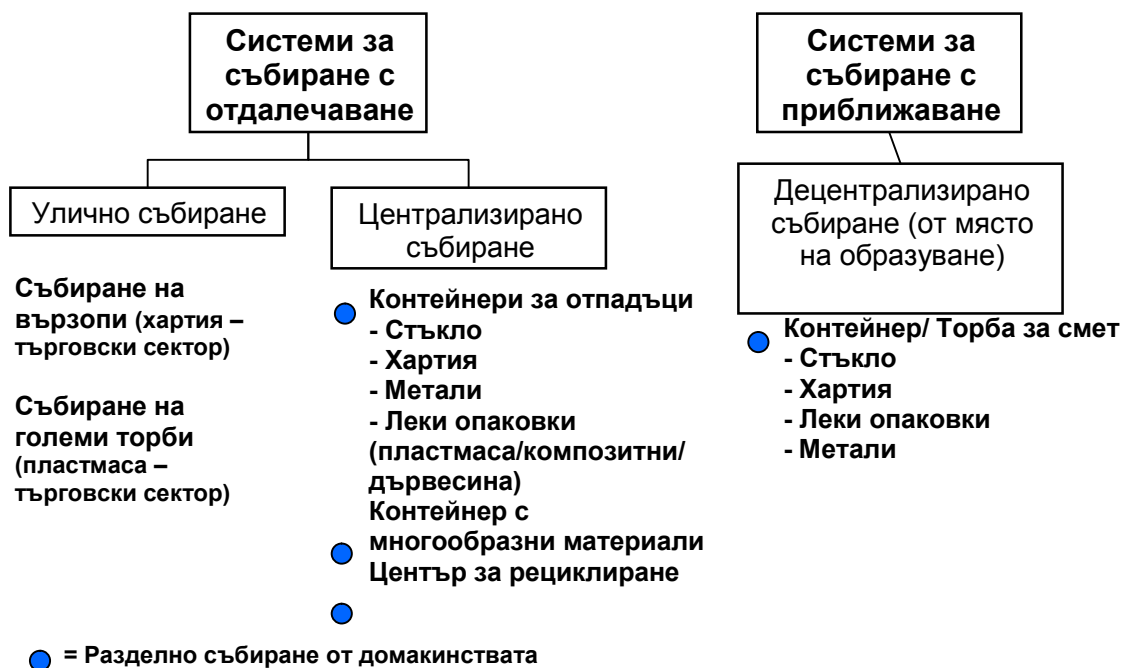
5.9.1.1. Системи за разделно събиране

От техническа гледна точка съществуват две основни алтернативи за организация на разделното събиране:

- Система за разделно събиране с отдалечаване от източника (донасяне на отпадъците);

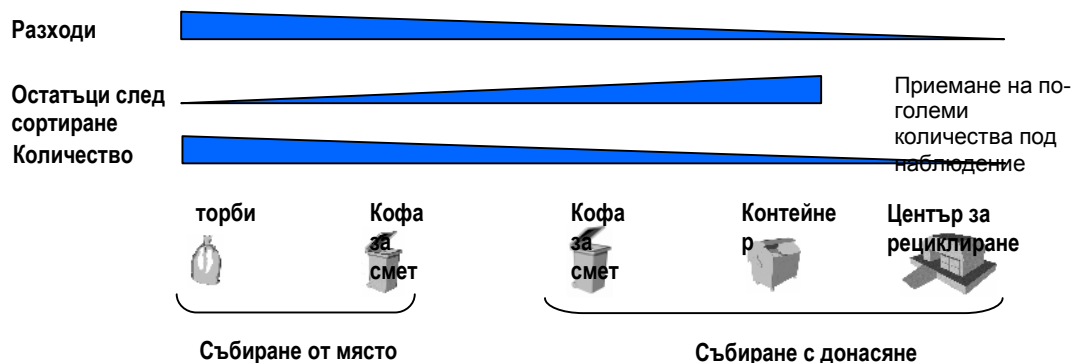
- Система за разделно събиране с приближаване до източника (събиране от тротоара, от врата на врата).

Фигура 5.6 Системи за разделно събиране

Решението коя от възможните схеми да бъде предпочетена зависи главно от целите за рециклиране, които трябва да бъдат достигнати, но също така е свързано и с организацията на събиране на смесените битови отпадъци, определената тарифна система, навиците на хората, клошарите и много други фактори. В тази връзка добрите практики в други европейски градове не могат да бъдат пренесени за условията на община Павликени. Изборът на система за разделно събиране има значително влияние върху цената и качеството на събраните материали.

Фигура 5.7 Различните системи за разделно събиране имат различни разходи

Съществуват няколко основни правила, които трябва да бъдат взети под внимание, когато се избира подходяща система:

- Системите с донасяне на отпадъците изискват повече усилия от гражданите за достигането до контейнерите и изхвърляне на сортираните от тях фракции. Освен това от изключителна важност е фактът, че в този случай човекът изхвърлящ отпадъци е анонимен и поради това трябва да се очаква сравнително високо ниво на замърсяване и дори изхвърляне на битови отпадъци в съдовете за разделно събиране. На практика това означава по-слабо обществено участие, отколкото в системите за събиране от място, по-малко събрани количества и по-големи количества остатъци след сортиране.
- Системата за разделно събиране от място достига по-високи нива на събираемост в сравнение със системата за донасяне, но тя е много по-скъпа. Също така е важно, че качеството на събраните материали е по-високо в случаите на събиране от място.
- Като цяло е необходимо събирането от място да бъде използвано в случай, че целите за рециклиране и оползотворяване не могат да бъдат достигнати чрез събиране с донасяне или когато времето за убеждаване на жителите да участват в разделното събиране е ограничено.
- Друг много важен въпрос е, че ако веднъж бъде въведена система за събиране от място, използвайки индивидуални кофи за отпадъци или чували, ще бъде изключително трудно да се премине към система с донасяне на отпадъците и да се убедят хората да изминат значителни разстояния, за да изхвърлят отпадъците си.
- Същото се отнася и за броя на разделно събираните фракции. Ако хората са свикнали да събират пластмасата, хартията и металите заедно и да ги изхвърлят в една кофа е много трудно да бъдат убедени да започнат да разделят тези материали и да ги изхвърлят в отделни кофи.

5.9.1.3. Мерки

Основните мерки от техническа, правна и организационна гледна точка са както следва:

- Промяна в общинската Наредба по чл.19 от ЗУО. Промените, отнасящи се до конкретни отговорности, задължения и спазване на технически изисквания при прилагането на разделното събиране трябва да бъдат доведени до знанието на гражданите и фирмите.
- Създаване на подходящи механизми, гарантиращи изпълнението на изискванията, въведени с местното законодателство.
- Като част от новите изисквания на общинското законодателство, икономическите оператори като магазини, ресторанти и офиси ще имат задължение да събират отпадъците си разделно.
- Оценка на условията за изграждане на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки със съществуващите в страната ООп и сключване на договор с ООп, която предлага най-добрите и реални условия за общината.
- Установяване на изисквания по отношение на центровете за вторични суровини, изкупуващи различни отпадъчни фракции основно от неформалния сектор. Тази мярка може да се реализира, като се определят подробни технически изисквания, както и срокове за постигане на съответствие от страна на съществуващите пунктове за отпадъци.

5.9.2. Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване

Изискванията към пусканото на пазара електрическо и електронно оборудване и задълженията за събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране, повторното използване, рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) са нормативно регламентирани с Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване (Наредбата) (ДВ 36/2006; изм. ДВ 53/2008, посл. изм. 20.01.2009 г.). Наредбата въвежда изискванията на Директива 2002/96/ЕС за отпадъците от електрическо и електронно оборудване и Директива 2002/95/ЕС за ограничаване използването на някои опасни вещества в електрическото и електронно оборудване (RoHS Директивата).

Електрическо и електронно оборудване се състои основно от около 50% железни сплави, 25% пластмаси и 12,5% цветни метали. Малките уреди съдържат около 2,3% опасни за здравето вещества, а по-големите уреди (с изключение на монитори и хладилници) - по-малко от 1%. Други материали, влизащи в състава на ЕЕО, са стъкло, дърво, кабели и др.

Най-разпространеният метод за разделно събиране на ИУЕЕО от домакинствата е чрез събирателни пунктове, в които потребителите предават излезлите от употреба електрически и електронни уреди. Тъй като събирането е

централизирано на едно място и големи количества от ИУЕЕО се натрупват от различни източници, този метод е икономически най-ефективен.

5.9.2.1. Мерки за излязло от употреба електрическо и електронно оборудване

Както бе споменато по-горе в програмата в общината има пункт за събиране на ИУЕЕО. Площадката се оперира от МАТ – 2001 ЕООД в гр. Павликени, който има договорни отношения с организация по оползотворяване. От търговските вериги дейност извършват само магазини за продажба на информационна и телекомуникационна техника и съответно на тях може да се предава ИУЕЕО само от този вид.

Въпреки това за въвеждане на разделно събиране на ИУЕЕО на територията на общината се планира да се сключи договор с организация по оползотворяване на ИУЕЕО. Установяването на сътрудничество с ООп на ИУЕЕО е важна предпоставка да се предотврати предаването на отпадъци от ЕЕО на нелегитимни пунктове, които извличат единствено ценния метал, а останалия отпадък, който съдържа и опасни отпадъци изхвърлят за балиране/депонирание.

С договора и с програмата, която ще се изисква да бъде представена за одобрение от съответната организация ще се определят и следните специфични мерки:

1. поетапно осигуряване най-малко на едно място за разделно събиране на 10 000 жители на всяка от групите ИУЕЕО съгласно чл. 17, ал.2 от наредбата;
2. посочване на търговските обекти, в които ще се извършва обратно приемане на различните видове ИУЕЕО;
3. провеждане на широка информационна кампания за населението относно търговските обекти и площадките, притежаващи разрешение по чл. 37 от ЗУО, на които гражданите могат да предават ИУЕЕО;
4. публикуване на информация за търговските обекти и площадките по т.3 в интернет- страниците на ООп;
5. подпомагане на община Павликени от страна на организациите по оползотворяване на ИУЕЕО по отношение на неколкото пъти провеждането на мероприятия (пролетно и есенно почистване) по събиране на ИУЕЕО, чрез изнасянето му в определен ден до контейнерите за битови отпадъци
6. избраното техническо решение за селективно отстраняване на компоненти и материали, пресоване (балиране) на материала за шредирание (с цел намаляване обема на превозвания материал и на транспортните разходи) и временно съхраняване на отстранените материали и компоненти до последващото им предаване;
7. мерки за реализация на годните за употреба резервни части.

След сключване на договор с организация по оползотворяване на ИУЕЕО ще бъдат предприети от страна на община Павликени следните мерки за осигуряване успешното прилагане на системата за разделно събиране и спазването на законодателството по управление на отпадъците:

- издаване на заповед на кмета на общината за определяне на местата за събиране на различните видове ИУЕЕО и запознаване на обществеността;
- въвеждане на санкции за предаване на ИУЕЕО на събирателни пунктове, които нямат необходимото разрешение или изхвърлянето на ИУЕЕО на неразрешени за това места;
- налагане на санкции за извършване на дейности по събиране, съхраняване, транспортиране, оползотворяване и/или обезвреждане на ИУЕЕО, без съответното разрешение по чл. 37 от ЗУО, регистрационен документ по чл. 12 от ЗУО или лиценз, издаден по реда на глава пета, раздел III от ЗУО;
- строг контрол за прилагане на нормативната уредба и по специално за наличието на разрешения за разкомплектоване на ИУЕЕО и договори за предаване на неметалните материали и опасни вещества.

5.9.3. Батерии и акумулатори

5.9.3.1. Мерки за портативни батерии

Възможни са два варианта за организация на разделното събиране:

- Чрез Организация по оползотворяване
- Чрез финансиране на проект от ПУДООС

Към момента в страната има четири лицензирани организации по оползотворяване на батерии и акумулатори.

Изграждането на система за разделно събиране на **портативни батерии и акумулатори** в общината може да се осигури като се сключи договор с една от ООп.

Възможно е осигуряване на финансиране за разделното събиране на **портативни батерии** при спазването на принципът „отговорност на производителя” чрез разработването на проект и кандидатстването пред ПУДООС за отпускане на средства от натрупаните такси. Преди предприемането на действия по разработване на проект ще се проучат условията за финансиране от ПУДООС на дейностите с портативни батерии. Тъй като съгласно ЗУО и чл. 14, ал. 2 на Наредбата за изискванията за пускане на пазара на батерии и акумулатори и за третиране и транспортиране на отпадъци от батерии и акумулатори (обн. ДВ. бр.58 от 15 Юли 2005г.), ПУДООС трябва да поеме цялостното финансиране на дейностите чрез набраните средства от продуктовете такси. При разработване на проект ще се кандидатства за покриването на инвестиционните и експлоатационните разходи по цялостната му реализация.

Пред ПУДООС ще се кандидатства за финансиране на такъв дял от общите инвестиционни и експлоатационни разходи на системата за събиране на опасни отпадъци, равняващ се на дела на портативните батерии в потока на опасните битови

отпадъци. През първата година поради липса на данни за определяне на количеството на портативните батерии ще се ползват резултати от изследвания за състава на опасните битови отпадъци, проведени в други държави от Европейския съюз.

В представения за финансиране пред ПУДООС ще бъде заложено постигането най-малко на следните цели:

- поетапно осигуряване на поне едно място за поставяне на съдове за събиране на негодни за употреба портативни батерии на 1000 жители – чрез обществени центрове за събиране на опасни отпадъци, мобилни станции за събиране на опасни отпадъци от домакинствата /HazMobile/ и/или търговски обекти, които приемат обратно негодни за употреба батерии;
- включване в системата за разделно събиране на всички видове батерии и акумулатори, образувани в бита, които попадат в обхвата на цитираната по-горе наредба;
- осигуряване на контейнери за събиране, отговарящи на изискванията на наредбата;
- регулярно обслужване на разположените в търговските обекти контейнери за обратно приемане на негодни за употреба портативни батерии;
- провеждане на информационни кампании за информиране на обществеността за рисковете, свързани с неконтролираното обезвреждане на батерии и акумулатори, значението на символите използвани за маркиране, изискванията при отделяне на батериите от уредите, където те са вградени и възможностите за участие в системите за събиране;
- сключване на договор за предаване на събраните портативни батерии за оползотворяване в съоръжение за оползотворяване, притежаващо съответните разрешителни документи за дейности с отпадъци.

При установяването на системата за разделно събиране на портативни батерии ще бъдат предприети следните административни мерки за осигуряване на функционирането ѝ:

- въвеждане на санкции и упражняване на контрол над изхвърлянето на батерии и акумулатори в съдове за смесени битови отпадъци или на неразрешени за това места;
- въвеждане на задължения към собствениците или наемателите на търговски обекти да приемат обратно негодни за употреба батерии и акумулатори;

- строг контрол за изпълнението на договора и нормативната уредба от страна на подизпълнителите, експлоатиращи системите за разделно събиране.

5.9.3.2. Мерки за излезли от употреба автомобилни акумулатори от бита

В страната работят две големи предприятия, които изкупуват негодни за употреба **автомобилни акумулатори от бита**.

Цената на оловото е достатъчно висока за да покрие разходите за събиране, транспортиране и рециклиране на автомобилните акумулатори от бита. Въпреки, че разполагат с необходимите инсталации и разрешения за преработващите предприятия е по-евтино да приемат акумулаторите без електролит поради което е необходим строг контрол за да се предотврати изливането на електролита по време на събирането и временното съхраняване на акумулаторите.

Към момента няма лицензирана организация по оползотворяване на автомобилни акумулатори, но същевременно не е необходимо допълнително финансиране на управлението на този вид отпадъци. Намесата на общината в организирането и финансирането на разделното събиране на автомобилни акумулатори от бита не е необходимо, но ще бъдат предприети мерки за осигуряване спазването на законодателството по управление на отпадъците и по-конкретно:

- изготвяне на списък с обектите, в които се извършва смяна на автомобилни акумулатори и обектите, в които се изкупуват негодни за употреба автомобилни акумулатори от бита;
- въвеждане на санкции и упражняване на контрол над изхвърлянето на акумулатори в съдове за смесени битови отпадъци или на неразрешени за това места, изливане на електролит, съхраняване на негодни за употреба акумулатори без електролит в събирателните пунктове в количество, превишаващо пет на сто от общото количество събрани акумулатори;
- строг контрол за прилагане на нормативната уредба.

В съответствие с нормативната уредба управлението на **индустриалните батерии и акумулатори** е задължение на производителите и вносителите им и на притежателите им. В обществени центрове за събиране на опасни отпадъци няма да се приемат батерии и акумулатори от промишлени и транспортни предприятия.

Предвижда се да бъде разработен проект за поставяне на съдове на местата за продажба на малки батерии, след поставяне на изисквания към фирмите производителки и вносителки. Подкрепят се частните инвестиции на местата за събиране на други видове батерии и акумулатори. При невъзможност, общината след разработка на проект и осигуряване на външни инвестиции би могла да разработи необходимата схема и постави съответните съдове.

5.9.4. Излезли от употреба МПС

Прилагането на екологосъобразна система за управлението на излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС) заема важно място в общинската политика по управление на отпадъците. Постигането на това изискване ще бъде допълнително затруднено през следващите години, поради вноса на голям брой автомобили втора употреба и по-дългия срок за експлоатация на МПС в сравнение с този в ЕС.

През месец май 2003 правителството прие Програма за прилагане на Директива 2000/53/ЕС за излезли от употреба моторни превозни средства. Националният план за управление на отпадъците следва основните принципи и целите заложи в програмата за прилагане, което от своя страна води и до прилагане на мерки в Програмата за управление на отпадъците на община Павликени.

5.9.4.1. Осигуряване на достатъчен административен капацитет в компетентните органи, ангажирани с контрол по прилагане на ИУМПС

Общинските експерти, ангажирани с изпълнението на изискванията на Наредбата за третиране на отпадъците от ИУМПС, следва периодично да се информират по издадени или отнети разрешения, контрол по изпълнението на изискванията по оползотворяването на ИУМПС, създаване на база данни за допуснати или отнети лицензионни режими.

Дейността на общински органи е насочена в следните основни области:

- привличане на инвестиции, прилагане на публично – частно партньорство;
- инспектиране и контрол за спазване изискванията на Наредбата;
- отчитане и постигане на изискванията на Директивата на ЕС относно количествата на оползотворени и рециклирани отпадъци по години;

Информационното осигуряване на администрирането на процеса, включва:

- подпомагане за попълване на национална информационна система за ИУМПС и отпадъците от ИУМПС, която обхваща МОСВ, РИОСВ, МВР-ДНСП-КАТ, техните регионални поделения и общините;
- получаване на данни от национална информационна система за ИУМПС и отпадъците от ИУМПС, която обхваща МОСВ, РИОСВ, МВР-ДНСП-КАТ, техните регионални поделения и общините
- Основните мерки, свързани с контрола на задължените по Наредбата лица, са:
- предоставяне на методически указания от МОСВ и РИОСВ за общинските контролни органи с цел улеснение на тяхната контролна дейност и унифициране и стандартизиране;
- синхронизиране на действията на общината с останалите контролни органи – РИОСВ, КАТ-пътна полиция и полиция;

5.9.4.2. Центрове за разкомплектоване на ИУМПС

Възможностите за създаване на Центровете за разкомплектоване на ИУМПС са две - от частни инвестиции или от общината, за което трябва да притежават и разрешение по чл.37 от ЗУО или комплексно разрешително по ЗООС .

Създаването на Център за разкомплектоване на ИУМПС е нормативно регламентиран в новата Наредба за ИУМПС.

Най-общо от него се очаква да:

- участва в национална организирана система за събиране и разкомплектоване на ИУМПС и подпомага органите на реда за предотвратяване на криминални деяния свързани с МПС;
- събира само на определени места ИУМПС, като предотвратява замърсяването на околната среда с отпадъци от тях;
- освободят тротоарните и улични площи от стари, неизползваеми автомобили;
- осъществява регламентиран контрол на опасни отпадъци съдържащи се в ИУМПС;
- насърчава повторна употреба и рециклиране на резервни части и материали от разкомплектоване на МПС, да извършва мониторинг;
- да поддържа информационна система за всички дейности, свързани с третирането на ИУМПС.

5.9.4.3. Мерки

Бъдещите дейности в тази насока следва да предвидят постоянно действие на посочените договори и сключване на рамкови договори за сътрудничество, координирано с четирите ООп на ИУМПС. От своя страна община Павликени следва да:

- осигурява информация на ООп и да насочва събирането и оползотворяването на ИУМПС към двете ООп, които имат затворен цикъл на събиране, временно съхранение и оползотворяване на тези видове отпадъци;
- съдейства процедурно за достъпа на специализираните автомобили на ООп за вдигането на ИУМПС от улици, където достъпът е невъзможен поради паркирани автомобили;
- участва в съвместни проверки с РИОСВ за извършване на контрол на многобройните места и площадки, на които се извършва нелегитимно разкомплектоване на ИУМПС, което създава екологичен и естетически проблем на общината.
- Към ООп на ИУМПС трябва да се поставят изисквания за:

- представяне на регулярна информация относно извършваната от тях дейност на територията на общината;
- участие в консолидираните информационни кампании на общината за разделно събиране на отпадъците, включително чрез предоставянето на финансов ресурс.

5.9.5. Отработени масла

Съдържащите се в маслата опасни вещества, представляват опасност за замърсяване на околната среда през всички фази на техния жизнен цикъл. Предотвратяването на тези вредни последици следва да се постигне чрез системен и адекватен контрол на материалните потоци и отделяните емисии. В тази част от програмата са формулирани основните цели за управление на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти. Тези цели ще бъдат допълнени и уточнени с приемането на *Програма за прилагане на Директива 75/439/ЕЕС обезвреждане на отработени масла*.

Към момента в страната оперира само една организация по оползотворяване на отработени масла. Тъй като повечето случаи стойността на отработените масла е достатъчна за покриването на разходите за тяхното събиране, транспортиране и оползотворяване продължава да се прилага и практиката по изкупуване на отработени масла от редица фирми, които не получават допълнителни средства от организация по оползотворяване, производители и вносители, изпълняващи задълженията си индивидуално или ПУДООС. В тези случаи обаче отработените масла се предоставят на топлоелектрически централи или други горивни инсталации, които не притежават необходимите разрешения за изгаряне на отпадъци. Друг проблем е че, гражданите не са информирани, кои от местата за смяна на отработени масла предават отпадъците за по-нататъшно екологосъобразно оползотворяване.

5.9.5.1. Мерки

Бъдещите мерки на община Павликени в тази насока предвиждат организирането на събирането на отработените масла на територията на общината да се предостави на организация по оползотворяване. По този начин общината ще се ангажира да:

- осигури издаването на разрешение за достъп на специализирания автомобил – цистерна на ООп до улици, за които към момента няма достъп с оглед извозването на отпадъчни масла от обекти, разположени на тези улици. Освен това е необходимо да съдейства;
- да съдейства на ООп за установяване на контакти с общински фирми или фирми с общинско участие, които генерират отпадъчни масла и не са включени в системата за легално и екологосъобразно събиране и оползотворяване на този вид отпадък;
- при възможност да съдейства информационно на ООп за идентифициране на други обекти на територията на общината, които генерират отпадъчни масла, например чрез регистрите на търговските обекти на територията на СО или по друг подходящ начин.

Към ООп следва да бъдат определени изисквания за

- представяне на регулярна информация относно извършваната от организацията дейност на територията на общината;
- участие в консолидираните информационни кампании на общината за разделно събиране на отпадъците, включително чрез предоставянето на финансов ресурс.

Освен сключване на договор с ООп на отработени масла, общината ще предприеме мерки за осигуряване прилагането на законодателството за управление на отработени масла, в т.ч.:

- информиране на обществеността за разрешените места за смяна на отработени моторни масла;
- въвеждане на санкции и упражняване на контрол над изхвърлянето на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти в повърхностните води и в канализационните системи;
- строг контрол за прилагане на нормативната уредба и по специално за наличието на разрешения за събиране и временно съхраняване на отработени масла, договори за предаване на отработените масла на съоръжения, притежаващи необходимите разрешения за оползотворяване и обезвреждане и транспортни карти за превоз на опасни отпадъци съгласно чл. 8 на Наредба №9.

5.9.6. Едрогабаритни отпадъци

Понастоящем в общината не съществува стройна система за събиране на едрогабаритните отпадъци. Ако домакинските отпадъци са едрогабаритни, те просто се поставят до контейнера (точка за събиране) и остават там с дни или седмици, докато отпадъка бъде събран. Тази система трябва да бъде подобрена.

При алтернативната система едрогабаритните отпадъци могат да се поставят в контейнери с вместимост от 5 до 10м³. Неудобство на тази алтернатива е, че е възможно в контейнерите да започнат да се изхвърлят всякакви видове отпадъци. Поради това събирането чрез поставянето на отпадъците на тротоара в определения ден за събиране е по-подходящо.

5.9.6.1. Мерки

1. Въвеждане на събиране на едрогабаритните отпадъци по месечен график, което да се извършва в началото на всеки месец като хората ще трябва да съхраняват едрогабаритните отпадъци в апартаментите или къщите си до този период. Събирането трябва да се осъществява на определения ден за събиране, след поставяне на отпадъците на тротоара.

2. Дружеството, осъществяваща сметосъбирането, в тясно сътрудничество със общината информира населението веднъж годишно относно график по месеци (посочва се конкретен ден) за събиране на едрогабаритните отпадъци.
3. Общината подпомага въвеждането на събиране на едрогабаритните отпадъци по график, посредством отправяне на предупреждения или налагане на санкции на нарушителите.
4. В срок от 1 година след въвеждането на схемата за ежемесечно събиране на едрогабаритните отпадъци по график, да се обсъдят постигнатите резултати и в зависимост от количеството едрогабаритни отпадъци, да се прецизират възможностите за намаляване на честота на събиране на 4 пъти в годината или какъвто и да е друг график.

5.9.7. Опасни отпадъци от домакинствата

5.9.7.1. Събиране на опасни отпадъци от домакинствата

Съгласно законодателството общините в България са задължени да осигурят необходимата инфраструктура за населението за събиране на различните видове битови отпадъци. Един от тези видове БО са опасните отпадъци от домакинствата, които се генерират в малки количества.

Понастоящем опасните отпадъци от домакинствата и малките предприятия не се събират разделно. Опасните отпадъци от домакинствата и малките предприятия, включени в общия битов поток и биха оказали отрицателно влияние върху биологичните процеси на компостирането, процесите на микро-биологично третиране и в случай, че се депонират, ще доведат до замърсяване на инфилтратата, а ако замърсеният инфилтрат достигне до подпочвените води, то замърсяват и подпочвените води.

Освен това, някаква част от опасните отпадъци се управлява чрез схеми “Отговорност на производителя” като батерии и акумулатори или ОЕЕО. Тези отпадъци е необходимо да бъдат събирани и рециклирани от ООп. Независимо от това, съществуват голям брой опасни отпадъци от домакинствата, чието управление е отговорност на Общината.

Таблица 5.19 Списък с възможни опасни отпадъци от домакинствата

1) Опасни отпадъци, управлението на които е регулирано от законодателството (Схеми “Отговорност на производителя”):

Батерии (200133)

Масла (200126)

Употребявани масла (200126)

Употребявани филтри за масла (200126)

Отпадъци от електронно и електрическо оборудване (ОЕЕО) (200135)

2) Опасни отпадъци, чието управление не е регулирано от законодателството:

Киселини (200114)

Основи (200115)

Лепила (200127)

Детергенти от сухо почистване(200129)

Лекарства и упойващи вещества (200131 и други)

Лакове (200127)

Сухи бои(200127)

Луминисцентни тръби (200121)

Пестициди и фунгициди(200119)

Фотографски химикали (200117)

Химикали за защита от ръжда

Разтворители (200113)

Опаковки от спрейове

Употребявани мазнини (200126)

Химикали за защита на дърво (200137)

Избелващи вещества и дезинфектанти, почистващи препарати, лакове и др.

Други

Номера в скобите:

Кодове, съгласно Европейският каталог за отпадъци

С цел опазване на околната среда е важно тези опасни отпадъци да бъдат разделяни при източника им на генериране. Тъй като количеството и обемът на опасните отпадъци са ограничени, изхвърлянето им е трудно контролируемо и съществува голям риск от смесването им с останалите отпадъци, освен ако не се въведат мерки за улесняване на производителите при прилагане на екологосъобразно обезвреждане на отпадъците.

Съществуват два подхода за справяне с опасните отпадъци от домакинствата:

1. Правни мерки, които включват:

- a. Схеми за отговорност на производителя за видовете отпадъци от група 1, описани в горната таблица. За управлението на тези опасни отпадъци се извършва въз основа на разпоредбите на европейското законодателство и на българските подзаконовни нормативни актове, регламентиращи управлението на наредби, като Наредбата за батериите, Наредбата за употребяваните масла и Наредбата за отпадъци от електронно и електрическо оборудване.

- b. Намаляване на количествата на опасните съставки в стоките например съдържанието на живак и кадмий в батериите (Наредбата за батериите).
2. Осъществяване на схеми за разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата.

5.9.7.2. Мерки

В рамките на регионална система за управление на отпадъците ще се организира разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата, посредством мобилен пункт, както бе описано в т.5.4.1.

Ще изготви график за обслужване на населените места и ще се информира населението по подходящ начин.

Събраните отпадъци ще се съхраняват на площадка за временно съхранение на регионалното депо. На същата площадка ще се съхраняват и опасни отпадъци от домакинствата отделени при сортиране на регионално депо.

5.9.8. Излезли от употреба пневматични гуми

На национално ниво липсва законодателство, което да даде възможност на производителите и вносителите на пневматични гуми сами да организират събирането и оползотворяването на излезлите от употреба пневматични гуми. Принципът „отговорност на производителят“ се осъществява чрез събирането на продуктови такси в ПУДООС. В следствие на това общината може да кандидатства за финансиране единствено чрез разработване и представяне в ПУДООС на проект за разделно събиране и предаване за оползотворяване на излезли от употреба пневматични гуми. Съществува възможност гумите да се предават на циментови заводи за оползотворяване. Заводите примат този отпадък с **код 16 01 03** и наименование **„Излезли от употреба гуми“**.

5.9.7.2. Мерки

С оглед известното финансово състояние на ПУДООС общината ще предприеме действия по отношение на тези отпадъци след приемането на Наредба регламентираща редът за управление на този специфичен отпадъчен поток. Очакванията са, че ще бъде регламентирана възможността за създаване на ООп с които община да може да сключва договор за организиране на събиране на излезли от употреба пневматични гуми.

5.9.9. Отпадъци от хуманната медицина

Независимо от факта, че болниците и другите здравни заведения са отговорни за безопасното управление на образуваните отпадъци в резултат на тяхната дейност, считаме за нужно тези отпадъци да бъдат засегнати в Програмата поради рисковете, които крият за човешкото здраве и необходимостта от прилагане на специфични методи за тяхното третиране. Компетентни да осъществяват контрол по управлението на отпадъците от хуманната медицина са Министерството на здравеопазването и Хигиенно Епидемиологична Инспекция.

При третирането на отпадъците от хуманната медицина в страната се прилагат трите основни метода:

➤ **Микровълново обеззаразяване**

Методът включва прилагане над отпадъците на високоенергийно електромагнитно поле, което провокира течността в отпадъка, както и течния клетъчен материал на микроорганизмите да осцилира с висока честота, да се загрява бързо и да причини разрушаване на всички инфекциозни микроорганизми, съдържащи се в отпадъците. Това става в затворени контейнери при атмосферно налягане и температура под нормалната точка на кипене на водата. Дезинфекцията на инфекциозните отпадъци се извършва напълно автоматично. Електричеството е единствения източник на енергия за работа на тази технология, поради което газовите емисии са минимални в сравнение с други технологии.

➤ **Автоклавиране**

Автоклавирането /стерилизацията/ включва загряване на отпадъчния материал с пара в затворен контейнер при високо налягане. При съответни нива на време >60 мин/, температура $/121\text{ }^{\circ}\text{C}/$ и налягане $/100\text{ kPa}/$ може да се постигне ефективно дезактивиране на всички вегетативни микроорганизми и повечето спори на бактерии. След третиране в автоклав се получава неопасен материал, който може да се обезврежда с битовите отпадъци. Процеса се съпровожда с отделянето на отпадъчни води, които следва да бъдат подложени на подходящо пречистване.

➤ **Изгаряне**

Изгарянето в инсталация е технология, при която може адекватно да се третират всички видове опасни отпадъци от здравеопазването. Изгарянето се извършва при достатъчно високи температури $/\text{между } 1000 \text{ и } 1200\text{ }^{\circ}\text{C}/$ в горивната камера/ в продължение на достатъчно дълго време, в горивна камера с висока турбулентност и кислород при постигане на пълно изгаряне на отпадъците. Като остатъчен продукт при горивните процеси се отделя пепел.

5.9.9.1. Мерки

Предвижда се изграждане на Инсинератор за изгаряне на болнични отпадъци, като частна инициатива от фирма „Рубитерм” ООД. Тече процедура по ОВОС на потенциалните площадки за изграждане на съоръжението.

5.9.10. Утайки от градска пречиствателна станция за отпадни води

Третирането на отпадъчните води в градските пречиствателни станции, води до значително намаляване на замърсяването на повърхностните води, но от друга страна е свързано с образуването на отпадъци. Утайките от градските пречиствателни станции за отпадъчни води съдържат множество потенциални замърсители и поради това е необходимо да се планира тяхното третиране и обезвреждане, като компонент на системата за интегрирано управление на отпадъците.

В община Павликени няма изградена ПСОВ за битови отпадни води. Такава съществува локална на “Ловико - Лозари” АД и тя през по-голямата част от годината не функционира.

5.9.10.1. Депониране на утайки

Съществуващата практика с обезвреждането на утайки от ГПСОВ не може да бъде приета в дългосрочен план. За периода на прилагане на програма следва да бъде осигурено утайките да бъдат депонирани на депа, отговарящи на изискванията на националното законодателство и Директива 1999/31/ЕС за депониране на отпадъците, както и всички постъпващите в депата утайките да бъдат подложени на предварително третиране. Това може да бъде постигнато, чрез осигуряване на ефективна технология за обработване, където утайките да бъдат обезвреждани съвместно с битови или биоразградими отпадъци или чрез изграждане на нови депа от операторите на ГПСОВ. В областите, където съществуват изградени депа, отговарящи на изискванията на законодателството, няма да бъде разрешавано обезвреждане на утайките в други съоръжения.

5.9.10.2. Използване за нуждите на земеделието

Въпреки, че използването на утайки в земеделието до сега няма широко приложение в България, тази възможност има голям потенциал и може да бъде реална алтернатива на депонирането. Независимо от това внасянето на утайки в почвите трябва да става при спазване на редица ограничения, свързани с допустимо съдържание на тежки метали и други замърсители в утайките, вида на отглежданите селскостопански култури и др. Използването на утайките в земеделието изисква предоставяне на подробна информация за качествата на утайките на селскостопанските производители от страна на операторите на ПСОВ.

5.9.10.3. Използване на утайки за рекултивация и възстановяване на нарушени терени

Използването на утайки от ПСОВ за рекултивация и възстановяване на нарушени терени е добре позната възможност в световната практика. Внасянето на големи количества органични вещества, намиращи се в утайките, може да бъде от полза за възстановяване на терените и почвите, засегнати от добива на полезни изкопаеми, изоставени кариери, депа за отпадъци и др. При условие, че възстановените земи няма да бъдат използвани за селскостопански нужди, по преценка на компетентните органи, изискванията към качествата на използваните утайки могат да бъдат занижени, в сравнение с тези прилагани при употреба в земеделието.

5.9.10.4. Мерки

Община Павликени планира да кандидаства по Оперативна програма «Околна среда 2007-2013» за техническа помощ за изготвянето на проекти за ПСОВ на гр.Бяла черква и гр.Павликени. При изготвянето на работния проект ще се предвиди технологично решение на проблема с утайките, което да постигне максимално пълно оползотворяване и чак тогава остатъците да отиват на депо.

VI. ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА

Инвестиционните проекти и възможностите на финансиране на определените стратегически цели (Глава 5) и мерките в плана за действие (Глава 7) са представени в тази глава.

КЛЮЧОВИ ДОПУСКАНИЯ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ПАРАМЕТРИ И ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

За изготвяне на Инвестиционната програма са взети в предвид възможностите на общината за финансиране на големи инвестиционни проекти в областта на околната среда като пречиствателна станция за отпадни води, или регионално съоръжение за третиране на БО, или претоварна станция за отпадъци, която използва транспортни средства за дълги разстояния. Предвиждаме следните форми на финансиране за:

- Проекти от регионално значение (Регионално депо и претоварна станция за отпадъци, която използва транспортни средства за дълги разстояния) и проекти в областта на пречистване на отпадни води – Оперативна програма „Околна среда 2007 -2013 г.”, в т.ч. идеен проект за рекултивация на съществуващо общинско депо;
- Работен проект за рекултивация на съществуващо общинско депо – Общински бюджет;
- Рекултивация на съществуващо общинско депо – Държавен бюджет;
- За закриване на нерегламентирани сметища, мониторинг на депа, събиране и транспортиране на битови отпадъци и събиране на опасни отпадъци от бита – Общински бюджет;
- Събиране на специфични отпадъчни потоци – Организации по оползотворяване;
- Изграждане претоварна станция с инсталация за сортиране и компостираща площадка - Публично частно партньорство;
- Инвестициите, които попадат в меката част на програмата, за разпространение на информационни материали, провеждане на обучения или инструктиране на притежателите на отпадъци се предполага че могат да бъдат финансирани от външни донори, включва и частният сектор.

ПРИОРИТЕТНИ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ

Включените в програмата инвестиционни проекти ще осигурят изпълнението на целите на програмата до края на 2014 година.

Приоритетните инвестиционни проекти са както следва:

- Закупуване на нови съдове за сметосъбиране. Оптимизация на системата за събиране и транспортиране на битовите отпадъци
- Поетапна рекултивация на съществуващи нерегламентирани депа в малките населени места;
- Почистване и ликвидиране на нерегламентирани замърсявания;
- Участие в проект за проектиране, изграждане и експлоатация на Регионално съоръжение за третиране на отпадъци;
- Претоварна станция за отпадъци, която използва транспортни средства за дълги разстояния;
- Планиране, проектиране и изграждане на „Претоварна площадка за битови отпадъци Павликени“;
- Планиране, проектиране, изграждане и експлоатация на компостна площадказ биоразградими отпадъци съобразена с нуждите на община Павликени;
- Планиране и прилагане на фамилно компостиране в малките населени места;
- Създаване на система за събиране на опасни отпадъци от бита – мобилен пункт;
- Организиране, внедряване и експлоатация на система за разделно събиране на масово разпространени отпадъци;
- Възлагане, разработване и изпълнение на проект за „Рекултивация на депо гр.Павликени“;
- Мониторинг на депо Павликени и депо Бяла черква

Необходимите инвестиции са представени в таблица 6.1

Дисконтираните общи допустими инвестиционни разходи по проекта за регионално управление на отпадъците за регион Левски (с изключение на непредвидени разходи) при постоянни цени за 2009 г. възлизат в размер на 13.5 милиона евро.

На таблицата 6.2 са посочени експлоатационните разходи за проекта за регионалното за управление на отпадъците.

Таблица 6.1. Инвестиции за периода 2010-2014 година

№	Групи инвестиционни проекти	Инвестиции, хил.лв					Общо за периода
		2010	2011	2012	2013	2014	
1	Закупуване на нови съдове за сметосъбиране. Оптимизация на системата за събиране и транспортиране на битовите отпадъци	67,5			67,5		135
2	Поетапна рекултивация на съществуващи нерегламентирани депа в малките населени места		10	10	10	10	40
3	Почистване и ликвидиране на криминални замърсявания	5	5	5	5	5	25
4	Възлагане, разработване и изпълнение на проект за „Рекултивация на депо гр.Павликени”	15	15				30
5	Мониторинг на депо Павликени и депо Бяла черква	5	5	5	5	5	25
6	Участие в проект за проектиране, изграждане и експлоатация на Регионално съоръжение за третиране на отпадъци	35	35	150			220
7	Планиране, проектиране, изграждане и експлоатация на компостна площадка за биоразградими отпадъци съобразена с нуждите на община Павликени			20	20		40
8	Планиране и прилагане на фамилно компостиране в малките населени места				40	40	80
9	Процедиране на площадка	10	30	30			70
10	Строителни работи по претоварна станция за отпадъци, която използва транспортни средства за дълги разстояния				210,84		
11	Закупуване на оборудване и монтаж на претоварна станция за отпадъци, която използва транспортни средства за дълги разстояния				430,28		
12	Организиране, внедряване и експлоатация на система за разделно събиране на масово разпространени отпадъци		21,3	21,3	21,3	21,3	85,2

Таблица 6.2. ЕКСПЛОАТАЦИОННИ РАЗХОДИ ПО ПРОЕКТА ЗА РЕГИОНАЛНО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

ИНСТАЛАЦИИ ЗА КОМПОСТИРАНЕ		
РАЗХОДИ ЗА ТРУД		
КАТЕГОРИЈА	БРОЈ	лв/месец
ОЩАДРАДНИЦИ	1	300
ОПШТИНИ / ДОСТАВЛЯЩ ПЕРСОНАЛ	1	700
НЕДИФИЦИЕНЦИОНАЛНИ РАБОТНИЦИ	1	800
ТЕЖНИЦИ	0	700
ФИЗСОБЛАДТЕЛИ	0	700
ПЛАТНИТЕЛИ	11	1,00
РАЗХОДИ ПО ПОДДРЪЖКА	47,300	Евро/год
% от изискуваните разходи	41%	
ЕНЕРГИЯ	15	ЕВРО/Год
ЗАСТРАХОВКИ	15,383	Евро/год
ТРИВО	2	ЕВРО/Год
АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ	15,383	Евро/год
% от изискуваните разходи	11%	

0.770 2.150

ИНСТАЛАЦИИ ЗА СОРТИРАНЕ		
РАЗХОДИ ЗА ТРУД		
КАТЕГОРИИ	БРОИ	
ОСНОВ. РАБОТНИЦИ	12	
ШОФИРИ И СЪБОДНИКА, ПЕРСОНАЛ	5	
КВАЛИФИЦИРАНЕ РАБОТНИЦИ	1	
ТЕНДИ	2	
ПЪЛКОВОДИТЕЛИ	1	
ПЪЛКОВНИКИ	1	
РАЗХОДИ ПО ПОДДЪРЖКА	100,01%	Евро/гг
% от общите разходи за трети	41%	
ЕНЕРГИИ	41	KWh @ C.150 DEN
ЗАПАСОВНИ	48,00	Евро @
ГОРИВО	6,00	Л @ 2,185 CEN
АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ	48,00	Евро @
% от общите разходи за трети	31%	

ПРЕТОВАРНИ СТАНИЦИ		
РАЗХОДИ ЗА ТРУД		
КАТЕГОРИЈА	БРОЈ	
ОСНОВНИ РАБОТНИЦИ	3	
ШОФЕРИ / ВОДИЧА, ПЕРСОНАЛ	1	
КРАЈНИ ПРИЈАНИ РАБОТНИЦИ	1	
ТЕХНИЦИ	1	
РАКООБЛАДНИЦИ	3	
УКУПНО РАБОТНИЦИ	10	
РАЗХОДИ ПО ПОДРАЗДЕЛА	3.000	Евро/год
% од укупно годишних разхода	4.1%	
ПЕНЗИЈА	1	Кодови @ C.150 ДЕН
ЗАСТРАХОВАЊЕ	1.7%	Евро/год @ 2.185 ЕВРО
ГОРИВО	2	
ДРУГИ НЕПРЕДВИДЛИВИ РАЗХОДИ	1.7%	Евро/год @ 2.185 ЕВРО
% од укупно годишних разхода	5.1%	

ДЕЛО		
РАЗХОДИ ЗА ТРУД		
КАТЕГОРИЈА	№	
СЕДЕН РАБОТНИЦА	2	
ОПШТУ РАБОТНИЦА	2	
ТЕГ СНАП	2	
КВАЛИФИЦИРАНА РАБОТНИЦА	1	
ТЕЖАВИ	2	
РЪКОВОДИТЕЛИ	1	
ОДНОВ. ДИНАМИЧ.	1	
ХИМИКАЛИ	24,300	Евро/год
ПОДРЪЧКА	80,976	Евро/год
% от общите трудови разходи	41%	
ЕНЕРГИЈА	%	KWh/м² 0.110 €/KWh
ЗАСТРАХОВКИ	44,404	Евро/год 148,2165 €GN
ТОРБОВЕ	3	
МОНИТОРИНГ	31,111	Евро/год
ДИДИНИТЕ РАТНИЦИ РАЗХОДИ	44,404	Евро/год
% от инвестиционните разходи	1.0%	От 20
СЛЕДЕКСПЛОАТАЦИОННИ ГРИЖИ	80,300	Евро/год

「

Изменение в годовых расходах в левых прое 2013	левое
Изменение расходов (положительные/отрицательные)	
За счет увеличения (уменьшения)	31,854
За счет расходов (положительных)	5,200
Расходы на поддержку (состояние)	92,000
Изменение расходов (положительных/отрицательных)	
За счет увеличения (уменьшения)	3,678
За счет расходов (положительных)	2,300
За счет расходов (положительных)	3,678
За счет расходов (положительных)	1,317
Изменение расходов (положительных/отрицательных)	
За счет увеличения (уменьшения)	31,854
За счет расходов (положительных)	92,000
За счет расходов (положительных)	50,780
За счет расходов (положительных)	20,300

Обменен курс лев/евро
1.4583

[illegible]

Из: изследване за годишните разходи в лева през 2013		в лева
Категория разходи (постоянен/променлив)		
За тридесет (постоянен)		3 000
Разходи за поддръжка (постоянен)		9 400
Износване на пътни средства за превоз (постоянен)		17 200
Отделения (променлив)		
лева за тн	5 840	6 000
лева за тн	1 500	
лева за тн	5 840	25 500
лева за тн	4 300	
Административни разходи (постоянен)		
Транспортни разходи през 2013 (променлив)		
разходи за тн	0 20	5000
=	0 36	3000
включва транспортните разходи, не включва административните разходи		
ТН на милиони милиони		4 11
ТН от място до място		300
ТН на милиони милиони		7 00
ТН от място до място		100
ТН от място до място		5 840
ТН от място до място		1
ТН на милиони милиони		1
= за транспортни разходи		21 300
Средствата за превоз на пътници		5 840
Транспортни разходи на тн		
транспортни разходи в евро		16 000
Транспортни разходи на тн		0 00
транспортни разходи в евро		16 000
Общо транспортни разходи в лева		160 400
Общо транспортни разходи в евро		32 000
Общо транспортни разходи в евро		32 000
Общо транспортни разходи в евро		32 000

Категория разход / (постоянен / променлив)	л/год
Застраховки (постоянен)	46,440
Транспорт (постоянен)	62,400
Разходи за поддръжка (постоянен)	100,217
Гориво за полет (променлив)	
отпадък (променлив)	23,506
Платеж за полет (променлив)	1,000
Платеж за полет (променлив)	
отпадък (променлив)	23,506
Платеж за полет (променлив)	1,000
Мониторинг (постоянен)	50,575
Застраховки (постоянен)	162,543
Административни разходи (постоянен)	116,224
Общо лева	930,355
Общо Евро	424,351
Общо леватон	40,960
Общо леватон	21,141

VII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Планът за действие обхваща периода 2010 – 2014 година и включва основните мерки и дейности, предвидени за изпълнение на поставените в Програмата цели. Структурата на Плана за действие е съобразена с целите и приоритетите на програмата. В плана са изключени дейностите и мерките, които са заложили в него преди настоящата актуализация на програмата и вече са изпълнени, като същевременно са добавени мерките с конкретните технологични предложения за изграждане на интегрирана система за управление на отпадъците.

С приемането и прилагането на плана се цели да бъде постигнат оптимален баланс между различните законодателни, институционални, икономически и технически мерки и прилагане на интегриран подход за управление на отпадъците. Планът определя и отговорностите в областта на управление на отпадъците, свързани с реализацията на предвидените мерки и дейности, очакваните разходи и очакваните източници за тяхното финансиране.

№	Мярка/действие	Срок за прилагане	Отговорна институция	Очаквани разходи [хиляди лева]	Предлагани източници за финансиране
ЦЕЛ 1	ПРЕДОТВРЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИ				
	Участие на представители от общинската администрация в експертните съвети при обсъждането на ОВОС на инвестиционни проекти. Настояване за прилагане на най-добрите налични техники	постоянен	Община Павликени, РИОСВ, МОСВ	-	-
	Осъществяване на контрол върху генераторите на отпадъци за изпълнение на дейностите по предотвратяване и намаляване на отпадъците, чрез притежаване на комплексни разрешителни, лицензионни и регистрационни режими	постоянен	Община Павликени, РИОСВ, МОСВ	-	-
	Създаване на БД на издадените комплексни разрешителни, на производствени фирми на територията на общината	постоянен	Еколог	-	-
	Прилагане на ефективна методика за определяне на такса “битови отпадъци”	2013	Община Павликени	-	-
	Въвеждане на Публично – частно партньорство в дейностите свързани с управление на отпадъците	2014	Община Павликени	30	структурни фондове, ОБ

№	Мярка/действие	Срок за прилагане	Отговорна институция	Очаквани разходи [хиляди лева]	Предлагани източници за финансиране
	Прилагане на финансови стимули към граждани предаващи за обезвреждане или рециклиране на битови отпадъци	2014	Община Павликени	10	Такса смет
	Разработване на индикатори за намаляване на количествата образувани отпадъци и въвеждане на тези индикатори в общинската система за сметосъбиране	2014	Община, кметства	30	ОБ, ДБ, структурни фондове
	Провеждане на информационна кампания, с която да се предостави информация на населението за ползите от предотвратяване образуването на отпадъци и намаляване на дела на рециклируемите материали в битовия поток	Постоянен	Община Павликени	5	Такса битови отпадъци
ЦЕЛ 2	УВЕЛИЧАВАНЕ НА КОЛИЧЕСТВАТА РЕЦИКЛИРАНИ И ОПОЛЗОТВОРЕНИ ОТПАДЪЦИ				
	Въвеждане на схеми за разделно събиране на отпадъци, насочени към оползотворяване и рециклиране на отпадъци от опаковки, негодни за употреба батерии и акумулатори, отработени масла, електрически и електронни уреди, ИУМПС и др.	2012	Общини, ООп	30	ОБ, частни инвестиции, външно финансиране
	Проучване възможностите за оползотворяване на отпадъци от строителството и от производството на строителни материали	2012	Община, НПО	-	Външни инвестиции
	Стимулиране изграждането на мощности за оползотворяване на отпадъци от частни инвеститори (пластмасови отпадъци, хартиени и картонени отпадъци, отпадъци от стъкло, излезли от употреба МПС, негодни за употреба оловно-кисели акумулатори, излезли от употреба пневматични гуми, отработени масла и др.)	постоянен	Община, частен бизнес	2	ПЧП, частни инвестиции
	Разпространение на информационни материали, насърчаващи употребата на алтернативни горива за отопление в домакинствата и обществените сгради	постоянен	Община, НПО, частни инвеститори	3	ОБ, външни инвестиции
	Проучване на възможностите за използване на отпадъци като алтернативни източници на енергия	постоянен	Община, НПО, частни инвеститори	-	ОБ, външни инвестиции

№	Мярка/действие	Срок за прилагане	Отговорна институция	Очаквани разходи [хиляди лева]	Предлагани източници за финансиране
	Разделно събиране на хартиени, картонени, найлонови и пластмасови отпадъци от държавните учреждения, частни офиси и магазини	2013	Община, частни фирми	10	ПЧП, ОБ, външно финансиране
	Въвеждане на домашно компостиране	2013	Община Павликени	-	Външно финансиране
	Регионална система за управление на отпадъците, в т.ч.: - Депо (първи етап) – 9 166 683,15 лв.; - ПСОВ – 1 661 714.24 лв.; - МБТ – 9 124 885.75 лв.; - Инсталация за компостиране – 2 975 159.70 лв.; - Претоварна станция за отпадъци, която използва транспортни средства за дълги разстояния - 582 837.34 лв.; - Непредвидени по горните позиции 10 % - 1 218 652.42 лв.; - Пътища за достъп, в т.ч. 10% непредвидени - 1 075 706.50 лв.; - Публичност и одит – 273 816.20 лв.; - Техническа помощ – 410 724.30 лв.; - Надзор – 1 408 197.60 лв.; - ДДС – 5 579 675.44 лв.; - Собственост върху земя – 127 128.95 лв.	2013	Община Свищов, Регионално сдружение	33 605, 18	Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“ Регионално сдружение – съфинансиране от 5 до 8 % от инвестицията

№	Мярка/действие	Срок за прилагане	Отговорна институция	Очаквани разходи [хиляди лева]	Предлагани източници за финансиране
ЦЕЛ 3	ПОДОБРЯВАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ПО РАЗДЕЛЯНЕ, ВРЕМЕННО СЪХРАНЕНИЕ, СЪБИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИ				
	Оптимизиране на съществуващата система за събиране и транспортиране на битови отпадъци		Община Павликени		Такса битови отпадъци
	Въвеждане на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки	2012	Община Павликени ООп	-	ООп
	Организиране на транспортиране на компактирани отпадъци от претоварна станция за отпадъци, която използва транспортни средства за дълги разстояния до регионално съоръжение за третиране на отпадъци	2013	Община Павликени	-	община Павликени
ЦЕЛ 4	ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНО ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ				
	Осигуряване на необходимия ресурс за самоучастие като част от от бенефициентите за изграждане на Регионално депо за отпадъци	2010-2013	Община Павликени	От 5 до 8 % от инвестицията	ОБ
	Поетапно рекултивиране на съществуващи нерегламентирани депа в малките населени места	постоянен	Община Павликени, кметства	140	ОБ, външно финансиране
	Поддържане на актуален регистър на всички криминални замърсявания с твърди битови и животински отпадъци	постоянен	Еколог	-	-
	Съставяне на регистър на всички производствени фирми на територията на общината и отделяните замърсители от тях. Съставяне на архив с фирмените програми.	постоянен	Еколог	-	-
	Провеждане на необходимите процедури за издаване на строително разрешително за изграждане на претоварна станция за отпадъци	2011	Община Павликени	-	ОБ
	Проучване на възможността и икономическата целесъобразност от изграждане на претоварна станция за отпадъци с Публично – частно партньорство	2014	Община Павликени, Регионално	5	Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013

№	Мярка/действие	Срок за прилагане	Отговорна институция	Очаквани разходи [хиляди лева]	Предлагани източници за финансиране
			сдружение		г.”
	Изграждане на инсинератор за болнични отпадъци	2011	Частна фирма	-	-
ЦЕЛ 5	ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ СТАРИ ЗАМЪРСЯВАНИЯ С ОТПАДЪЦИ				
	Изготвяне на идеен проект за рекултивация на съществуващо общинско депо	31.12.2010 г.	Консултант по регионален проект	-	ИСПА
	Изготвяне на работен проект за рекултивация на депо гр.Павликени	2011-2012	Община	41,39	ОБ
	Почистване на площи, замърсени с неопасни отпадъци и рекултивация на съществуващи нерегламентирани депа за битови отпадъци	2014	Община	250	ДБ, ОБ, външни източници на финансиране
	Рекултивация на съществуващо общинско депо Павликени	След въвеждане в експлоатация на регионално депо	Община	1182,55	ДБ
	Съхранение на препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност, до национално решение на въпроса за тяхното обезвреждане	2014	МЗГ, "Гражданска защита", МОСВ, община	100	ДБ, ОБ
ЦЕЛ 6	ПРАВНО РЕГУЛИРАНЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ				
	Подписване на договори с фирмите генератори на отпадъци за издаване на разрешения за дейности свързани с депонирането на отпадъците на депо	постоянен	община	-	-
ЦЕЛ 7	УКРЕПВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОТГОВОРНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ				
	Упражняване на контрол по изпълнението на условията в издадените разрешения и прилагането на фирмените програми	постоянен	Община, РИОСВ	-	-

№	Мярка/действие	Срок за прилагане	Отговорна институция	Очаквани разходи [хиляди лева]	Предлагани източници за финансиране
	за управление на отпадъците, включително извършване на периодични проверки на площадките и съоръженията за третиране на отпадъците				
	Обучение на специалистите ангажирани с управление на отпадъците	постоянен	Община, МОСВ	-	-
ЦЕЛ.9	УЧАСТИЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА				
	Включване на управлението на отпадъците в образователните програми в детските градини и училищата	постоянен	Община	25	ДБ, ОБ, външни източници на финансиране
	Издаване на информационни материали по проблемите на управление на отпадъците	постоянен	Община	5	външни източници на финансиране
ЦЕЛ.10	УПРАВЛЕНИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ОТПАДЪЧНИ ПОТОЦИ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА НА НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО				
10.1.	ОПАКОВКИ И ОТПАДЪЦИ ОТ ОПАКОВКИ				
	Разпространение на информационни материали	постоянен	Общини, НПО, ООп	2	ООп, външно финансиране
	Внедряване на програма за обучение по въпросите за рециклиране на отпадъци насочена към училищата	2012	МОСВ, МОН, Общини	10	ДБ, външно финансиране
	Оценка на условията за изграждане на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки със съществуващите в страната ООп и сключване на договор с ООп, която предлага най-добрите и реални условия за общината	2012	Община	-	-
	Промяна в общинската Наредба по чл.19 от ЗУО. Промените, отнасящи се до конкретни отговорности, задължения и спазване на технически изисквания при прилагането на разделното събиране трябва да бъдат доведени до знанието на гражданите и фирмите	2012	Община	-	-

№	Мярка/действие	Срок за прилагане	Отговорна институция	Очаквани разходи [хиляди лева]	Предлагани източници за финансиране
10.2.	ИЗЛЯЗЛО ОТ УПОТРЕБА ЕЛЕКТРИЧЕСКО И ЕЛЕКТРОННО ОБОРУДВАНЕ				
	Разработване на схема за събиране на излезли от употреба електрически и електронни отпадъци	2013	Община, частни фирми	36	външно финансиране, публично частно партньорство
	Прилагане на техники за разкомплектоване и предаване за рециклиране на части от електрически и електронни уреди	2013	Община, частни фирми	2	Публично частно партньорство
	Проучване на възможностите и сключване на договор с ООп	2012	Община	-	-
	Издаване на заповед на кмета на общината за определяне на местата за събиране на различните видове ИУЕЕО и запознаване на обществеността	2012	Община	-	-
	Контрол за прилагане на нормативната уредба отнасяща се до ИУЕЕО	постоянен	Община	-	-
10.3.	БАТЕРИИ И АКУМУЛАТОРИ				
	Създаване на система за събиране на опасни отпадъци от бита;	2013	Община		Външно финансиране
	Провеждане на кампании за информиране на обществеността	постоянен	Община, НПО	2	Външно финансиране
	Проучване на възможностите и сключване на договор с ООп	2012	Община		
10.4	ИЗЛЕЗЛИ ОТ УПОТРЕБА МОТОРНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА				
	Прилагане на информационна система, включваща всички отговорни институции, ангажирани с прилагането на законодателството за ИУМПС и обучение за работата с нея	2013	РИОСВ, община	5	ДБ
	Проучване на възможностите и сключване на договор с ООп	2012	Община	-	-

№	Мярка/действие	Срок за прилагане	Отговорна институция	Очаквани разходи [хиляди лева]	Предлагани източници за финансиране
	или частен инвеститор				
10.5	ОТРАБОТЕНИ МАСЛА И ОТПАДЪЧНИ НЕФТОПРОДУКТИ				
	Разработване на схема за събиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти на територията на общината-мобилен пункт	2013	Община	4	Частни инвестиции, външно финансиране
	Провеждане на информационни кампании насочени към потребителите на масла и притежателите на отработени масла	31.12.2013	МОСВ, РИОСВ, Община	-	-
	Проучване на възможностите и сключване на договор с ООп	2012	Община	-	-
10.6	ЕДРОГАБАРИТНИ ОТПАДЪЦИ				
	Въвеждане на събиране на едрогобаритните отпадъци по месечен график	2013	Община	-	-
	Преглед на постигнатите резултати и набилязване на мерки за подобрене	ежегодно	Община	-	-
10.7	ОПАСНИ ОТПАДЪЦИ ОТ ДОМАКИНСТВОТА				
	Въвеждане на система за събиране – мобилен пункт	2013	Община, Регионално сдружение	-	
	Изготвяне на график за обслужване на населените места и информиране на населението	2013	Община, Регионално сдружение	-	
10.8	ИЗЛЕЗЛИ ОТ УПОТРЕБА ПНЕВМАТИЧНИ ГУМИ				
	Следене за законодателна инициатива в сферата на управление на пневматични гуми. След обнародването на наредба регламентираща управлението на този вид отпадъци ще се набележат съответните мерки	постоянен	Община	-	-
10.9	ОТПАДЪЦИ ОТ ХУМАННАТА МЕДИЦИНА				
	Изграждане на Инсинератор за изгаряне на болнични	2011	фирма	-	-

№	Мярка/действие	Срок за прилагане	Отговорна институция	Очаквани разходи [хиляди лева]	Предлагани източници за финансиране
	отпадъци		„Рубитерм” ООД		
10.10	УТАЙКИ ОТ ПРЕЧИСТВАТЕЛНИ СТАНЦИИ ЗА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ				
	Осигуряване на достатъчен капацитет на съоръженията за временно съхранение на утайки от ПСОВ	След въвеждане в експлоатация на ПСОВ	Община,	-	ДБ, Структурни фондове, Кохезионен фонд
	Въвеждане на устойчиви практики за обезвреждането и оползотворяването на утайките от пречистване на отпадни води	След въвеждане в експлоатация на ПСОВ	Община, консултант	15	Външни инвестиции

VIII. ИНДИКАТОРИ ЗА ПОСТИГАНЕ ЦЕЛИТЕ НА ПРОГРАМАТА

№	ЦЕЛ	ОСНОВНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛТА
1	Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците	- сравнение на количеството образувани битови отпадъци спрямо предходни години; - процент на обхванато население от системи за събиране на опасни битови отпадъци;
2	Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци.	- въведено домашно компостиране; - количества разделно събрани опасни отпадъци от домакинствата; - количество рециклирани /оползотворени отпадъци и съотношението им спрямо общото количество образувани отпадъци; - изградена Регионална инсталации за „механично-биологично третиране” и инсталация за компостиране
3	Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъци	- оптимизирана система за събиране и транспортиране на битовите отпадъци; - въведена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки; - действаща система за транспортиране на отпадъци от претоварна станция до регионално депо;
4	Екологосъобразно обезвреждане на отпадъци	- изградено регионално съоръжение за третиране на отпадъци;
5	Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци	- закритите всички нерегламентирани сметища в общината; - изготвени работни проекти за рекултивация на депо гр.Павликени и депо гр.Бяла черква - извършени рекултивации на депа гр.Павликени и депо гр.Бяла черква.

6	Правно регулиране на управлението на отпадъците и ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта	- актуализирана наредба, издадена съгласно разпоредбите на чл. 19 от ЗУО
7	Укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управлението на отпадъците в страната	- проведени обучения по управление на отпадъците на общинската администрация.
8	Участие на обществеността	- брой проведени информационни кампании.
9	Управление на специфични отпадъчни потоци	- въведена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки; - подписан договор с ООп за излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, ИУМПС и отработени масла; - разработена общинска схема за събиране на оловно-кисели акумулатори; - въведено събиране на едрогабаритни отпадъци; - изграден инсинератор за болнични отпадъци.

Х. ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Ежегодно се изготвя отчет за изпълнение на Програмата. Годишния отчет за изпълнение на програмата се представя пред Общинския съвет. Копие на отчета се представя на Регионалната инспекция по околната среда и водите, до 31 март на следващата година.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 ПРОЕКТ НА ОПТИМИЗИРАНЕ НА СИСТЕМАТА ЗА СЪБИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА ПАВЛИКЕНИ